

debreceni független Újság

politikai napilap

Ostromállapot Oláhországban

Kiderült az alagi rémdráma titka:

Bognár Imre hentesmestert a felesége darabolta fel

Az ujévtől nem várunk csodát, de a mai helyzetbe sem akarunk belenyugodni

Irta: JUHÁSZ NAGY SÁNDOR volt igazságügyminiszter

Az ország kormányzata a most letűnő év alatt sok eredménytelenséget és csekély eredményt mutat fel. Pedig megalkuvás nélküli, kemény ellenzéki mivoltunk dacára is megmondhatjuk, hogy a Gömböskormány sok tekintetben haladást ért, szemben a régi Bethlen-rendszerrel.

Az új kormány, ha csak a külső formákat és a szövegeket tekintve is, de határozottan népi jellegűt ágyekezett mutatni. A magyar testvérekhez kibocsátott számtalan pontozatok kétségtelenül sok értékes és fejlődésképes gondolatot tartalmaztak. A jószándék ki-kicsillant a régi brutális merevség kiegészített hamuja alul. A „nemzeti öncélúság” gondolatának hangoztatása egészen Kossuthi eszmék felé látszott utat mutatni. Az új kormány léket vágott az előbbi illegitimitizmus (vagy pseudo-legitimitizmus) jegén és a magyar függetlenségi törekvés eladdig visszafojtott vágyakozásának egy kis levegőt biztosított. Külpolitikai orientáció tekintetében is a „szabad kéz” elvét kezdte, habár csak nagyon halványan, hangoztatni.

Mégis eredménytelenül zárult az év, részint, mert csupa fél és tizedrészes rendszabályok és szárnysegett vagy felszárnyú elvek kerültek napvilágra, részint pedig, kétségtelenül azért is, mert a gazdasági helyzet rohamosan romlott mindig lejjebb és lejjebb, ami sok életképes gondolatot is hatástalanná tesz, mire csak hozzákezdhet a megvalósuláshoz.

A nemzet élni akarása azonban a jövő évben határozott és világos célkitűzéseket és azoknak komoly és céltudatos megvalósítását követeli. Az újévben csodára várni bortsóság lenne, de a mai állapotokba belenyugvás az életről való gyáva lemondást jelentené.

Belső gazdasági bajainkon segíteni az ország mai izolált külpolitikai helyzetében nem lehet.

Azt ma már mindenki látja, hogy sorsunk sokkal inkább függ a magyar diplomáciától, mint a földmívelési vagy pénzügyi politikától. Az események rohamosan sodorják homlokterbe a külpolitikai orientáció kérdését. Megtaláljuk-e itt a helyes utat? Ezen fordul meg a jövő év mérlegének sikere, de talán a jövő évi állásfoglalásunk fogja eldönteni sok időre országunk és népünk egész sorsát.

A nagyvilágban szertesét diplomáciai háború dúl. Ebben ezidőszereint a franciák aratnak győzelmeiket. Ugy látszik, hogy minden eshetőségre készen, összekovacsoltak egy hatalmas európai blokkot, mely Belgium, Lengyelország, valamint a kasantan államok bevonásával 150 milliónyi népességet reprezentál. Ezenfelül a jelek szerint teljesen magukhoz vonták a szovjetet, összehozták a görög-török megegyezést, kibékítették Bulgáriát úgy Romániával, mint Jugoszláviával, csaknem vazallus államá tették az osztrák köztársaságot, ami a mi közepén magunkra maradásunk szempontjából elég aggasztó jelenség számunkra. A másik oldalon a német és az olasz diktatúrák alig tudnak megbízható, közös platformra jutni és minden reményüket a brit birodalom elasztikus külpolitikájának a franciával való szembefordulásától remélik, szerintünk ezidőszereint teljesen hiába.

A magyar nemzet külpolitikai elhelyezkedésének, melytől gazdasági helyzetünk jobbrafordulása is függ, szerintünk legégetőbb feltétele a magyar revíziós követelések minimumának megszövegezése és kormányzati programmá tétele. Ha ez a minimum meglesz, ezzel együtt a külpolitikai és gazdasági érintkezés is utakat fog törni magának.

Ilyen minimumnak azonban nem fogadhatjuk el a Bethlen István angliai programját. Az ellen, hogy Erdély önálló állam legyen, amit

Bethlen minden nemzeti alapon álló magyar embernek nagy megdöbbenésére külföldön hangoztatott, a leghatározottabban tiltakozunk. Az ország területének egy kis részéről sem mondatunk le, annál kevésbé Erdélyről.

A magyar revízió gondolatát senki szebben ki nem fejezte, mint 84 évvel ezelőtt Kossuth Lajos az 1849 április 14-iki híres debreceni nagytemplomi függetlenségi nyilatkozatában. Ez a függetlenségi nyilatkozat így kezdődik:

„1. Magyarország a vele törvényesen egyesült Erdéllyel és a hozzá tartozó minden országokkal, részekkel és tartományokkal egyetemben szabad, önálló és független európai státusnak nyilvánítatik és ezen egész státus területi egysége fölösztatlannak s épsége sérthetlennel kijelentetik.”

Sokszor menekülünk Kossuthoz vissza, mikor saját nézeteinket nem lehet hangoztatni. Most is Kossuth szellemének nevében állást foglalunk Bethlen István propagandájának azon része ellen, melyben Erdély független állammá alakítását hangoztatja. Nemcsak magyar kormányzati program nem lehet ez, hanem még mint propaganda sem foghat helyet.

Különbben is az a hiba, hogy a világ nem propagandát vár tőlünk, hanem programot. A külföldi propagandának és a belföldi kormányzati programnak azonosnak kell lennie. Az a megérzésünk, hogy ezt a harmóniába hoztalt sokkal inkább meg tudná Gömbös valószínűsíteni, mint Bethlen István és ennek a kinyilatkoztatásnak csakugyan sokkal mélyebb hatása is volna.

Ha már Kossuthot segítségül mertük hívni, hadd idézzük a függetlenségi nyilatkozatnak 3-ik pontját is, mely így hangzott el a debreceni nagytemplomban:

„3. Midőn a magyar nemzet elidegeníthetetlen természetes jogánál fogva az európai státus-családba

önálló és független státusként belép: egyszersmind kinyilatkoztatja, hogy minden más státusok irányában, ha saját jogai nem sértettek, békét és barátságot tartani s különösen azon népekkel, melyek ezelőtt velünk egy fejedelem alatt állottak, valamint a szomszéd török birodalmi és olasz tartományokkal jó szomszédságot alapítani és folytatni s a kölcsönös érdekek alapján barátságos kötésekkel szövetkezni, — elhatározott akarata.”

Halljátok Kossuthot, mit próbált a debreceni nagytemplomban?

Angliában Eckhardt Tibor egyik nagysikerű előadásán felszólalt egy magyar barát angol képviselő: Hawkins és „semlegességi szerződést ajánlott Magyarországnak számára, körülbelül olyat, amelyet Svájc kötött a napoleoni háborúk után”.

Svájc és Belgium van ma ilyenféle nemzetközi helyzetben. Azért ezek az országok nem merülnek puha tétlenségbe. Most olvassuk, hogy a Hitler Németországa részéről fenyegető veszedelem ellen Svájc 82 millió, Belgium pedig 152 millió svájci frankot szavazott meg a hadsereg modern felszerelésére. A svájciak és belgák szabad emberek, senkit a világon nem fenyegetnek, de hazájukat, szabadságukat nem hagyják. Ilyen semlegességet gondolt a mi jóbarátunk, az angol képviselő és ilyen békés viszonyt képzelt el a szabadságharc viharai közt Kossuth.

Ellenben a Kossuth elve és a Hawkins tanácsa után indulva, a magyar külpolitikát teljesen új alapokra lehetne építeni.

Ez az a platform, melyen megtalálnánk a kapcsolatot a szomszéd államokkal is, különösen pedig a szomszéd államok területén élő magyar testvéreinkkel és volt nemzetiségi testvéreinkkel.

Engemet az Isten akarata abba a helyzetbe hozott, hogy aláírhattam a magyar néptörvényeket, melyek autonómiát adtak (nemcsak ígérték) a ruténeknek, a tótoknak és a burgenlandi németeknek, ámde az ezeréves magyar állam kebelén belül, a régi határok teljes sértetlen fentartása mellett. Ezek az autonómiák belekerültek a magyar törvénytarba, habár onnan későbbben ki is szakították. Nem lehetne-e belőlük felhasználni azt, ami az országnak javára válhatnék?

Tökéletes vétel,
kristálytisza hang
Telefongyár R. T.

A jövő év a diplomáciai sürgésforgást még az elmúlt évinél is gyorsabb tempóban igéri. A legújabb hírek szerint Magyarországra jön mégis Soulier francia képviselő vezetésével a francia politikusok egy csoportja. Ez az elmaradt utazás talán már januárban be fog következni. Utána jön számos más mozgalom. Adja Isten, hogy eredmény származzék belőle a magyar népre. A kényszerű visszavonultság csöndességéből őszinte szívvel fogunk örülni minden kis eredménynek, akárkinék fejét fogja is érte babér ékesíteni.

Zord hidegben
megvigasztal egy csésze
finom tea
Kontsek Géza
k. r. t.

Szilveszter-est
az Ujságíró Clubban

Hírt adtunk már arról, hogy a debreceni Ujságíró Club nagyszabású Szilveszter-estét rendez. A szilveszteri multság iránt már is óriási érdeklődés nyilvánul meg; igen sok asztalfoglalás történt és a résztvevők névsorából meg lehet állapítani, hogy Debrecen úritársaságának minden rétege képviselve lesz az estélyen és joggal hiszszük, hogy egyike lesz a legfelejtetlenebb multságoknak.

Mint azt jelentettük, a szilveszteri multság lelkes rendezősége gondoskodik arról, hogy vendégeinek kellemessé varázsolja az óév utolsó éjszakáját. A tánchoz kitűnő zenekar szolgáltatja majd a talp alá valót; lesz olcsó pezsgőakció, úgy hogy borákokon kapja majd a közönség a legjobb pezsgőket. A szerencsekerék boldog és szerencsés nyertesait a klub fogja vendégül látni pezsgős vacsorára.

A rendezőség ismételtlen kéri a Club igen t. tagjait, tekintettel arra, hogy asztalok ma már csak korlátolt számban állnak rendelkezésre, hogy maguk és vendégeik részére asztalrendelésről gondoskodni sziveskedjenek. — Telefon 30—30.

Estélyi keztyük

a legújabb modellekben, megrendelés után is

SCHÖN SANDOR-nál

Takarékosságra is!

Folytassuk a vitát!

NYILT LEVÉL BARCZA GEDEONHOZ

Igen tisztelt uram!
Néhány nappal ezelőtt még nem hittem volna, hogy vitakozhassam Önnel. Vita csak olyan emberek közt lehetséges, akiknek valami, ha még oly parányi közös alapjuk van, amit mindkettőnk elfogadnak. Nos, Ön azzal a pusztával, hogy Farkas Lajossal vitába szállt a Debreceni Független Ujság hasábjain, már megadta a vita lehetőségét: a közös alapot. Mert ezzel a ténnyel elismert annyit, hogy nincs külön nem-zsidó (az árja vagy turáni szót elvi okból nem használhatom) és zsidó igazság, csak igazság van, amit nem-zsidó és zsidó, ha józan ésszel keresi, megtalálhat, amit nem-zsidónak és zsidónak, ha becsületes szívvel fogadja, el kell ismernie. Ebben megállapodtunk, kezdődhetik a vita.

Csak még egyet. Egy pillanatig sem kecségtetem magam azzal a reménnyel, hogy Önt már most, vagy a közeli jövőben meggyőzhessem. Pedig mennyi ok volna, hogy megértsük egymást. Mindketten Magyarországon születtünk, mindkettőnk anyanyelve magyar, mindkettőnk debreceniek vagyunk, ugyanabban az iskolában, a debreceni református kollégiumban nevelkedtünk, ugyanazt a pályát: a tanárit választottuk, ugyanazon az egyetemen, a debreceni tanultunk, az Ön atyja is, mint az enyém, a magyar irodalom tanára volt, tisztelet és barátság fűzte őket egymáshoz s hogy még ezt se hallgassam el: én az Ön atyjának, az áldott emlékezetű, nemesen szabad-elvű Barcza Józsefnek (bocsásson meg a kérdésért) a magyar irodalomból kedves tanítványa voltam. És mégsem hiszem, hogy Ön meg fog érteni engem, hiszen az Ön szemében a közösségnek megannyi erős kötelékét, még annyi gyöngéd szálát éles kard gyanánt vágja ketté egyet-

len különbség: az én zsidó voltom. A Farkas Lajos kérdéseire adott válaszából tudom, hogy az Ön fiülét a zsidóságról terjesztett rágalmak vattázzák, hogy az Ön szemét az antiszemitizmus köde hályogozza: érzem, hogy balhite, előzetes ítéletei oly mély gyökerűek, hogy azokat csak szíve darabjaival téphetné ki önmagából. És mégis kezdjük meg a vitát. Mégis szólnom kell, talán csak a magam lelkéért, talán az Ön jövőendő férfilelkéért is, 22 éves ifjú Barcza Gedeon.

Előre is ki kell jelentenem, hogy abból a 19 válaszpontból, amellyel Ön a Farkas Lajos ur 19 kérdésére felelt, egyetlenegynek az igazságát sem ismerem el. De sorra veszem őket:

1. Ön szerint az egyetemi zsidóellenes mozgalom, mondjuk ki durván, a zsidó diákok megverése a kor-szellemmel függ össze. Ez lehet magyarázat, de nem mentesség. A kor-szellemet emberek csinálják, aki bármily kis körben — vezér, az köteles a korszellemet a maga körében irányítani is. Az egyetemi ifjúság tetteit vezérei felelősek és nem a kor-szellem.

Ugyane pont szerint „1919-ben kulminált a zsidó uralom”. Holott 1919-ben nem zsidó uralom volt Magyarországon, hanem társadalmi forradalom. Minden forradalomban főként olyan emberek vesznek részt, akiknek a forradalom előtti társadalomban mellőzésben, megvetésben volt részük. Ez az oka, hogy a magyarországi kommunista forradalomnak oly sok zsidó szereplője volt. Ez azonban nem jelentett zsidó uralom, hiszen a kommunizmus egyformán elbánt nemzsidó és zsidó polgárral. Debrecenben például a kommunista terror egy embert gyilkolt meg s az zsidó volt, az akkori négy

Most:

3 lámpás (2 + 1) hálózati
Rádió

egybeépített hangszóval
P 60.—től

4 lángru modern nagyon szép

Csillár 12.00-tól

Standard, Orion, Phillips,
Telefongyár stb. rádiók a
legnagyobb választékban
előnyös részletre.

Csere - javítás - modernizálás

KATZ ANDOR

cégnél

Piac ucca 60. sz.

középiskola igazgatói közül egyet fosztott meg állásától: az is zsidó volt.

Végül ugyane pont szerint a visszahatás (reakció) évről-évre erősebb lesz. Ez a természet és a történelem törvényeivel való szembehelyezkedés. A valóságban minden visszahatás abban a pillanatban legerősebb, amikor kiváltódik, attól kezdve fokozatosan gyengül. Ha tehát az idén, 14 esztendei állandó gyengülés után a reakció erősödött, azt csak mesterséges beavatkozás okozhatta.

2. Ez a mesterséges beavatkozás nem lehet más, mint a horogkeresztes mozgalom, nem hihetem tehát, hogy ennek a diákmozgalommal nincs kapcsolata. Legfeljebb azt hihetem, hogy e tekintetben Önt is félrevezették. (Hogy a kapcsolat szerkes vagy nem szerkes, az ebben az ügyben jelentéktelen.)

3. Hevesebb vérű társai tuzásáért Ön a felelős, mindaddig, míg diákvezéri hatalmát e tuzással szembe nem szegezi. A bajtársi egyesületek vezéreinek hatalma a bajtársak fölött, ez személyes tudomásom, igen nagy, mindenesetre sokkal nagyobb, mint az egyetemi hatóságoké.

4. A zsidóságnak nem csak a múlt évben volt programja a numerus clausus törvény eltörlése, hanem ma is s mind addig az marad, amíg a zsidó le nem mond emberi méltóságáról. Programja ez minden nem-zsidónak is, aki a zsidót magával egyenlő embernek tartja. A főiskolákon oklevelet nyert, de állás nélkül maradt diplomás ifjúság sorsán csak egész gazdasági helyzetünk megjavítása segíthet, az egész magyarság súlyos bajának ezt az egy tünetét önmagában gyógyítani nem lehet. Az állástalan, vagy állás reménye nél-

Vigszínház.

December 31. — Január 1., 2.

VASÁRNAP — HÉTFŐ — KEDD

Lehár Ferenc

VILÁGHÍRÓ OPERETTJÉNEK, „A CAREVIC S”-NEK
FILMVALTOZATA

A fenség szerelmes

Főszerepben:

Eggerth Márta.

SZILVESZTER NAPJÁN MINDEN ELŐADÁSON

Malac, pezsgő

és egyéb ajándékok szétosztása.

ESTE 11 ÓRAKOR IS TARTUNK ELŐADAST.

ELŐADÁSOK: Vasárnap: fél 3, fél 5, fél 7, fél 9, fél 11 órakor.
Hétfő: fél 3, fél 5, fél 7, fél 9. Kedd: fél 5, fél 7, fél 9.

ASPIRIN
tabletták

bevéltak a meghülés első
jeleinél és fejfájásnál

Gyógyszertárban kapható.

B. U. E. K.
MORVAI
HIRLAPIRODA
 Hunyadi ucca 11. sz.

kül tanuló ifjuságnak jogos keserüsé-
 gét a zsidóság ellen fordítani csak
 politikai taktikázás. Olyan helyzetet
 kell teremteni, hogy Magyarorszá-
 gon mindenki (nemzsidó és zsidó)
 megtalálja a szellemi képességéhez
 méltó munkakört és a tisztességes
 megélhetést. Hogy ezt a célt miként
 érhetjük el, arra felelni nem az én
 feladatam, de nem is idetartozik.

5. Nem igaz, hogy a zsidóság kép-
 viselői sajátos életszemléletűek, a sa-
 ját, majd 1919-ben az akasztófa úján
 akarták ráerőszakolni a magyar nem-
 zetre. A forradalom előtti sajtó zsidó
 munkásai részben egyszerű terjesztői
 voltak az akkori magyar vezető poli-
 tikusok eszméinek s ha új eszméket
 hoztak: (radikálizmus, szocializmus,
 kommunizmus) azokkal sem a zsidó-
 ságot képviselték s azok terjesztésé-
 ből nem-zsidók is bőven kivették a
 maguk részét. Az 1919-es forrada-
 lomról már az 1. pontban kimutat-
 tam, hogy azért nem lehet a zsidósá-
 got felelősségre vonni. Aki részes volt
 benne, nem-zsidó és zsidó, az mind
 meglakolt a törvény szigora szerint
 vagy örökös száműzés lett a része.
 Az akasztások, amelyeknek nem-
 zsidó tettesei és zsidó áldozatai is
 voltak, egyik részben sem szolgálhat-
 nak érviül. — Nem bírom felfogni,
 hogy a zsidó intellektuális réteg,
 amelynek tagja vagyok, kire, mire
 nézve veszélyes Magyarországon.

6. A zsidó erkölcs és a keresztény
 morál semmiben sem ellentétes egy-
 mással. Ha Jézus egy betűt sem en-
 ged el törölni a zsidó törvényből,
 akkor a zsidók maguk is ragaszkod-
 hatnak hozzá. A „zsidó mentalitás”
 oly rokon a keresztény szellemmel,
 hogy emezt amatól csak az féltheti,
 aki a zsidóságot csak egy elferdült
 „korszellem” rágalmain keresztül is-
 meri.

7. Nem igaz, hogy a nemzetiségek-
 nek legfőbb sérelmük az volt, hogy
 a liberális kormányok a zsidó lapok
 uszítása és a zsidó üzletemberek zsar-
 olásai ellen nem nyújtottak védelmet
 nekik. Nem igaz, mert ez a fogalom:
 „zsidó lapok”, a Trianon előtti ma-
 gyar napilapokra alkalmazva, már
 maga is hamis; nem igaz, mert a
 zsidó üzletembereket általában zsarol-
 lással megvádolni csak felelőtlen ál-
 talánosítás. Az igazság az, hogy a
 magyar sajtó zsidó munkásai közül
 egyesek a sovíniszta magyarosító poli-
 tikát szolgálták, mások a nemzetisé-
 gek számára nagyobb szabadságot
 követeltek.

8. Nem igaz, hogy a világháború-
 ban csak a zsidó lapok áradoztak a
 németekért. Nem igaz, egyrészt az
 előbbi pontban mondtam miatt, más-
 részről, mert a legkonzervatívabb, leg-
 keresztényebb hírlapiróink (Rákosi
 Jenő) is lelkesedtek a német szövet-

ségért. Ezt az akkor már újságot ol-
 vasó ifjú mondja annak az akkor még
 porban játszó gyermeknek, aki úgy
 látszik azóta sem olvasta el az akkori
 lapokat. Egyébként a német-magyar
 kérdésnek F. L. barátom részéről tör-
 tént idevonását logikailag nem tar-
 tom megokoltak.

9. Kommentár nélkül közlöm én is,
 hogy a világháborúban Nagy-Ma-
 gyarország lakosai közül az Orsz.
 Statisztikai Hivatal 1922-es közlése
 szerint 10,000 zsidó halt hősi halált.
 De akárhogy is volt, ha új háború
 törne ki, az egyetemről kivert zsidó
 diáknak éppen úgy el kell mennie és
 meg kell halnia, mint annak, aki ki-
 verte.

10. A világot mi sem csupán gaz-
 dasági boldogulás szempontjából
 szemléljük, de azok, akik a maguk
 gazdasági boldogulása végett máso-
 kat emberi méltóságukban megalázo-
 nak, könnyen eshetnek ebbe a gya-
 núba.

11. F. L. barátom itt helytelenül
 tette fel a kérdést. Nemcsak azt a
 zsidó diákot nem szabad bántani, aki-
 nek frontharcos volt az apja, hanem
 még azt sem, ha volna ilyen az egye-
 temen, akinek az apja esetleg Gali-
 ciából vándorolt be és a világháború
 alatt uzsorával foglalkozott, ha maga
 a diák tisztességes ember. Megyőző-
 döt-e Ön arról, hogy a zsidó (?) gyá-
 rakból keresztény magyar diplomáso-
 kat utasítanak el, s ugyanakkor zsidót
 minden további nélkül felvesznek?
 Tudva azt, hogy fiatal zsidó diplomás
 ismerőseim közül alig akad, aki bár-
 hol állást tudott volna magának sze-
 rezni, azt kell gondolnom, hogy Ön
 ezt az állítását egyszerűen az anti-
 szemita sajtó uszító cikkeiből veszi.
 Egyébként a mai jogi és gazdasági
 rendszerben sem Ön, sem én nem szól-
 hatunk bele, hogy egy munkaadó a
 maga vállalatánál kit alkalmaz.

12. Nem igaz, hogy a román, ger-
 mán és szláv származású egyetemi
 hallgatók a krisztusi tanítások alap-
 ján állnak Önökhöz közelebb. Önök
 éppen a krisztustalan morál, a
 gyűlölet, az antiszemitizmus köti
 össze. Igenis, ők azok — *mindig*
tisztelet a kivételeknek! — akik
 szívósan ragaszkodnak külön nem-
 zetiségükhöz s még annak legkirí-
 vóbb szimbólumát, idegen nevüket
 sem hajlandók a magyarságnak fel-
 áldozni.

13. Az Ön saját szavai is azt mu-
 tatják, hogy a bankok és kartellek
 uralma a mai jogi és gazdasági ren-
 dszernek függvénye. Aki ezt az ural-
 mat helytelennek tartja, annak e
 rendszer megváltoztatására kell tör-
 vényes úton törekednie s nem egy
 felekezetet vagy faj ellen támadni,
 törvénytelenül és válogatás nélkül.
 Nehány védtelen és többnyire szegény
 sorsú zsidó diák megverése a ban-
 kok és kartellek hatalmas várait alig-
 ha fogja megingatni.

14. Eleve is hihetetlennek tartottam,
 de azóta személyes utánajárással is
 meggyőződtem róla, hogy a debreceni
 stat. izr. hiközség semmiféle
 rendőrnök semmiféle díjat nem fize-
 tett a debreceni uccai zavargások
 alkalmából. Ezen egyetlen állításának
 kézzelfogható valótansága is gondol-
 kodóba kell, hogy ejtse Önt a zsidó-
 ságra vonatkozó értesüléseinek a la-
 possága felől.

15. A negyvenes években igaz,
 hogy meg volt a magyarság zsidó
 kultúra nélkül, ha csak az Ön hitfe-
 kezetének mindennapi olvasmányát,
 a Bibliát s mindenkori templomi éne-
 keit, Dávid zsoltárait, nem számítjuk
 annak. De, — remélem, nem akarja
 tagadni, hogy a negyvenes évek óta
 valamit csak haladt a magyar kultú-
 ra. Hogy ebben a zsidóknak milyen
 részük van, annak megítélését még
 Önre is rá merem bízni. Egyébként
 én feltétlenül hiszek a magyar
 fajnak a tehetségében: a magyarság
 zsidó segítség nélkül is tudott volna

Boldog újévet kíván METEOR CSILLÁR

RÉSZLETRE VEZET ÁRJEGYZÉK
 IS ADUNK VEZET INGYEN

FERENC JÓZSEF ÚT 9. BIKÁ MELLETT.

bármilyen magas fokú kulturát te-
 remteni magának, de az kétségtelen,
 hogy ha a zsidóság magyar kultur-
 munkáját ma egy pillanat alatt kikap-
 csolnák, az erővesztés pótlására év-
 tizedek volnának szükségesek. A gaz-
 dasági életben ezek az évtizedek tal-
 lán évszázadra nyulnának. Ön azt
 írja, hogy a magyar zsidók fiai vitézi
 pózba vágják magukat. Illetlen és
 kegyeleltérső ez a kifejezés azokkal a
 zsidókkal szemben, akik minden póz
 nélkül engedelmeskedve a behívó pa-
 rancsnak, kimentek a harctérre és
 meghaltak, illetlen kivált olyan fiatal-
 embertől, akinek nem volt még módja
 bebizonyítani, hogy ugyanezt ugyan-
 úgy meg tudja tenni.

16. A márciusi ifjak mindenkinek
 — a zsidóknak is — egyenlőséget,
 szabadságot követeltek. Ezt Petőfi
 külön is hangoztatta. E ténnyel szem-
 ben minden csürés-csavarás haszta-
 lan.

17. Én az antiszemitizmust —
 Gömbös Gyula igaságos „revizója”
 ellenére, ma is élő és uralkodó hata-
 lomnak érzem Magyarországon, ha-
 talomnak, amelynek valóban az a
 célja, hogy a zsidóságot vessen oda
 bünbáknak az elkeseredett, félrevezet-
 tett tömeg vak dühének.

18. A „Treuga dei” Ön szerint
 csak úgy jöhetne létre, ha ugyanazon
 erkölcsi elvek szerint élünk. Ismét-
 lem, amit a 6. pontban mondtam. A
 tisztességes zsidó és tisztességes ke-
 resztény azonos erkölcsi elvek szer-
 rint él.

19. Ön ezt írja: „A mi harcunk cél-
 ja az is, hogy a becsületes, régebbi
 tradíciók által hozzánk nőtt zsidókat
 megoltalmazzuk a másfajta zsidótól.”
 Bocsásson meg, nem hiszek e cél
 őszinteségében s nem is hihetek mind-
 addig, míg az Ön vezérségét elismerő

„hevesebb vérű” társai válogatás nél-
 kül bántalmazták az éppen kezük
 ügyébe kerülő védtelen zsidó diákok.
 Ami az oltalmat illeti, én legalább a
 magam részére, ha ugyan engemet a
 becsületes zsidók közé számít, ebből
 az oltalomból nem kérek. Hogy ki a
 becsületes és ki a becstelen zsidó,
 azt megválasztani s az egyiket oltal-
 mazni, a másikat üldözni, ez külön-
 ben sem egyes nagyon tájékozatlan
 „a zsidóságot csak elvakult uszító
 írásokból ismerő, ki nem forrott íté-
 letű fia”-alemberek feladata, a váloga-
 tást, oltalmat és üldözést végezze az,
 aki mindnyájunk fölött úr, az ország
 törvénye.

De ha mindaz, amit Ön a 19. pont-
 ban elmond, igaz volna, ha zsidósá-
 got általában még annyi bűnterhelés
 is, akkor is áll az az elv, hogy által-
 ánosítani nem szabad, hogy minden
 egyes embert, nem-zsidót és zsidót
 a maga értéke szerint kell megítélni.
 Ezen az egyetlen igazságon az Ön
 egész gondolatrendszere összeomlik.

Végére értünk. Ismétlem, egy pil-
 lanatig sem remélem, hiszen sikerült
 Önt meggyőzőm. Hiszen idő és tér-
 szűke miatt több pontban érvelni nem
 volt módomban. De még, ha sikerült
 volna is Önt egy pillanatra legbelül
 bár egy vonalnyira megingatni, ak-
 kor sem hihetem, hogy Ön elég erős
 volna ezt önmaga előtt is bevallani.
 Hiszen Ön Vezér. Ön széles úton ha-
 lad, amelyen ma ezerek, talán milliók
 járnak. De talán fog emlékezni arra
 a tanításra, hogy van egy keskeny út
 is. Ezen az úton nem lehet vezér-
 kedni, ezen az úton ember aláza-
 tos lélekkel, lehajtott fővel egyedül
 halad. De ez az út vezet az Igazság-
 hoz.

KARDOS PÁL.

Barabás Sári tánc- és énekművész szilveszteri vendégtánc az Arany Bika halljában

Az Arany Bika ezidén igen nagy-
 szabású Szilveszter-estét rendez, amely-
 nek keretébe a legválogatottabb és
 legkedvesebb műsorszámokat igyeke-
 zett beállítani. Az Arany Bika minden
 helyiségében igen érdekes és vonzó,
 mulattató program várja a közönséget.
 A Szilveszter alkalmára pompásan fel-
 díszítették a hallt, amely így már kül-
 sejével is igen hangulatos képet ad.
 Az igazgatóság az Arany Bika halljában
 tartandó Szilveszterre szerződtette
 a kiváló tánc- és énekművészt, Ba-
 rabás Sarit, Dalnoky kiváló tanítvá-
 nyát. A művész szombaton délután
 a sajtó képviselői előtt bemutatta mű-
 sorát, amely minden tekintetben első-
 rangú. Gazdag műsorában a legmoder-
 nebb magyar, angol és német számok
 szerepelnek. Barabás Sári a pesti szín-
 ház hírneves fiatal, nagytehetségű mű-
 vésznője, aki ragyogó szépségével és
 kivételes tehetségével első pillanatra
 meghódítja a hallgatóságot. Főm-
 előadása, decens tánca fényes sikert
 fog hozni. A Szilveszter-esten partne-
 rei lesznek Csanak Béla, a kiváló deb-
 receni komponista, zongoraművész és

dirigens, aki a zongoránál ül és Fejes
 Lajos, a közkedvelt jazzdobos és éne-
 kes, akiknek nagyértékű képességeit a
 debreceni közönség jól ismeri. A sajtó-
 bemutatón nyomán teljes biznysággal
 állapítható meg, hogy az Arany Bika
 halljának Szilvesztere kiemelkedően
 nagy sikert fog hozni.

•••••
 A LEGJOBB HIRDETÉSI
 ORGANUM A DEBRECENI
 FUGGETLEN UJSAG.
 •••••

Persil
 a kenyés ruha mosószere

MODERN
 KÉPKERE-
 TEZÉS
 ÜVEG-
 CSISZOLÁS,
 TÜKÖR-
 GYARTÁS
Bergernél
 Piac ucca

A hatóságilag engedélyezett végkiárusítás

BLUMENSTEIN VILMOS, rőfös- és rövidáru cégnél

(Piac ucca 14.)

Január 2-án kezdődik

(Arany Bikával szemben.)

Hogyan lett a pozsonyi bachurból debreceni diál, a debreceni diákból methodista misszionárius?

Bettelheim Bernát regényes élete

A debreceni református kollégiumban sokat mondogatták, e mondást talán most is használják: „A tanuló olyan semmi, amiből minden lehet.” Ha ezt más nem, az az érdekesítően regényes életpályája is bizonyítja, amelynek egy része itt Debrecenben játszódott le — több, mint 100 évvel ezelőtt.

Bettelheim Bernátról van szó, aki iránt az amerikai methodista püspöki egyháznak a japáni miszsiója, illetőleg főtisztelő Bull R., az Egyesült Államokbeli *Mil-lisban* székelő szuperintendens érdeklődik egy *Karai Sándor* koll. igazgatóhoz intézett levelében. Hát erről a Bettelheim Bernátról, a kollégium hajdani diákjáról hadd mondjak el egyet-mást, talán nem lesz érdektelen és tanulság nélkül való.

Az 1827. év őszén, vagyis 106 évvel ezelőtt egy különös alak jelentkezett a debreceni kollégium rektor-professzoránál és szénioránál. Ruházata, hajviselete, de bizo-

veket hozott magával a pozsonyi jesivából és dunántúli előkelőségektől, azt nem tudjuk, de azt tudjuk, mert a kollégiumnak egyik régi *protocollumában* ott olvashatjuk, hogy Bettelheim Bernát 1827. november 2-án *Péterfi Albert* széniora idején szubszkribálhatott a helvét hitvallású kollégium törvényeinek és odairhatta, hogy mózes vallású, 20 éves, atyja neve és foglalkozása: Mózes, kereskedő, Pozsonyban privátim tanult. Azután lefizetett 6 forint beirási és másik 6 forint tanulmányi taksát és csakugy hallgatta az előadásokat a filozófia első évén, tehát a mostani gimn. VII. osztálynak megfelelő évfolyamban, mintha sohasem esett volna át a körülméltetés szertartásán.

A szubszkribálását bizonyára egy kis tanácskozás előzte meg, nem azért, mert az iskola hatóságai a *numerus clausura* akartak különös figyelemmel lenni, hanem mert mégsem mindennapi esettel állottak

zett leveléből. Ebből tudjuk, hogy 1836-ban Páduában orvos-doktorrá avatták, hogy később keresztyén vallásra tért, hogy új vallásának terjesztésére is vállalkozott, 1846-ban Japánban találjuk, mint első protestáns misszionáriust. Hogy ott hittérítői nehéz feladatát meddig folytatta, arra ismét hiányzanak adataink, de hogy nem eredménytelenül működhetett, azt bizvást következtethetjük Bull főtisztelőtől elhatározásából, aki ennek az érdemes misszionárius elődjének meg akarja írni az életrajzát és aki e végett már másodsor fordult a debreceni kollégium igazgatóságához.

Bull szuperintendens ennek a második levelének a végén Bettelheim Bernátra vonatkozó kérdéseit ezzel a meglepő kérdéssel fejezi be: „Vajjon nem a Kossuth szelleme vonzotta-e Bettelheimot Pozsonyból Debrecenbe?” A szó szoros értelmében: nem, mert Kossuth nem a debreceni, hanem a sárospataki kollégiumnak volt a diákja és mert 1827-ben a 25 éves Kossuthnak a neve szülővármegyéjén túl még alig volt ismeretes. De mégis a Kossuth szelleme hozta Bettelheimot Debrecenbe, mert a debreceni kollégium vezetőembereiben, az említett nagynevű férfiakban is már ott

lakoztak azok az eszmék és érzések: a szabadságszeretet, a vallási türelem, a tanulás szabadsága, a humanizmus stb., amelyek Kossuth fenkölt lelkeben emelkedtek magas hatványra, hogy onnan mint magyar erények váljanak világszerte ismertekké.

Bárcsak állna elő ismét egy Kossuth akár idebent Csonka-Magyarországon, akár odakint a nagyvilágban, hogy ismét uralomra jussanak a Kossuth nevével azonosított eszmék, mert csak így remélhetjük Nagymagyarország feltámadását és a magyar nemzetnek a művelt világnépek közötti méltó helyfoglalását.

Kardos Albert.

Rádió készülékek

Dynamikus hangszórók

Villanyszerelések

legújtanosabban

Borka és Biró

KOSSUTH UCCA 8. SZÁM.

Díjtalan bemutatás és felvilágosítás.

— A Csapó uccai egyházzész Szappanos ucca 16. szám alatti otthonában december 31-én, vasárnap este fél 7 órakor dr. Révész Imre egyetemi tanár óvi bibliamagyarázatot tart.

UJ!

még nem létezett olcsóbb árak

Mintás műselyem —.78
Tennisz flanel —.42
Szövetek —.90
Gyapjuszövet 1.60

150 cm. széles szoknyakelme 5.—
150 cm. széles kabátkelme 5.—
140 cm. széles férfi kelme 4.50
Sima crepd. 92 cm. széles 2.35
Mintás crepd. 96 cm. széles 2.50

Radó-nál

SZATEN MAROCCIN . . P 5.30
CREPSZATEN 4.60

Vásznak, asztalneműk, estélyi anyagok nagy választékban.

nyára beszéde is nyilván mutatta, hogy nem a kisujszállási vagy karcagi pártikula padjain ült és hogy nem a pápai vagy sárospataki kollégiumban hordott tógát. Nem bizony, mert ez a különös alak, ez a meglett fiatalember egyenest Pozsonyból, a pozsonyi híres *Jesivából* vándorolt Debrecenbe és nem kevesebbet akart, mint hogy ő is szubszkribálhasson a kollégium törvényeinek, odaülhessen a tógátus diákok közzé és hogy velök együtt hallgathassa azokat a studiumokat, amelyeket azokban az években olyan híres tanárok adtak elő, amelynek többek között *Sárváry Pál*, *Péczely József* és *Kerekes Ferenc* voltak; mind olyan neves férfiak, akik néhány évvel utóbb Arany Jánost is tanították és akik mind a hárman az 1830-ban megalakult M. T. Akadémiának is tagjaivá lettek.

Hogy Bettelheim Bernát milyen bizonyítványt és milyen ajánló le-

Ha jó tüzelőanyagot akar, megbízható cégtől, úgy vásároljon a

Békési és Löw

tűzifa- és szénkereskedőtől.

Telep: Bánffy u. 4.
Telefon: 19—45. sz.

Elsőrendű, száraz tűzifák és házi szenek.

szemben. De nem azért ült akkor a tanári karban az a három fentebb említett, európai műveltségű professzor és nem azért ült a püspöki székekben *Budai Ézsaiás*, ez a nagy tudomány, bölcs elméjű, jóságos szívű ember, annak idején Csokornainak is hathatós támogatója, hogy ez a tanácskozás kedvezőtlenül ütött volna ki. Bettelheim Bernát kollégiumi diák lett, hallgatta szorgalmasan az akkor már magyar nyelven folyó előadásokat, de csak azokat, amelyekre neki külön szüksége volt, tehát a német nyelvet nem, a félév végén, 1828 februárjában pedig a görög nyelvből, az ókori történelemből és a tiszta mathesiből olyan *eminens*-eket kapott, hogy csak úgy ragyogtak. — Az iskolai felsőbbtség tógát nem öltetett vele, de arról bizonyosan gondoskodott, hogy a városi hatóság ne alkalmazza rá azt a szigorú statutumot, amely szerint zsidónak 24 órán túl nem volt szabad a város belterületén tartózkodni.

Aki elindult a pozsonyi jesivából, arról előrelátható volt, hogy nem áll meg a debreceni kollégiumnál; nem maradt itt tovább egy félévnél. A tudomány és a nyugtalan vér egyaránt hajtotta nemcsak országokon, nemcsak tengereken, hanem világrészekeken keresztül is. — Rendkívül regényes életpályájából csak egy-két mozzanatot emelhetünk ki, azokat is csak Bull amerikai szuperintendensnek már jel-

Tilos a vasutas szénnel való üzérkedés

Megtorlással élnek úgy az eladóval, mint a vevővel szemben

A Debreceni Fa- és Szénkereskedők Egyesülete panasszal fordult a debreceni kereskedelmi és iparkamarához az irányban, hogy a városban a vasuti alkalmazottak kedvezményes ellátására szolgáló különböző hazai szénnel üzérkedés folyik. Az egyesület távolról sem akar általánosítani, de megállapítja, hogy szénjárandóságukat nagyon sokan eladják, sőt vannak egyének, akik üzérkedésszerűen foglalkoznak a vasutas szénnel, illetőleg utalványok összevásárlásával és eladásával. Az ilyen manipulációk sértik a legális kereskedelem érdekeit, de a közönség megtévesztésére is szolgálnak, mert hisz a dugaszban eladott szének olcsóbb ára csak látszólagos, mert a minőségben van különbség.

A kereskedelmi és iparkamara

ebben az ügyben átíratott fordult a debreceni Máv. üzletvezetőséghez. Átíratában rámutatott arra, hogy a kereskedelmi minisztérium éppen a múlt hónapban adott ki rendeletet ennek az anomáliának megszüntetésére. Az üzletvezetőség válaszában értesítette a kamarát, hogy — bár mint tiltott cselekményt, eddig is a legszigorubbán üldözte a kedvezményes ellátásra szolgáló tüzelőanyag eladását — az ilyesminek megakadályozására újból szigorú intézkedéseket léptetett életbe és utasította a tüzelőanyagot kiszolgáltató közegeit is, hogy a kiszolgáltatóknál a legnagyobb szigorúsággal járjanak el, igazolást kérjenek és gyanus esetekben a tüzelőanyagot ne szolgáltatassák ki, az utalványt (csekket) pedig kobozzák el. Intézkedést tett aziránt is, hogy az

Forgács Hölgly és Urifodrász

ARANY JÁNOS UCCA 2. HUNGÁRIA-PALOTA.

Művészi hajvágás, víz-, vas- és tartós villanyondulálás.

Parókakészítés és kölcsönzés. Bodnár ondulál.

Arany Onix disztárgy

a legszebb
KARÁCSONYI AJANDEK

Városi lerakat:

ENGEL LÁSZLO
ékszerész, PIAC UCCA 59. szám.
Gyártja a Debreceni Műkögyár Rt.
Fürdő u. 2.

anyagok kiadását és hova szállítását is az erre illetékesek ellenőrzik.

Mindazokat, akik szénjárandóságukat eladják, a kedvezményből kizárják, a ténylegeseket pedig még fegyelmi uton is büntetik.

A Fa- és Szénkereskedők Egyesülete megnyugvással vette tudomásul az Üzletvezetőség intézkedését, melyben a legális kereskedelem jogos érdekeinek kellő méltánylását és megértését látja.

Az egyesület abban a meggyőződésben van, hogy ezen intézkedések után a közönség is bizonyára tartózkodni fog attól, hogy kizárólag vasutasokat illető fát, szenet vagy utalványt vásároljon, annál is inkább, mert az ilyen ügyek vizsgálatával járó jegyzőkönyvi kihallgatások és helyszíni szemlék révén a vevő is kellemetlenségnek, az utalványok elkoboztatása esetén pedig károsodásnak teszi ki magát.

SZERENCSE A LÓVERSENYEN

- No, volt ma szerencséje a futatáson?
- Oriási!
- Nagyszerű és mennyit nyert?
- Semmit.
- Akkor nem értem.
- Az utolsó futam után, amikor már minden pénzem elvesztettem, találtam a földön egy pengőt. Nem kellett gyalog hazamennem.

**ANYAKÖNYVI
HIREK**

A debreceni állami anyakönyvi hivatalnál e hó 30-án, szombaton a következő bejelentések történtek:

Születések: Szombati István napszamos, fiú: László. Wéber József seprőkészítő, fiú: Lajos.

Eljegyzés: Tatár Gyula—gelsei Biró Margit.

Házasságok: Kiss József—Tönkö Ilona. Kiss József—Varga Julia. Szilágyi Antal—Kovács Zsuzsa. Pócsi István—Magyar Ilona. Barta József—Kovács Róza. Szolnoki Sándor—Baráti Piroška. Terdik János—Tanka Erzsébet. M. Nagy Sándor—Kocsis Erzsébet. Ujhelyi Imre—Ecsedi Margit. Puskás Miklós—Tamás Erzsébet.

Halálozások: Kardos György ref. 87 éves, Uszó u. 11. Özv. Szabó Sándorné Károlyi Julia ref. 79 éves, Lorándfi u. 8. Katona György ref. 38 éves, Hunyadi u. 19. Székely Ferenc ref. 6 hónapos, Hajdúszoboszló. Tóth Julia ref. 67 éves, Kishegyesi út 40. Sárkány György ref. 81 éves, Kishegyesi út 40.

**A töltve hagyott Flaubert
puska megölt egy kisleányt**

Várad János hajdúnánási földműves ez év augusztus 13-án elment hazulról és nyitvahagyott lakásában hagyta töltött Flaubert puskáját. Mialatt Várad távol volt, két szomszédgyerek, a 14 éves Kanda Zsuzsánna és kis öccse, Máté bementek Várad lakásába és játszani kezdtek. Előkerült a puska is, melyet addig forgattak a gyerekek, míg a fegyver elcsúszott és

Kanda Zsuzsánának a fejébe fúródott a golyó. A szerencsétlen kisleány rögtön meghalt.

Várad János ellen eljárás indult gondatlanságból okozott emberölés címén. Tegnap tárgyalta ügyét a törvényszék Jenev-tanácsa. A bíróság megállapította Várad gondatlanságát és másfélhónapi fegyházbüntetésre ítélte. Az ítélet jogerős.

HAVAS HARISNYAHÁZ**Újévi ajándéka**

olcsón kalkulált összes cikkeink árából!

20%-ot LEIRTUNK.**Havas Harisnyaház**

Bádogos ucca 1.

Budai Zsuzsa ref. 5 hónapos, Füzessgyarmat. Balogh János ref. 23 hónapos, klinikai telep. Lovas József ref. 14 éves, Hajdúböszörmény

A pénzhamisító szerint csak kísérletképpen csinálta az aprópénzt és nem volt szándékában azt forgalomba hozni.

**Csökkent a születések
és halálozások, emelkedett
a házasságok száma**

A debreceni állami anyakönyvi hivatal már összeállította az 1933. év statisztikáját, amely igen érdekes adatokat mutat fel. E statisztika szerint 1933-ban a születések száma volt 2794 (1932-ben 3064, tehát 270-nel több), a halálozások száma volt 1933-ban 2025 (1932-ben 2519, tehát 494-gyel több), a házasságok száma volt 1933-ban 932 (1932-ben 875, tehát 57-tel kevesebb).

Fogadja meg

az új év előestéjén, hogy 1934-ben nem vásárol mást csak, a kiváló minőségű anyagból készült **ROBUR** cipőt. Ha ilyent vesz, kevesebb pénzt fog költeni, mintha olcsóbb, de silány minőségűt vásárolna!

Szabott árak, figyelmes, pontos kiszolgálás!

**„ROBUR”
= CIPŐÜZLET =**

PIAC U. 49. TELEFON 26-16

**Megrendszabályozzák az
uccai péksütemény-árusítást**

Több panasz érkezett az elsőfokú közigazgatási hatóságokhoz, hogy Debrecen uccáin nagyon elszaporodtak a péksütemény árusok. E panasz mellett egyéb anomáliák ellen is felszólalás történt. Panasz tárgyává tették, hogy a péksütemény árusok ellepik a mozik környékét és ott kellemetlen nagy zajt csapnak és akadályozzák a gyalogjárón a forgalmat, némelyiknek az egyénisége is kifogás alá csúsz, a péksütemény sem olyan, amilyennek lennie kellene, régi pereceket melegítnek fel.

A panaszok alapján és a közigazgatási hatóság javaslata nyomán a polgármester most radikális intézkedéseket tett ez ügyben. Kimondta, hogy az uccai péksütemény árusok száma csak 30 lehet január egytől és ezeket is körzet szerint osztják be. Mind-egyik tartozik maga előtt fehér kötöt viselni és az engedély kiadása előtt igazolni tartozik, hogy nem szenved visszatetsző betegségben.

HÁZAT KERESNEK MEGVÉTELRE tőkeerős egyének, akik pénzüket befektetni kívánják. El akarja adni házat? Hirdessen lapunkban, biztos vevőre talál. 40 fillérért 2 napilapban jelenik meg hirdetése, ha nálunk adja fel.

**Ötpengősöket hamisított
egy legény, hogy vidám
életet élhessen**

A debreceni csendőrpáncsnokságnak jelentették, hogy Kállósemlényben Sallai Ferenc 22 éves legény ötpengősöket hamisít a lakásán egy gipszminta segítségével. A nyomozás során elfogták Sallait, aki beismerte, hogy 15 darab hamis ötpengőt készített és azokból már két darabot elhelyezett a forgalomban.

Elmondta Sallai, hogy nem tudott legényhez illő vidám életet élni, nem tudott korcsmába, táncmulatságra járni, mert nem volt pénze. Eszébe jutott, hogy egyik ismerőse már hamisított pénzt gipszminta segítségével elhatározta, hogy ő is pénzhamisítással

szerzi meg a vidám élet feltételeit. A hamisítványok azonban nem sikerültek jól és csak két darabot tudott értékesíteni. A csendőrök őrizetbe vették még Farkas Antal és Bócz Péter földműveseket is, akik segítségére voltak Sallainak a hamis pénz forgalomba hozásánál. A csendőrök a pénzhamisításhoz szükséges gipszöntvényt megtalálták Sallai udvarán egy trágyadomb közepébe elásva. A nyomozás során többen kerültek abba a gyanuba, hogy tudtak a pénzhamisításról és mégsem tettek arról jelentést a hatóságnak. A házkutatásnál találtak Sallainál még hamis 10 és 50 fillérest is.

Koresolyák

ALUMINIUM EDÉNYEK

és más célszerű

ÚJÉVI AJANDEKTARGYAK

kaphatók

Sesztina Lajos vasnagykereskedésében
DEBRECEN

**A Debreceni
Fűszerkereskedők Egyesülete
felhívása a vegyifázis-
életbelépésével kapcsolatosan**

A festék, lakk, stb., továbbá vegyszeti cikkek forgalmi adóválságáról szóló rendelet értelmében a fűszerkereskedőknek és szatócsoknak bizonyos bejelentési kötelezettségnek kell eleget tenniük. Ezúton értesíti az egyesület a fűszerkereskedőket és szatócsokat, hogy e tárgyban egy egészséges nyomtatványt készíttek, amelyet díjmentesen minden fűszerkereskedő és szatócs legkésőbb január hó 3-ig postán meg fog kapni. Ha és amennyiben valaki ezen időpontig nem kap ilyen nyomtatványt, abban az esetben szíveskedjék az egyesület elnökéhez, Vadász Sándorhoz fordulni, Meszena ucca 3., akitől a nyomtatványt megkaphatja.

— Analfabéta tanfolyam. Az Iskolán kívüli Népművelési Bizottság azok részére, kik írni-olvasni nem tudnak, Miklós ucca 23. szám alatt, az állami kiegészítő iskola helyiségében teljesen ingyenes tanfolyamokat létesít. Ezúton is felkéri a bizottság a gyárak, üzemek vezetőseit, valamint városunk nagyközségét, hogy írni-olvasni nem tudó ismerőseit vagy alkalmazottait e tanfolyamra való jelentkezésre buzdítsák. Jelentkezni lehet 9—1 óra között a bizottság titkárnál.

500— pengőértékű
biztosítási kötvény
és zsebnaptár**ingyen**minden ve-
vőnek, aki
virágüzletében vásárol.**FARKAS MARGIT**
(Bika szá lóval szemben.)

Legszebb levágott és cserepes virágok, virágkoszorúk legizlésebb kivitelben és legolcsóbban

Felemelné a debreceni ingatlanok értékét s azonnal felére csökkentené a póttadót dr. Jakobovits József terve Debrecen dollár- adósság kötvényeinek megvásárlásával

A Független Ujság karácsonyi számában dr. Jakobovits József, Debrecen város tb. főügyésze részletesen kifejtette azt a nagyszabású gondolatát, amelyet a városi költségvetés tárgyalásakor mondott beszédében vett fel először: miként lehetne a városi költségvetés deficitjét tisztviselői fizetéscsökkentés és más erőszakos eszközök nélkül a jövőben eltüntetni. Az az eszköz, amelyet erre nézve dr. Jakobovits megjelölt ki-tünően átgondolt és felkeltenül célra-vezető:

biztosítani kell Debrecen számá-ra azt a húszmillió pengős nyere-séget, amelyet dolláradósságai-nak sürgős kifizetése által ér-het el.

Amint dr. Jakobovits József el-mondotta, Debrecen városnak a Speyer-kölcsönből 900,000 dollár, a Magyar Leszámloló és Pénzváltó Bank útján felvett amerikai kölcsönből 3.400,000 dollár adóssága van fizetetlenül.

Ez a 4,300,000 dollárnyi, ha-talmas adósság a dollár ár-folyamcsökkenése és az ameri-kai tőzsdei beszsz folytán négy-millió pengőből könnyen kifi-zethető.

Ha valaki elegendő tőkével a kölcsönkötvények felvásárlásához fog-na, nem kellene egészen egy pen-gőt sem adni a kölcsön dollárjáért, mert amíg a dollár 5,70 pengőről 3,60-ra szállott alá, egyidejűleg a kötvények árfolyama negyedére csökkent. Nagyon egyszerű tőzsdei művelet lenne ez, — ha a kormány-hatóság engedélyt adna rá és Deb-recen elő tudná teremteni a kötvé-nyek felvásárlásához szükséges összeget.

A két feltétel közül főleg az első látszik igen nehéznek. A kormány-hatóság eddig arra az álláspontra helyezkedett, hogy a kölcsönnek kötvények által leendő visszafizeté-sét nem engedi meg, mert nem hagyja megkárosítani azokat, akik a magyar városoknak kölcsönt ad-tak. Ma már ez az indoklás nem áll meg, hiszen mindenki tudja, hogy ezek a kölcsönkötvények nem az eredeti kölcsönjegyzők kezében vannak. A dollár áresésével egy-idejűen az amerikai tőzsdekrach ezeket a részvényeket sem hagyta érintetlenül. A kibocsátási árfo-lyamból, illetve a névértékből a ma-gyar városoknak adott Speyer-kölcsön ép úgy, mint a Leszámloló Bank útján felvett kölcsönök kötvényei 75 százalékot veszítettek s igen sok magyar bank élt az alkalmal-mal, hogy magát fedezhesse: a kötvényeket tömegesen hozták vissza Magyarországra. Nyilvánvaló, hogy ami a bankoknak szabad volt, megengedett a kölcsön igénybeve-vőinek is: mi oka lenne annak, hogy Debrecen város ne biztosítsa maga részére a helyzet előnyeit, amikor a kölcsönt közvetítő ban-kok ezeket az előnyöket a maguk számára már biztosították? Ha a

kölcsön kötvényeinek árfolyama le-zuhant, miért ne fizethetné ki 24 milliós adósságát Debrecen 4 mil-lió pengővel? Hiszen a jövőben bénító teherként fogja nyomni Debrecen az a 24 millió pengős adósság. És a mai gazdasági viszonyok mellett már a 4 milliónyi ér-tékre csökkent adósság évi 870,000 pengőt kitevő kamata is tűrhetetlen teher.

Dr. Jakobovits József elgondol-lása — a kölcsönök kötvényeinek visszavásárlása — a várost azonnal megszabadítaná a 870,000 pengős kamattelhetől s így egyszerre felé-re csökkentené a városi póttadót, amivel minden egyes debreceni pol-gár háztartásának, vállalkozásának terheit könnyítené meg jelentékeny mértékben. Ezzel számtalan, a nagy gazdasági válsággal küzdő egysz-tenciát és vállalatot erősítené meg

Debrecen város. De vannak dr. Ja-kobovits József rendkívüli jelentő-ségű tervének olyan oldalai is, amelyek nemcsak tehercsökkenést, hanem valósággal értékgyarapodást jelentenek a debreceni polgárok nagyrésze számára. Amint ismeretes, a dollárkölcsönök egy jelenté-keny részét Debrecen város uccák burkolására fordította. Ez a burkolási költség nagy teherként nyomja most a kiburkolt uccák telkeinek és házainak tulajdonosait. Van renge-teg eset, amelyben egyenesen kifi-zethetetlenül vált a burkolási költ-ség, mert az ingatlan értéke lecsett a kevesebb lett, mint az előtte levő úttest kiburkolása folytán ráhárí-tott teher. De általános az az eset, hogy 20,000 pengő értékű ház-as-telekre 12,000 pengő burkolási költ-ség áll fenn. Most, ha a város egy-hatodrésnyi pénzzel kifizeti a bur-

koláshoz kapott kölcsönt, módjá-ban lesz a háztulajdonosok terhét is ugyanannyival csökkenteni. Ez azt jelenti, hogy a debreceni telkek-házak egy igen nagy részének ér-téke 50 százalékot emelkedik s ez az értéknövekedés ugyancsak ráfér a háztulajdonosokra. Azt jelentené ez, hogy a 20,000 pengő értékű házra nehezedő 12,000 pengős burkolási költség 2000 pengőre zsugo-rodna össze, vagyis az ingatlan ér-téke menne fel 10,000 pengővel.

De igen sok városi ház is épült fel a dollárkölcsönökből. A dr. Ja-kobovits tervének megvalósítása módot adna az üzletbérek revízió-jára s ez viszont ebben a Debrecen-ben igen égető kérdésben a nem városi tulajdonban levő házak üzlet-bérlőire is kedvező eredményeket szülne.

Mindezek a következmények já-rulnak hozzá ahhoz, hogy dr. Ja-kobovits József tb. főügyész és tör-vényhatósági bizottsági tag dollár-kölcsön-visszavásárlási gondolatát az utóbbi 50 év legnagyobb város-politikai elgondolásának tartjuk. Éppen ezért kérdeztük meg őt a nagy terv néhány részlete felől, a megvalósítás lehetőségei és a gya-korlati kivitel utánra remélhető könnyítések tárgyában, melyeket ugyancsak vár a debreceni polgár.

URANIA APOLLO

Telefon 32—51.

Telefon 27-62.

Ma vasárnap és hétfőn 3, 5, 7 és 9 órakor:
Kedden 5, 7 és 9 órakor

RÉGI JÓ IDŐK SZÓKE BESTIA

édes-bus történet I. Ferenc József idejéből.

Főszereplők: GRETLE THEIMER,
GEORG ALEXANDER,
HANSI NIESE,
LEO SLEZAK

Kísérő: Karácsonyi BETLEHEMESEK.

a legédesebb filmprimadonna:

ANNY ONDRA

eddig legnagyobb filmje.

Kísérő: „ÉLET A HORTOBAGYON”

**Vasárnap, Szilveszterkor, este 11 órai
kezdettel vidám kabaré és filmműsor!**

Műsoron: UJÉVI KÖSZÖNTŐ

GERŐ és MELÁK, Farkas Lajos bohózat;
DÓZSA JENŐ, VIRÁGHATY LAJOS, SIMON ISTVÁN szereplésével,
„KISANTANT KONFERENCIA” (Burleszk). JATZKO ALIZ kuplék-
kal, SIMON ISTVÁN dalokkal, FENYŐSY ERZSÉBET énekművész nő
magánszámai. (A zongoránál FORRAI ISTVÁN karnagy.) — Tréfák. —
Mókák. — Ezenkívül

Bemutatjuk egyetlen előadásban

„TÁNCOLÓ TÜNDEK”-et

Budapest jövő évi legnagyobb szenzációját! Zsüri által kijelölt sor számu jegyváltók között
UJÉVI MALAC, PEZSGÓ, LIKOR BONBON sok-sok ajándék kerül szétosztásra.

SZILVESZTERKOR, HA JÓL AKAR MULATNI, CSAK AZ URANIA BA, VAGY AZ
APOLLO BA ÉRDEMES ELMENNI! ❖❖❖ SIESSEN JEGYÉT BIZTOSITANI!

B. U. E. K.

mélyen tisztelt vevőimnek és k. ismerőseimnek. Elektromosság

csillár, rádió

szaküzlet tulajdonosa

GOLDSTEIN FERENC
„Elektra” csillárgyár

gyári lerakata

DEBRECEN,

Ferenc József-ut 83.

Kirakataimban szenzációsan
olcsó árak!!!

— Az a 866,216 pengő — volt az első kérdéstünk —, amely Debrecen költségvetésébe a Speyer- és Leszámitoló-kölcsönökre be van állítva, csak a kamatteher, vagy ebben már benne foglaltatik a törlesztési részlet is?

— 866,216 pengő szükséglet az 1934. évben 31,817.69 pengő kivételével, amely a törlesztési terv szerint jutalék és kincstári illeték, kizárólag kamatteher, miután tőkötörlesztés teljesen fel van függesztve.

— Ha csak kamatteher a 866,216 pengő, lesz idő, amikor a kölcsön amortizációját is fizetni kell, amikor tehát sokkal nagyobb súllyal nehezedik majd ez a kölcsön Debrecen polgárságára?

— Kétségtelen, hogy 866,216 pengő kamatteher lényegesen emelkedni fog, ha a törlesztési kötelezettség felfüggesztése megszűnik és a kamát kötelezettségen kívül a törlesztést is be kell a költségvetésbe állítani és emellett még nyitva maradt az a kérdés, hogy a multa vonatkozólag 5 százalékra lecsökkentett kamatfizetés és a kötelezettségben vállalt magasabb, 7, illetve 7.5 százalék kamatkülönbözöt fogja-e a várost terhelni és milyen mértékben, ez a veszély a jövőben is fennáll, ha visszaállítatik a leszámitóital szemben a magasabb kamatfizetési kötelezettség.

— Ahhoz, hogy Debrecen város a kötvények visszavásárlásának pozitív hasznát vegye, szükséges-e az, hogy a kormány megengedje a kölcsönnek kötvényben leendő visszafizetését?

— A kötvények visszavásárlása csak az első lépés ahhoz, hogy a város hasznát lássa a kötvények és a dollár árfolyam értékének csökkenésének, mert a visszavásárlás által a városra nézve az az előny származik, hogy mindazon kamatot, amit a hitelező javára térít, maga is kötvénytulajdonos lévén, saját személyében élvezzi és így a teher kiegyenlítődik. A reális elintézés azonban csak abban az időpontban áll be, amidőn a kormány a visszavásárlási jogon kívül a kötvényekkel való visszafizetést is lehetségessé teszi, mert ez esetben egyrészt a telekkönyvi bekebelezés alól is szabadul a város, másrészt minden, a jövőben felmerülhető esetleges problémák: egyszersmindenkorra megoldotta.

— Debrecen város mennyit költött útburkolásra?

— Az útburkolatok összes költsége 1925 — 1932. évben 9.096.000 pengő volt. Ezen munka költségeire a fedezetet nem a külföldi kölcsönök képezték, miután ezen alapok beruházási terve-

zetében a burkolás nem szerepel. Ennek dacára 2.724.000 pengőt igénybe vett az 1932. évi zárószámadás szerint a külföldi kölcsön-alap terhére, amely tartozás törlesztési hányadai 15 éven át esedékes évi 7.5 százalékos kamatozású 11 százalékos annuitás mellett vétettek számításba, e szerint a burkolási alapot mintegy 300,000 pengő évi teher terheli.

— Van-e akadálya annak, hogy a város a kötvények visszavásárlása által elérhető haszon egy részét az útburkolások javaterhének magára vállalására fordítsa?

— Ha és amennyiben a város az útburkolás terheinek csökkentésére fordítja a dollárkölcsön visszafizetéséből eredő előnyöket, ez esetben természetesen a pótdadó lényeges csökkenéséről nem lehet szó.

— Mennyire csökkenne a pótdadó, ha sikerülne a visszavásárlást keresztülvinni?

— Debrecen sz. kir. város háztartásánál az 1934. évi költségvetési hiány 1.384,978 pengő, amely ha 600,000 pengővel csökkenne, ebben az esetben a 74 százalékos alapon megállapított községi pótdadó körülbelül 40 százalékra csökkenne le.

— Van-e ebben a tervben olyan, ami sértene a pénzügyi morált, szokásokat, vagy ami Debrecen hitelképességét a jövőben csökkenthetné?

— A város pénzügyi háztartásában mutatkozó eredmény nem sértene sem a pénzügyi morált, sem a hitelügyi szokásokat és a jövőben nem csökkentené a város hitelképességét, nem pedig azért, mivel a még külföldi kézben levő kötvények tulajdonosai bizonyára szívesen látnák, ha a városok evőként lépnek fel a kötvényekre, amelytől mindenáron szabadulni akarnak, mivel nem kívánják pénzüket, illetve tőkéjüket ilyen kötvényekben tartani, amely után a transzfermoratórium folytán kamatot nem élveznek és amely kötvényekbe befektetett tőkéjükre egyéb okoknál fogva szükségük van. Egyébként is az áru- és értéktőzsdén jegyzett kötvényeknek értéke a mindenkori kínálat és felvétel lehetőségéhez igazodik és a mindenkori értékek az felel meg, amit a forgalom mint értéket kiad és semminemű morált nem érint, ha ily értéknek bárki, tehát maga az adós is vásárol. Debrecen város hitelképességét nem csökkentené, hanem jelentősen növelné, ha terhes adósságoktól megszabadulna, ezáltal az összpolgárság terhen csökkentene, ami alkalmas lenne arra, hogy a gazdasági élet terén mutatózó nehézségek csökkenjenek.

Debrecen város gazdasági életében ilyen koncepciójú terv még nem merült fel. És a terv fontosságát, értékét adja meg, hogy reális, nem doktrinér, másrészt végrehajtása azonnal érezteti a jöhatást effektív értékekben. E pillanatban nem is képzelhető el egészségesebb elgondolás arra, hogy a város háztartása rettenetesen nehéz helyzetéből szabaduljon és ugyanakkor a város polgársága oly ter-

Az újévben is

finomat, szépet és divatosat talál,

de mindezt **olcsón!**

Az újév új olcsó áraiból:

Szaten marocain	— — — —	4.90
Szaten miróár estélyi ruhára	— — — —	5.90
Tiszta selyem marocain	— — — —	7.50
Crepe Szaten, nehéz minőség	— — — —	4.90
La vahle tiszta selyem	— — — —	6.50
Fehérmű selyem különlegesség	— — — —	4.50
Paplan selyem 9.80 helyett	— — — —	7.80

A tavalyról kimaradt selymek példátlan olcsón.

KLEIN DIVATHÁZ

Ezelőtt Ecker, Klein, Sugár.

hektől meneküljön minden kalandos kockázat nélkül, amelyek már az agyonnyomás veszedelmével fenyegetik. Eppen azért most nem lehet fontosabb, előbbre való feladata a város minden polgárának önmaga és a város iránt fennálló kötelességéből folyóan, hogy e terv megvalósítása érdekében mint egy ember törekedjék mindent elkövetni. Ismerjük e tekintetben dr. Vársáry István polgármester felfogását, amely teljesen egyezik a fent

elmondottakkal és így bizonyossággal kell remélni, hogy a saját személye, Debrecen törvényhatósága és a Városok Kongresszusa útján is mindent elkövet, hogy a nagyszerű terv végrehajtását minél előbb keresztül vihesse. A kormányhatósági hozzájárulás kérdése különben nem lehet ma már probléma, hiszen két magyar város: Kondoros és Székesfehérvár már meg is csinálták azt, amit most Debrecennek kell megcsinálnia. Okvetlenül kell!

Az üzletek zárórája

Szilveszter és Újév napján

Már közöltük, hogy a december 31-ére eső vasárnapi zárórát a 135,075 —1933. K. M. sz. rendelet szabályozta, úgy hogy az élelmiszert árusító üzleteket reggel 7 órától este 6 óráig, az élővirágot árusító üzleteket pedig reggel 7 órától este 7 óráig lehet nyitva tartani. Ugyancsak reggel 7 órától este 6 óráig tarthatók nyitva a hentes és mészáros üzletek is.

Az egyéb üzletekre nézve az általános rendelkezések az irányadóak, vagyis ezeket az üzleteket Debrecenben a december hó 31-ére eső vasárnapon is egész napon át zárva kell tartani.

Ujév első napja nem munkaszünet. Ezen a napon tehát a nyitvatartási üzleteket a hétköznapra megállapított időben lehet nyitni és zárni. A kereskedők önkéntes elhatározással általában déli 12 óráig szokták e napon nyitvatartani üzleteiket.

A borbély, fodrász és manikűr üzletek december 31-iki nyitvatartását a 65,006/1933. K. M. sz. rendelet külön szabályozza, úgy hogy ezek az üzletek Szilveszter napján reggel 7 órától este 8 óráig tarthatnak nyitva. Ennek ellenében azonban hétfőn, vagyis újév első napján egész napon át zárva kell tartaniok.

Debreceni iparkamara.

A LEGJOBB HIRDETÉSI
ORGANUM A DEBRECENI
FÜGGETLEN UJSÁG.

Boldog újévet kíván

kedves vevőinek és összes ismerőseinek

Bőde Gyula

ezüstkoszorus hentesmester.

Nagy Szilveszter-est

Dreher sörcsarnok
éttermeiben (Piac u. 66.)

Zene, malacerezés stb. — Kifűnő
ételek és italok a legolcsóbb áron.
Meglepetés!

Lényeges könnyebbitették az adóhátralékok és az OTI hátralékok rendezését

A hivatalos lap december hó 23-i szá-
mában rendkívül nagyjelentőségű rende-
let látott napvilágot. Az egyik rendelet
az együttesen kezelt közadóhátralékok
fizetésére adott kedvezményekről, míg a
másik rendelet az OTI járulékokból
származó hátralékok megfizetésére adott
kedvezményekről szól.

Ami az adóhátralékok fizetésére vo-
natkozó kedvezményeket illeti, erre vo-
natkozólag a kereskedelmi és iparkamara
a következőket közli érdekeltségével:
A rendelet 1. §-a szerint

mindazok az adózók, akiknek az
1933. évi helyesbítetű együttesen
kezelt közadó előírása a 250 pen-
gőt nem haladja meg, abban a
kedvezményben részesülnek, hogy
az 1933. évi december hó 31-én
fennálló adótartozásukat külön
kérelem előterjesztése nélkül 5 év
alatt kamatmentesen törleszthetik,
olyképpen azonban, hogy a folyó
adóknak megfelelő összegben felül
évenként a hátralékos tartozásra
még a folyó adóknak legalább
25%-át kötelesek befizetni.

Hogy kik tartoznak ebbe a kategóriá-
ba, azt mindenki saját adókönyvecskéjé-
ből megállapíthatja. Olyan adóalanyok
azonban, akik adókönyvecskéjükben nem
tudnak eligazodni, jól teszik, hogyha sa-
ját érdekükben felkeresik a városi adó-
hivatalt, vagy pedig az illetékes érdek-
képviselőt, ahol a szükséges tájékozta-
st részükre megadják.

Minden kötséget kizáróan kell azt meg-
állapítani, hogy valaki ebbe a csoportba
tartozik-e vagy sem, azért, mert

akiknek 1933. évi előírása a 250
pengőt nem haladta meg, azoknak
külön kérelmet előterjeszteniök
nem szükséges.

Azoknak az adózóknak azonban, akik-
nek 1933. évi előírása 250 pengőtől 1000
pengőig terjed, azok az adóhivatalhoz
kötelesek kérelmet beadni,

akiknek az előírása pedig az 1000
pengőt meghaladja, azok kötele-
sek a pénzügyigazgatósághoz for-
dulni és kérni, hogy az 5 évi
részletfizetési kedvezményt adja
meg.

Megjegyezzük azt, hogy a rendelet
szerint az 5 évi részletfizetés megadása
nem kötelező, csak ahogy a rendelet
mondja, indokolt esetben.

Ha az adóhivatal, illetőleg a pénzü-
gyigazgatóság megadja a részlet-
fizetési kedvezményt, abban az
esetben 6%-os késedelmi kamat
mellett adhatja meg, ellenben ha a
hátralékos a fizetési kedvezmény
feltételeit pontosan teljesíti, abban
az esetben az év folyamata alatt
felszámított késedelmi kamatok
50%-át az év végén töketartozásra
kell elszámolni, tehát a részletek
pontos fizetése esetén 3%-os ké-
sedelmi kamat merül fel.

Részevnyitársaságokra és szövetkezetekre
a kedvezmények nem alkalmazhatók.

Az a hátralékos, aki az engedélyezett
fizetési kedvezmény feltételeinek nem

tett eleget és az elmaradt összegeket fel-
szólítás ellenére sem pótolja, elveszti a
kedvezményre való jogát és tőle az egész
tartozást a késedelmi kamatokkal együtt
azonnal be kell hajtani.

Szükséges azt is tudni, hogy azon ké-
relemre kell bélyeget ragasztani (két
pengőt), amely kérelem 500 pengőnél
nagyobb hátralék fizetésére vonatkozik.
A kérelem beadása előtt tehát mindenki
pontosan tisztázza azt, hogy hátraléka
500 pengőnél kevesebb vagy több.

Egyébként a rendelet végrehajtási utasítá-
sai még nem jelent meg, valószínű,
hogy a részletekre vonatkozóan több

tudnivalót fog tartalmazni.

Az OTI és MABI hátralékokra vonat-
kozó rendelet szintén hasonló intézkedé-
seket tartalmaz.

Akiknek 1933. évi december hó
31-én a hátraléka a 250 pengőt
nem haladja meg, az hivatalból
60 hónapi részletfizetést kap, kö-
teles azonban folyó járulékfizetési
kötelezettségének eleget tenni.

Akiknek 1933. évi december hó 31-én
a hátraléka nagyobb, mint 250 pengő, az
külön kérelemre kaphat részletfizetési
kedvezményt. A kérelmet a kerületi

**„ANGOL”-ban
SZILVESZTER-ESTÉLY
SZÓRAKOZTATÓ MŰSOR
ASZTALRENDELÉS FŐPINCERNÉL**

Az alagi rejtély megfejtett titka: Bognár István 39 éves hentesmestert a felesége gyilkolta meg és darabolta fel

A bestiális asszony még konokul tagad, de a súlyos
bizonyítékok egész sora szól ellene

**Rosszul élt az urával, válni akart,
pereskedtek is**

Budapest, december 30. Szenzációs for-
dulathoz érkezett az alagi rémdráma
ügye. A csendőrség nagyszerű nyomozó
munkája teljes enedménnyel kecsegtet és
máris minden valószínűség megvan arra,
hogy a bestiális gyilkost sikerült felfe-
dezni.

Pénteken a késő esti órákban a csend-
őrök megtudták, hogy Bognár István
hentesmester, aki hosszú esztendőket óta
lakik Alagon, néhány nap előtt nyomja-
lanul eltűnt. Felesége azt beszélte az is-

Aki felismerte Bognár lábát

Szombaton a kora reggeli órákban
csendőrbizottság jelent meg Bognárnak
házában, átkutattak minden zugot és
közben a csendőrtisztek megkezdtek
Bognárné kihallgatását. Az asszony kez-
detben

nyugodtan válaszolt, de a kereszt-
kérdések során zavarba jött és
több ellentmondó kijelentést tett.

Azt állította, hogy a férje péntek reggel
távozott hazulról és nagyobb csomaggal,
mert azt mondta, hogy Budapesten egy
barátja állást szerzett neki. Ezzel szem-
ben a szomszédok a leghatározottabban
állították, hogy

Bognárt kedd este óta senki sem
látta.

Akadott egy tanu, egy péksegéd, aki kijel-
entette, hogy Bognárral nagyon jó barátsá-
gban volt, többször masszírozta a
visszeres lábait. A csendőrök erre az
alagi temető hullaházában megmutatták a
félreeső helyen talált lábszárát. A tanu

merősöknek, hogy Pesten munkát ka-
pott, de ezt a magyarázatot senki sem
fogadta el, mert

közismert tény volt, hogy a 39
éves hentesmester és a nála néhány
évvél fiatalabb felesége között su-
lyos családi viszálykodások voltak
napirenden, az asszony a szom-
szédok füle hallatára gyakran
éltvesztélyesen is megfenyegette a
férjét és anyagi kérdések miatt is
élesen szemben állottak egymással.

sírva fakadt, amikor a testrészt meglátta
és hangosan felkiáltott:

— Az életemet teszem rá, hogy
ez Bognár lába! Határozottan fel-
ismerem a térd alatt levő vissz-

Bognárné házasságközvetítőkkal levelezett

A csendőrök a házkutatás során talál-
tak az asszony címére érkezett leveleket,
amelyek házasságközvetítőktől érkezett
válaszok voltak. Ezekből kiderült, hogy
az asszony, mint „csinos, fiatal vi-
dédi özvegy” férjet keresett ma-
gának.

A csendőrök kérdésére az asszony ki-
jelentette, hogy

a válasz küszöbén állt, ezért gon-
doskodni akart a jövőjéről.

Rendkívül érdekes, hogy Bognár 14 Újpestről Maszlai József péksegédet, aki

Az Ön alakjára elsőrendű anyagból
tökéletes szabással készít
fehérneműt, pijamát

Kiszél
fehérneműipar
Hozott anyagból is!
FERENC JÓZSEF UT 38. SZAM.

pénztárhoz kell intézni. Az intézet ügy-
vitelének intézkedése ellen a kerületi vá-
lasztmányhoz lehet felszólamással élni,
amely végérvényesen határoz. A kérel-
met 1934. évi január hó 31-ig kell elő-
terjeszteni. 250 pengős hátralékgig késé-
delmi pótlékmentesen fizethető a hátra-
lék, 250 pengő hátralékon felül csak ké-
sedelmi pótlékkal, melynek 50%-át azon-
ban az év végén a töketartozás javára
kell elszámolni, ha a hátralékos fizetési
kötelezettségeinek pontosan eleget tesz.

eres dudorokat, amelyek miatt ép-
pen masszírozni kellett.

Bognárné több ismerősének előadá-
sából kiderült, hogy a szerencsétlen hñ-
tesmester valamikor igen jómódú ember
volt, később rosszul ment az üzlete és
három háza közül egyet el kellett adni.
Legutóbb azonban, alig néhány hónapja

a felesége az ő tudta és beleegye-
zése nélkül eladta férjének egy
másik házrészét, úgy, hogy Bog-
nár nevét ráhamisították az ok-
mányokra.

Bognár, amikor rájött a dologra, érvény-
teleníteni akarta az adásvételi szerződést
és ezért magánokirathamisításért felje-
lentette a feleségét. Éppen a napokban
tartottak volna tárgyalást ez ügyben,
ezen azonban már csak Bognárné jelent
meg és így a tárgyalást elnapolták.

éves kislia az anyja ellen vallott. Bog-
nárné ugyanis azt állítja, hogy férje csü-
törtökről péntekre virradó éjszaka ott-
hon aludt, a kis diákgyerek azonban ha-
tározottan kijelentette, hogy az apjával
az ünnepek óta nem találkozott.

Drámai szembesítés

A csendőrök ezután autón áthozták

Boldog újévet kíván kedves
vevőinek

HORVÁTH FERENC

műszaki üzeme
Dégenfeld-tér 2. Tel. 16-51.

Telefon 12.44.

Telefon 12.44.

A karácsonyi vásárból megmaradt harisnyák, keztyűk, maradékok rendkívül olcsó árban

Petrik Károly

rőfös- és rövidáru üzletében SZENT ANNA UCCA 5.

tudvalevően tegnapelőtt beszélt azzal a gyanúsán viselkedő piroskendős asszonnal, aki az Árpád úti házban a félreeső helyen eldobta a testrészeket. Maszlai rövidesen megérkezett, elhelyezték egy szomszéd házban, úgy, hogy ki sem láthatott az uccára, közben a csendőrök a ház előtt szorongó tömegbe kivették a fekete bársonykalapos, barna bundás Bognárnét. Néhány pillanat múlva

Maszlai az uccára lépett, megállt a félkörben álló tömeggel szemben s a csendőrök felszólították, válassza ki azt az asszonyt, akivel az újpesti ház udvarán találkozott

és akinek két súlyos szatyor volt a kezében. Maszlai percekig figyelmesen nézte a tömeget.

Bognárné állandóan elkerülte Maszlai pillantását.

Ezután figyelmeztették Maszlait, hogy a gyanúba fogott nő most más öltözetben van, mint amilyenben két nap előtt látta. Az izgalom a tetőfokára hágott, Maszlai nyugodt léptekkel közelebb ment a sor-

hoz, megállt közvetlenül Bognárné előtt, hosszasan és mélyen nézte, ám az asszony elkapta a tekintetét, megrándult a szája, bár önuralmát igyekezett megőrizni.

A péksegéd hátrafordult és így szólt a csendőrtisztekhez:

— Valamit szeretnék mondani. Bevittek az udvarra, ahol ezeket rondonította:

— Kérem, a barna bundás nő volt az!

Bognárnét is bevitték az udvarra és az egyik csendőrtiszt utasítására Maszlai ugyanazokat a szavakat mondta, amiket annak a piroskendős asszonnak mondott:

— Mit tetszett eldobni az előbb?

Bognárné összehúzta reszkető kezek-

kel a biberbundáját.

— En, kérem, nem dobtam el semmit.

— Nem most, hanem Újpesten?! Az asszony, aki eddig csodálatos nyugalommal viselkedett, most csupa rémület és kétségbeesés:

— Mi, kérem, nem találkoztunk soha!

Zavarosan össze-vissza beszél:

— Ha nem voltam Újpesten, akkor találkoztunk? Vagy nem találkoztunk, ha nem voltam? Hogy-hogy?

Már elég is. A péksegéd jelenti az őrnagynak, hogy

nemcsak a külsejéről, hanem a hangjáról is felismerte a piroskendős nőt.

A további házkutatás során

Bognár ágyának feji-része, valamint az álló asztal felett a falon freccsent vérvonásokat, véres tégladarabokat és véresnek látszó kimosott ágyneműket találtak.

Előkerült egy mézáros bárd, egy csontfűrész, egy fejsze és egy kés, amelyeken szintén vérvonások vannak. A szakértői vélemény fogja megállapítani, hogy ezek milyen vértől származnak.

A még mindig konokul tagadó asszonyt a csendőrség őrzetbe vette.

Szenzációs Szilveszter éjszaka
„MAKHETESBEN”
Bethlen u. 29., Fűvészkert sarok
MINDEN ASZTALTÁRSASÁG EGY ÚJÉVI MALACOT KAP.

Ostromállapot és cenzura Oláhországban

Kidobják állásukból a terrorista pártokhoz tartozó közalkalmazottakat, papokat és tanítókat — Elfogták Duca gyilkosának két bűntársát
Nem sajnálom, amit tettem! — mondja a merénylő

Bukarest, december 30. Duca miniszterelnök holttestét a pelesi királyi kastély dísztermében ravatalozták fel. A ravatal mellett egész éjjel a királyi őrség két tiszteje állt őrt. Az első virágcsokrot a ravatalra maga a király helyezte.

Bukarest, december 30. Duca miniszterelnök merénylője egyik cinkostársát ma délelőtt Szinaja közelében fekvő Comarnicban elfogták. A másik

tettesét Bustiné mellett a bukaresti vonatban letartóztatták.

Bukares, december 30. A szinajai parkban ma délután újabb bomba robbant. Egy kisgyermek könnyebben megsebesült. Azt hiszik, hogy a bombát a merénylők vesztették el.

Bukarest, december 30. A minisztertanács Anghelescu elnökletével a délelőtti folyamán ülésezett. A tanácskozást délután is folytatták. A kormány kiáltványt intézett az ország népéhez, amelyben kijelenti, hogy a gyilkosságot minden román fájdalommal és felháborodással vette tudomásul s a merénylet ellen az egész világ lelkiismerete tiltakozik. A román nép súlyosan elítéli a gyilkosságot s egyuttal súlyosan vádolja azokat, akik a megfélemlítés és bűn eszközeivel az ország vezetőinek elpusztítására, az ország megsemmisítésére és határainak összeomlására törnek.

Bukarest, december 30. Constantinescu, a merénylő diák elmondta, hogy a vasgárda tagjai sorsot húztak és a gárda 3 tagját jelölték ki arra, hogy Ducát meggyilkolják. A 3 kijelölt viszont egymás között húzott sorsot és Constantinescu várta az a feladat, hogy a merényletet végrehajtsa. Elhatározásuk szerint 2 társa csak abban az esetben lett volna segítségére, ha Constantinescunak a merénylet nem sikerült volna, akkor ők léptek volna akcióba. Eddig több, mint 1000 vasgárdistát vettek őrzetbe. Valamennyit beszállították a bukaresti katonai börtönbe. Bukarestbe hozták Constantinescut is és itt az ügyészség folytatja a kihallgatást, majd az ügyet áttesszik

az esküdtzékhez, amely még januárban ítélik felte. Két bűntársa bevallotta, hogy ők is résztvettek a merényletben. Elmondták, hogy a merénylet után mindketten eltűntek Sinajából. Később azonban a rendőrség letartóztatta őket Sinaja egyik átjárója alatt. Strat Jonell brassói prefektus névtelen levelet kapott és abban őt és több hatósági vezetőt halállal fenyegették.

Bukarest, december 30. A Cuventul december 24-iki számában Zelea Codreanu nyílt levelet intézett a közvéleményhez s ebben Ducát és társait megfenyegette, mert a vasgárdát betiltották. Ezek nevei véres és lángoló betűkkel vannak a vasgárdánál feljegyezve s ők felelnek majd a párthívei megkínzásáért, írta Codreanu a nyílt levélben.

Bukarest, december 30. A román király kijelentette, hogy résztvesz Duca temetésén.

Páris, december 30. Az Intransigent sinajai tudósítója beszélgetést folytatott Duca miniszterelnök gyilkosával. Constantinescu kijelentette, hogy a gyilkosságot már egy hete elhatározta és két bűntársával együtt tegnap este érkezett meg Sinajába. A miniszterelnökkel az fog végezni, aki legelőször kerül a közelébe, úgy határozottunk. Egy pillanatra a tömeg közé keveredtem, majd pedig a miniszterelnök vasúti kocsijának a közelébe találtam magamat. Egyszerre csak azt halottam, hogy a hátam mögött valaki így szólt: miniszterelnök úr, megfordultam s amikor szembetaláltam magamat Ducával, egyik kezemet a vállára tettem,

Dreher-Mails
a márka csokoládé

a másik kezemmel pedig a revolverrel halántékon lőttem. Ezután még háromszor lőttem egymásután Duca nyakszirtjére.

— Nem sajnálja tettét? — kérdezte a tudósító.

— Nem — felelte Constantinescu —, semmit sem sajnállok. Engem nem a politikus érdekelt. Én az embert akartam megbüntetni.

Bukarest, december 30. A mai minisztertanács határozatairól ma este a következő közleményt tették közzé:

Ma éjjeltől kezdődő érvénnyel életbelép az ostromállapot. A minisztertanács ezt megelőzően hozott határozata értelmében felmentik állásuktól mindazokat a közalkalmazottakat, a papsághoz és a tanítótestülethez tartozókat is, akik terrorista jellegű politikai egyesület tagjai. A közoktatásügyi minisztérium meg fogja tenni a szükséges intézkedéseket abban az irányban, hogy szigorúan végrehajtsák az egyetemek fegyelmi szabályzatára és az ifjúsági egyesületek működésére vonatkozó új rendeleteket.

Bukarest, december 30. A minisztertanács ma esti ülésén elhatározták az ostromállapotot és a cenzura életbe léptetését. Az ostromállapot ma éjszaka 12 órakor lép életbe. Este tíz órától kezdve az összes napilapok, folyóiratok és mindennemű nyomtatványok, sajtótermékek a hadtestparancsnokság illetékes osztályába benyújtandók és csak a cenzura megtörténte után hagyhatják el a nyomdát.

CSALADI IDILL

Az író szemrehányóan szól a feleségéhez:

— Hogy adhatod a gyerek kezébe új regényem kéziratát?

— Ne félj — feleli a feleség megnyugtatóan —, nem lesz a gyereknek semmi baja. Hiszen még nem tud olvasni.

Debrecen, 1933. XII. 29.

Értesítés

A „MAGYAR GYAPJUMOSÓ-GYÁR” egyike azon magyar posztógyáraknak, amely minőségben és ízlésben mindig a legjobbat és a legszebb anyagokat hozza forgalomba. Természetesen ennek arányában az ő kiváló gyártmányai a fogyasztók részére minőség szerint P 15—25-ig kerültek forgalomba. Egy előnyös vétel folytán kizárólag ezen gyár gyártmányait módomban van a fent jelzett árak helyett most méterenként P 10 és 12-ös árakban a nb. vásárlóközönség rendelkezésére bocsájtani. Az itt közölték valódiságáról tessék minden vételkötelezettség nélkül meggyőződni.

Tisztelettel

Feldheim Imre
„Posztóház”

Svetits-palota.

A NŐ

ha nem szép — akkor szép lesz,
ha szép — akkor még szebb lesz,
ha nálam kezelteti magát!

MEGNYILT
PIAC UCCA 44. SZ. ALATT

elegánsan berendezve, a legmodernebb felszereléssel

MAGDA KOZMETIKA

NAGYON OLCSÓ

ARCÁPOLÁS
ÉS ESTI KIKÉSZÍTÉS.

Kérem a címre nagyon
ügyelni!

FARKAS MAGDA
PIAC UCCA 44. SZÁM.

Rendkívül fényes 2 és félórás szilveszteri műsorok! Bemutatásra kerül: „HERCEGNŐ SZABÓJA”, Maurice Chevalier, Jeanette MacDonald világfilmje. — Megelőzi: „KACAGÓ ASSZONY”, vígjáték, Bajor Gizi főszereplésével. Előadások: 2, fél 5, 7, fél 10 órákor.

Hétfőn, újév napján: „CSÓKOL VERONIKA”, Gaál Franci, Paul Hörbiger vígjátékattrakciója. Megelőzi: „SZERELMES TROMBITÁS”. Előadások: 3, 5, 7, 9 órákor.

Boldog újévet kíván a „Meteor” mozgó tulajdonosa.

Megmérgezte magát szerelmi bánatában

A debreceni rendőrségnek jelentették, hogy a Zádor uca 27. számú háznál Thuza Erzsébet 33 éves leány, aki együtt élt Veres András munkással, megmérgezte magát. Thuza Erzsébet megivott egy félliter marólugot és olyan súlyos sérüléseket szenvedett, hogy segíteni már nem lehetett rajta, meghalt a mentők karjai között. A vizsgálat adatai szerint szerelmi bánatban lett öngyilkos Thuza Erzsébet.

Nagyszabású Szilveszter-estet rendeznek a debreceni iparosok

A debreceni ipartestület, az Iparoskör, az Iparos Dalegylet, az Iparosifjúság Önképző Egyesülete együttesen rendezik meg az idén a Szilveszter-estet az ipartestület s az Iparoskör Simonffy uca 1-c I. és II. emeleti összes helyiségeiben. A Szilveszter-est roppant nagyszabásúnak ígérkezik, családias jellegű, batus Szilveszter-est lesz. Lesz kitűnő zene, tánc és sok-sok újévi meglepetés. A rendezőség ezúton hívja meg a Szilveszter-estre Debrecen város iparosságát, azok hozzátartozóit és az iparossággal szimpatizáló nagyközönséget; külön meghívót ugyanis nem bocsátott ki a rendezőség.

A hajdúszoboszlói bankperek finálja

Beszámoltunk már arról, hogy dr. Grosz József ügyvéd, a Hajdúmegyei Takarékpénztár volt jogtanácsosa és az intézet között ádáz perlekedés kezdődött. Az ügyesség annak idején dr. Grosz Józseffel szemben 17 rendbeli vádat emelt, míg a takarékkal szemben dr. Grosz József és társai feljelentése folytán megindult büntető eljárás megszüntette. Groszék az intézettel szemben átvették a pótmagánvádat és kérték a vizsgálat elrendelését, ám ezt úgy a vizsgáló bíró, mint a vádtanács elutasította. Felfolyamodás folytán szombaton a tábla Várady-tanácsa foglalkozott az ügygel és értesülésünk szerint szintén elutasította Groszékot, de egyben úgy határozott, hogy a pótmagánvádroz a felfolyamodás során csatlakozó kérelmeit az ügyességhez teszi át elbírálás végett. Jelek szerint a tábla határozata után a szoboszlói intézet ellen indított eddigi ügyek végleges befejezést nyertek.

A FÜGGETLEN UJSÁG hírdetési mindig eredményesek!

Az „ÉDEN” vendéglőben nagy Szilveszter-est

Újévi malac, pezsgő és likőr kísérettel. A szokásosnál is olcsóbb vacsorák. Ezuton is szíves tudomására hozom kedves vendégeimnek, hogy helyiségeimet kényelmi szempontból átalakítottam. Külön bejárat az étterembe a Petőfi-tér felől is. ♦♦ Tisztelettel

GOLDSTEIN. A vasutnál

Az értékes ajándékok tömegét osztogatják az Uránia és Apolló mozik Szilveszter éjszakai előadásain

Vasárnap este 11 órákor kezdődik az Uránia és az Apolló mozgó pompás szilveszteri műsora. Egy tökéletes film és bőséges, kacagtató kabaréműsor vidítja majd jókedvre a közönséget. A mozik igazgatósága emlékeztetésképpen tenni ezt az estet hűséges közönsége számára és ezért az éjjeli előadásokon hetven értékes és kedves ajándékot osztanak ki. Felkértek három debreceni lapszerkesztőt: Pálffy József, Farkas Lajos és dr. Nagy Imrét, akik szombaton a legteljesebb diszkréciónak mellettt állították össze a nyereménylistát, amelyet pecsétes borítékba zártak és azt vasárnap csak a helyszí-

nen szabad ellenőrök jelenlétében kibontani. A két mozi minden egyes látogatója nyerhet, ugyanis valamennyi eladott jegy szerepel a nyereménylistán olyformán, hogy átlag minden huszadik jegytulajdonos kap egy-egy ajándéktárgyat. Összesen öt élő malacot, 18 üveg pompás pezsgőt, 15 üveg kitűnő likört, 7 nagy doboz bonbont és 25 üveg valódi tiszta konyakot osztanak szét a nyertesek között. Biztosra vesszük, hogy nemcsak a káprázatos műsornak, hanem ennek a szinte példátlan ajándékkciónak is hatalmas sikere lesz.

20,000 pengős bélyeglopási bűnügy a debreceni törvényszék előtt

Nagyszabású lopás és bélyegcsalási ügyben tartott tárgyalást tegnap a törvényszék dr. Jeney-tanácsa. A vádlott Kovács Lajos, jelenleg ügynök, régebben dr. Lőrincz végrehajtó segédje volt. A vádirat szerint a debreceni törvényszék irattárából Kovács Lajos éveken keresztül több, mint 21,000 pengő értékű bélyeget vitt el. A bélyegeket az iratokról szedte le, azokról a jeleket eltávolította és újból értékesítette, illetve értékesíteni próbálta az így szerzett bélyegeket. Kovács Lajos a tegnapi tárgyaláson tagadta az ellene emelt vádat. Elmondta, hogy 1932 októberében lépett dr. Lőrincz végrehajtó szolgálatába. Itt működött egy ideig, majd mikor a végrehajtó fel-

mondott neki, felesége vagyonából élt. Járt néha a törvényszéken, de csak iratokat írt ki egy információs iroda számára. Kényszerre egy iratokat írt ki főleg. Igaz, hogy a törvényszéken azt mondta, hogy még mindig Lőrincz végrehajtónál van alkalmazásban, holott akkor ez már nem volt igaz. Ezt csak azért mondta, hogy könnyebben jusson az iratokhoz.

Az egész napon át tartó tárgyaláson igen sok tanút hallgatott ki a bíróság. A tanúk arra vonatkozóan tettek vallomást, hogy Kovács adott-e el bélyegeket.

A törvényszék az esti órákban a vád- és a védbeszédek után a tárgyalást elnapolta.

A kiadások színvonala meghaladja az ország jelenlegi teljesítő képességét

állapítja meg Tyler, a népszövetség magyarországi megbízottja

Budapest, december 30. Tyler, a Népszövetség magyarországi megbízottja elkészítette az év utolsó negyedéről szóló jelentését, amely többek között megállapítja, hogy bár az elmúlt hónapok alatt a tavalyihoz képest a kiadások 9%-kal csökkentek, viszont a bevételek 6%-kal emelkedtek, mégis a jelenlegi helyzet csak reményt nyújt arra, hogy a végleges eredmények igazolni fogják az 1933-34. évi előirányzatot. Az előrelátható költségvetési hiány 90 millió pengő lesz, amit transzferpénzekből és helyi kölcsönökből kell fedezni, ez viszont a már úgyszólván kezelhetetlen függő adósságok még további növekedését fogja jelenteni. A kiadások növekedése meghaladja az ország teljesítő képességét. Az állami közigazgatásnál további jelentékeny megtakarításokra van szükség, de a helyi hatóságoknak is hasonló szigorral kell takarékoskodni. A külkereskedelmi mérleg adatai ugyan javulásra mutatnak, mert egy év alatt a kivitelt 68 millió pengővel haladta meg a behozatalt, ám súlyosan esik latba, hogy különböző valutáris nehé-

ségek miatt az export az előző évekéhez képest jelentősen csökkent.

A kormány ingyen ad csemegezőlő vasszöket a szőlőtermelőknek

Budapest, december 30. A földművelésügyi miniszter a múlt évihez hasonló módon hirdetményt tett közzé, amely szerint mindazoknak a szőlőbirtokosoknak részére, akik direkt termő szőlőültetvényekkel rendelkeznek s ültetvényeiket 1934. év folyamán csemegezőlőként kívánják átalakítani, az átoltáshoz szükséges nemes csemegezőlő oltóvesszőket díjtalanul, csupán a szállítási és csomagolási költségek felszámításával fogja a minisztérium rendelkezésre bocsátani. A hirdetmény értelmében díjtalanul rendelkezésre bocsátandó oltóvesszők rendeltetészerű felhasználását megfelelő módon fogják ellenőrizni.

Vásároljon hirdetőinknél.

— Epe- és májbetegségeknel, epe- és sárgaság eseteiben a természetes „Ferenc József” keserűviz a hasi szervek működését élénkebb tevékenységre serkenti. Klinikai tapasztalatok igazolják, hogy az otthoni ivókura különösen hatásos, ha a Ferenc József vizet kevés forró vízzel keverve, reggel éhgyomorral isszuk.

• SZÍNHÁZ • MOZI • HANGVERSENY •

Műsor:

VASÁRNAP délután fél 4 órákor: Dubarry. (Olcsó.) — Este fél 8 órákor: Nászéjszaka. (Olcsó.) — Este fél 11 órákor: Szilveszteri kabaré.

HÉTFŐ délután fél 4: Gyermekelőadás. (Olcsó.) — Délután 6: Dubarry. (Olcsó.) — Este 9: Orlov. (Félféltás.)

KEDD: Előre megfontolt szándékkal. (Ujdonság. Először.)

Ékszeresek, órák

nagy választékban. Készítése, javítása legteljesebb kivitelben, meglepő olcsón

FRISCH ékszerésznél
SZENT ANNA UCA 5. SZ.

SZERDA délután 3 órákor: Aprilisi végelény. (Zóna.) — Este 8 órákor: Előre megfontolt szándékkal. (B. bérlet.)

CSÜTÖRTÖK délután 3 órákor Kardosa Géza felléptével: Öreg tekintetes. (Zóna.)

PÉNTEK: Előre megfontolt szándékkal. (C. bérlet.)

— Itt a béli szezon! Modern ékszereseket, ruhadíszeket párisi modellek után készít. Ékszeresek, órák, ékszerutáratok nagy választékban, raktáron. Olcsó árak! „Ékszerház”, Piac u. 40.

KÖZGAZDASÁG

KISEBB ÁREMELKEDÉS VOLT A TERMÉNYTÖZSDÉN

Határidőüzlet:

Búza: március 7.25, 27, 26, 28, 30, 32, 35, 34, 31, zárlat 7.32—33, május 7.45, 48, 50, 54, 51, zárlat 7.51—53.

Rozs: március 4.30, 32, zárlat 4.32—35, május 4.55.

Tengeri: május 7.70, 68, zárlat 7.66—68.

Készárúüzlet:

Búza: tiszai 77 kg. 6.95—7.15, 78 kg. 7.05—7.25, 79 kg. 7.15—7.35, 80 kg. 7.25—7.45, fűszai 77 kg. 6.85—7.00, 78 kg. 6.95—7.10, 79 kg. 7.05—7.20, 80 kg. 7.15—7.35.

Rozs: 3.60—3.70, takarmányárpa 6.90—7.20, sörárpa 7.50—11.50, zab 8.00—8.20, tengeri (új) 5.80—5.90, tengeri (ó) 7.70—7.80, korpa 6.00—6.10.

A készárúvásáron búza nme változott, rozs 5 és zab 10 fillérrel drágább, tengeri nem változott, takarmányárpa 5—10 fillérrel drágább.

VALUTAARFOLYAMOK.

1 angol font 18.70—19.10, 100 cseh korona 16.95—17.07, 100 dinár 7.80—8.30, 100 dollár 364.00—374.00, 100 lei 3.42—3.46, 100 leva 4.00—4.26, 100 lira 29.90—30.20, 100 német márka 135.70—136.60, 100 osztrák schilling 78.70—80.70.

A szinárany kilója 5030—5020 pengő.

NAGY BUNDA VASAR

ADLER szücsmesternél

Szezon utáni árat 20%-kal lezállítottam
PIAC 63. Szentannával szemben

hírek

A Debreceni Független Ujság pártoktól független politikai napilap
Szerkesztősége és kiadóhivatala:
Ferenc József út 49. Telefon:
32-12.

Felölös szerkesztő: Farkas Lajos.
Előfizetési ár: egész évre 26.—,
félévre 14.—, negyedévre 7.—,
egy óra 2.40 pengő. Külföldre
ennek a kétszerese. Egyes szárn
ára hétköznap 10 fillér, vasár
nap 20 fillér.

© Mindentudó ©

A polgármester fogad: Magánügyekben
hétfőn és csütörtökön délelőtt 11 órától
1 óráig, közügyekben kedd és péntek ki-
vételével minden nap délelőtt 11 órától 1
óráig.

A rendőrség telefonszáma: 20-45.
Mentők, tűzoltók, telefon: 04.

IDŐJÓSLAS:

Sok helyen eső, esetleg havaseső, a hő-
mérséklet kissé süllyed.

A BUDAPESTI RÁDIÓ MŰSORA

A műsorban nem szereplő állandó
hétköznapi közvetítések:

9.45: Hírek. — 11.10: Nemzetközi
vizsgáló szolgálat magyarul és németül.
— 12.00: Déli harangszó az egye-
temi templomból. — 12.30: Hírek. —
1.15: Időjárás, időjelzés. — 2.40: Hí-
rek, élelmiszerárak, piaci árak, árfo-
lyamok. — 4.45: Időjelzés, időjárás,
vizállás, hírek. — 12.00: Himnusz.

VASARNAP, december 31.

9.15: Hírek. — 10-11.10-ig: Egy-
házi ének és szentbeszéd a budavári
koronázó főtemplomból. Szentbeszédet
mond dr. Madarász István prelátus-
kanonok. — 11.15-12.15-ig: Evangé-
likus istentisztelet a Deák téri tem-
plomból. Prédikál Magócs Károly lel-
kész. — 12.20: Időjelzés, időjárás-
és vízállásjelentés. — 12.25: Az Opera-
ház tagjaiból alakult zenekar. Vezényel
Fridl Frigyes. — 2.00: Gramofonle-
mezek. — 3.00: Székács Elemér: Idő-
szerű gazdasági tanácsadó. — 3.45:
Pertis Jenő és cigányzenekara. — Köz-
ben 4.30: Petőfi Debrecenben. Har-
sányi Zsolt előadása. (Közművelődési
előadássorozat.) — 5.35: Báró Szent-
keresztyné Nyegre Rózi szaval. —
6.10: Szijj Dénes tárogatózik, zongor-
rán kíséri Polgár Tibor. — 6.45: Élet,
halál. Dr. Ravasz László előadása. —
7.25: Az Operaház előadásának ismer-
tetése. — 7.30: Az Operaház előadá-
sának közvetítése. „Denevér.” Operett
3 felvonásban. Egy francia vígjáték
után írta Hafner és Genée. Fordította
Evva Lajos. Zenéjét szerezte Strauss
János. — Az I. felv. után: Hírek,
sport- és ügétversenyeredmények. —
Körülbelül 10.45-2-ig: Szilveszteri
képekönyv. Vidám búcsú az óévtől.

Irta és összeállította Hegedüs Tibor
és Aszlányi Károly. Rendező Hegedüs
Tibor.

HÉTFŐ, január 1.

9.00-9.55-ig: Református istentisz-
telet a Kálvin-téri templomból. Prédi-
kál dr. Ravasz László püspök. 10.00-
11.25-ig: Egyházi ének és szentbeszéd
a belvárosi plébániatemplomból. Szent-
beszédet mond P. Bangha Béla jézus-
ársasági házfőnök. — 11.30: Hírek. —
2.20: A m. kir. Operaház tagjaiból
alakult zenekar. Vezényel Rajter La-
jos. — Szünetben: Rádiókrónika. El-
mondja Papp Jenő. — 2.00: debreceni
Kiss Lajos és cigányzenekara. — 3.15:
Malácy Endre ifjúsági előadása. —
3.45: Állástalan Zenészek Szimfonikus
Zenekara. Vezényel Melles Béla. —
5.50: Sporteredmények. — 6.00: Tótok.
Kittenberger Kálmán útirajza. — 6.30:
Gramofonlemez. — 7.30: Zágón Ist-
ván vídám csevegése. Öszinte újévi

vallomás. — 8.00: Operettelőadás a
Studióból. „Bob herceg.” Operett 3
felvonásban. Szövegét írta Martos Fe-
renc. Bakonyi Károly verseire zené-
jét szerezte Huszka Jenő. Rendező
Kiss Ferenc. Vezényel Polgár Tibor.
— Utána, körülbelül 10.00: Hírek,
sporteredmények. — Majd: aradi Far-
kas Sándor és cigányzenekara a Bodó-
kávéházból. — 11.15: Heinemann-jazz
a Britannia-szállóból.

KEDD, január 2.

6.45: Torna. — Utána: Gramofon-
lemezek. — 10.00: 1. Újévi gála 1792-
ben. 2. A rádióhullámok felfedezője
(Hertz Henrik halálának 40. évfordu-
lója, felolvasás). — Közben: Gramo-
fonlemezek. — 12.05: Az Egyetemi
Énekkarok szólókvartettje. — 1.30: Az
1. honvégyalozred zenekara. Vezé-
nyel Fricsey Richárd. — 4.00: Asszo-
nyok tanácsadója (Arányi Mária elő-
adása). — 5.00: Vigyázzunk a laká-
sunkra. Székely Vladimír előadása. —
5.30: Baranyai Gyula gondokzik. zongor-
rán kíséri Polgár Tibor. — 6.10:
Francia nyelvoktatás (dr. Garzó Mik-
lós). — 6.40: Alvári Lőrinc énekel,
zongorán kíséri Polgár Tibor. — 7.20:
Diákemlékek. Szép Ernő felolvasása.
— 7.50: Bertha István szalonzenekara.
— 9.10: Hírek. — 9.30: Rigó Jancsi
és cigányzenekara a Nemzeti-szálló
éttermből. — 10.30: Időjárásjelentés.
— 10.35: Gramofonlemez. — 11.15:
Len Baker-jazz a Dunapalota-szállóból
Vajda Károly énekszámával.

Gyászrovat

Rekorik Andrásné Stefán Matild
Bökönyben elhunyt. Temetése 1934
január 1-én délután lesz a római ka-
tholikus egyház szertartása szerinti
beszentelés után. Temetését Fehértői
temetkezési vállalata rendezi.

Katona György temetése vasárnap
délután 3 órakor lesz Csengerben a
Dankó temetkezési vállalat rendezé-
sében, Kossuth u. 3.

Bakucs János temetése vasárnap
délután 3 órakor lesz Köztemetőben
Dankó temetkezési vállalat rendezé-
sében, Kossuth u. 3.

Sarkadi Dániel határőr temetése
hétfőn délután 3 órakor lesz Közte-
metetőben Dankó temetkezési vállalat
rendezésében, Kossuth u. 3.

— Ne tegyen rossz fát a tűzre,
mert jó minőségűt is kaphat Ga-
bányi utóda, Láng Miklós cégnél,
Csapó ucca 28. Telefon 24-49. Tűzi-
fa, mindenfajta magyar szén szoba-
fűtéshez, külföldi koksz, brikket, ko-
vacsszén házhoz szállítva kicsinyben
és nagyban. Debrecen legrégibb szén.
telepe.

— A Volt Iskolatársak Szövetsége ér-
tesíti tagjait, hogy januári klubdélutánja
2-óról elmarad és később az új időpon-
tot hírlapilag közölni fogja a vezetőség.

Mindenki kedvezményes áron vásárolhat tüzelőanyagokat a Köztisztviselők árúdjában. Figyelje kirakati árainkat!

— A Hármaskertj Kispolgárok Olvasó-
körének műkedvelő ifjúsága e hó 31-én
a Kör helyiségében (Tégláskert, Létai
ucca 26.) műsoros előadással és vacso-
rával egybekötött, reggeli tartó táncmu-
latságot rendez, mely alkalomra a Kör
tagjait és jó barátait szíves szeretettel
hívja és várja a rendezőség. Előadás
kezdeté délután 5 órakor, utána vacsora,
majd reggel 5 óráig tánc. Rendező: ifj.
Telenkai János. Konferál: ifj. Dóró
Lajos.

— Hús fillérért olvashatja az ösz-
szes könyvudonságokat, Ujdonságok
naponta. Kultúra Antikvárium, Szent
Anna 3.

— Vízvezeték berendezések kar-
bantartását kedvező feltételek mel-
lett vállalom, Gyenes, Szent Anna u.
8. Telefon 19-37.

— Hibaigazítás, Lapunk f. é. október
18-án megjelent számában egy cikk lá-
tott napvilágot, amely szerint gazdasági
iskolai növendék a Hatvan uccán egy
gimnáziumi tanulót ok nélkül bántalmaz-
zott. Ez ügynek azóta utána jártunk és
arról győződöttünk meg, hogy cikkünk
minden adata teljesen téves információ
alapult.

— Kalapok javítását, alakítását
legolcsóbban Dalmi kalaposnál, Püs-
pöki palota, második udvarban.

— Kolozsvári hölgyfodrász spe-
cialista. Művészi víz- és vasonduálás,
hajvágás, hajfestés legújabb mód-
szerrel. Villanyonduulás, gép nélküli
tartós onduulás. Olcsó bérletrend-
szer. Rózsa ucca 3.

Debrecen 25, 20 és 10 évvel ezelőtt

1908 DECEMBER 31. CSÜTÖRTÖK.

Debrecenben is általános megdöbben-
tést keltett a messinai katasztrófa.
A város sürgeti az új pénzügyi pa-
lota felépítését.
Noszici Thurzó Kálmán eljegyezte
Gondy Klárát.
Freudenfeld Rózsikát Szováthy
Zsigmond, Freudenfeld Annuskát
Szombathy Zsigmond eljegyezte.
Vilmos Béla tulajdonos bejelenté,
hogy az Angol Királynő összes helyi-
ségeit este megnyitja.

1913 DECEMBER 31. SZERDA, A vá- rosatyaválasztáson a Varga uccai ke- rületben megválasztották Molnár Kál- mán r. k. lelkészt és dr. Gábor Jenő ügyvédet.

Dr. Baltazár Dezső püspök egész-
ségéért betegsége idején a Rombach
uccai zsidó templomban imát mon-
tak. Ezt most a felgyógyult püspök
meleghangú levélben köszönte meg.
A király dr. Balkányi Miklósnak a
királyi tanácsos címet adományozta.
Az itélőtábla elnöke Vertse K. An-
dor végzett joghallgatót joggyakor-
nokká nevezte ki.

1923 DECEMBER 31. HÉTFŐ. Rendes lapszünet.

1909 JANUÁR 1. PÉNTEK. A király a
3. honvégyalozredhez hadnagyok-
ká nevezte ki Mihály Istvánt, Harsá-
nyi Sándort, Iharos Miklóst, Józsa
Gyulát, Bérczy Lászlót, Pápay Ist-
vánt, Pór Sándort, Hadviger Gyulát,
Majoros Bélát, Jeszenszky Józsefet,
Tóth Zsigmondot, Jakobovits Andort,
a 2. honvédhuszárezredhez Kapros Jó-
zsefet, Horváth Ferencet, Stein Ala-
dárt.

Fényes szilveszteri estélyről számol
be a lap. A Royalban a színtársulat

1914 JANUÁR 1. CSÜTÖRTÖK. A hi- vatalos statisztika szerint 1913-ban 2014 pár kötött házasságot, 807 pár- ral kevesebb, mint előző évben.

Az ügyvédi kamara választmányába
behívták dr. Hegedüs Jenőt.

1924 JANUÁR 1. KEDD. Debrecenben 22° hideg volt.

A városi tanács Nádasdy Józsefet a
zenésiskolához tanárrá nevezte ki.
A városi tanács a számtiszt állásra
Kiss Saroltát, az irodaségédtiszt áll-
ásra Flóra Józsaát nevezte ki.
Fülöp Hanna és Grünfeld Salamon
házasságot kötöttek.
Darvas Ilonka és Sebők László je-
gyesek.

1909 JANUÁR 2. SZOMBAT. Ünne- p utáni lapszünet.

1914 JANUÁR 2. PÉNTEK. Dr. Kircsy Antal járásbírói albiró agyonlőtte magát.

A király a 3. honvégyalozrednél
tart hadnagyokká nevezte ki Lacken-
bacher Mórt, Mező Sándort, Iharos
Mihályt, Sólyom Balázst, Neuwald
Árminot, Póty Kálmánt, Szilágyi Re-
zsőt, Gerstenberger Jánost, dr. Bódy
Józsefet, Ádám Zsigmondot, Nagy
Endrét, Némethy Gyulát, a 2. honvéd-
huszárezredhez Török Olivért, So-
mossy Bélát, Mezei Jánost, Nadányi
Imrét.

1924 JANUÁR 2. SZERDA. Ünne- p utáni lapszünet.

— LAPUNK legközelebbi száma a
közbeeső vasárnap és újév ünnepe miatt
szerdán reggel a rendes időben jelenik
meg.

— A Levente-Otthonban, Péterfia 28.
szám alatt január hó 1-én este 8 órai
kezdettel műsoros estet rendez a levante
egyesület, melyre szeretettel meghívja a
levante ügyek iránt érdeklődő közönséget
a rendezőség. Műsor után tánc.

— Szilveszter-estély a Koronában
reggel hat óráig. Leckedij 80 fillér.
Szülők nem fizetnek. Schaff, tánc-
tanár. Új tanfolyam harmadikán kez-
dődik.

— Saját Otthon tagjait felkérjük,
hogy január 1-én d. u. 5 órakor Kemény
János „Kispipa” vendéglőben
(Petőfi tér) saját érdekükben jelen-
jenek meg. Egybehívók.

A törpe dala

— *Stefán George* —
I.

*Csivog a csöppnyi cinke,
Virág nyit, szől picinke
Harangja csing-csilingje.*

*A kis barik csapatja
Kék rét fűvét harapja,
Fehér selyem a gyapja.*

*Száz gyerek ropja fúrge,
Vig táncát körbe-körbe —
Előjöhet a törpe?*

II.

*A palotában éitem,
De idecsalt a tánc,
Gyermeki rózsalánc,
No, ki fut ide értem?*

*Bár búvok — gyáva — gyenge —
Van trónom, koronám,
Egy tündér az anyám,
S én törpék fejedelme.*

III.

*Neked kastély, kincs neked —
Minden kincsek fénye legyen a tied.*

*Neked lándzsa, kard neked —
Bátor öröm borítsa szép életed.*

*Neked siker, díj soha —
Neked csak a versek kéje s aranya.*

Fordította: KARDOS LÁSZLÓ.

— Szilveszter-estét és új évet csak kedélyes helyen töltjük el: Márkus Karcsinál, „János vitéz” vendéglő (Kigyó ucca 12.).

— Újévi üdvözlések. Debrecen város tisztviselőikara hétfőn délelőtt 10 órakor a közgyűlési teremben járul a polgármester elé, hogy az új év alkalmából üdvözlölje. Újévi üdvözlések lesznek a főispánnál, a püspöknél és minden nagyobb közhivatalban is.

— Terka Kosmetikában, Piac ucca 71., vasárnap egész nap arckezelések és szilveszteri művészi kikészítések. Olcsó árak.

— A mézsáros szakosztály e hó 31-én, vasárnap délután félnégy órakor az ipartestület helyiségében ülést tart.

— Új üzlet! Hungária Kézimunkaház legolcsóbb mindenféle kézimunka anyagokban. Piac 66.

— Az ispotályi egyházzrészben működő Fiú és Leány Konfirmáltak Egyesülete minden vasárnap délután 3 órakor tartja összejövetelét, amikor a fiúk az egyházzrész gyülekezeti otthonában (Ispotálytelep 12., I. em.), a lányok pedig a leánycserkészcsapat otthonában (Ispotálytelep 12., I. em.) gyülekeznek össze.

— Lingel komplett ebédlő, háló, modern bőrgarnitúra olcsón eladó. Csapó u. 16.

— Prof. Sergius, a világhírű grafológus környékbeli útjáról visszatért. Elutazása előtt sokan kérték a tovább maradásra, de kötelezettségei miatt nem maradhatott; így most ismét alkalmat ad néhány napig azoknak, akik a multra, jövőre, vagy családi körülményeik kialakulására kíváncsiak, felkereshessék. Batthyány ucca 9. szám alatti lakásán — az ünnepek alatt is — egész nap este 9 óráig fogad.

— Tulzsfolt raktár miatt raktáron lévő árukat olcsón árusítom. Kupfer posztókereskedő, Kistempom-bazár.

D. Népszövetségi Hitelszövetkezet tüzelőanyag raktárából tessék venni **tüzfát és szenet** mert legolcsóbban a legjobbat veheti Maróthy Gy.-u. 24. Telefon 31-32. A híres Ózdi szén nagyraktára. — Olcsó, jó berentei szén kapható.

— Rádió, csillár, villanycikkek bámulatos olcsón **Baránynál**, Szent Anna 1. Dísz tárgyak javíttatnak.

— Szilveszter-est a **Munkás Otthonban**. A debreceni munkásság az idén is a Munkás-Otthonban (Margit-fürdő) rendezi meg az évenként szokásos szilveszteri kedélyes estjét. A kitűnő műsort reggel 6 óráig tartó tánc követi. Jegyek és tiszteletjegyek előre kaphatók a Munkás-Otthonban a titkárságnál, a vígalmi bizottság tagjainál, a dalosoknál. Személyjegy ára 80 fillér. Család-jegy ára, mely 3 személyre érvényes, 2 pengő.

— **Gregor úriszabóságát** Darabos uccáról Püspöki palotába helyezte át. Öltönyöket, kabátokat előnyös árak mellett készíti.

— A **Kereskedelmi Csarnok** (Arany János u. 2. sz.) nagyszabású Szilveszter-estélyt rendez összes helyiségeiben. A multság zártkörű és a nagy érdeklődésre tekintettel mielőbbi asztalfoglalás ajánlatos. A zenét elsőrendű jazz-band szolgáltatja.

— **Báronygalléros** télikabát 29.—, fekete zakó öltöny 29.—. Budapesti Férfiúruha Áruház, Csapó u. 6.

— **Gazdasági előadás.** Györök L. Tivadar m. kir. kertészeti főfelügyelő f. évi december hó 31-én, vasárnap délelőtt 11 órakor a Polgári és Gazdakör helyiségében „A gyümölcskertészet körében” címmel tart gazdasági előadást. A tanulmányos és értékes gyakorlati tapasztalatokon épülő szövegadásra ezúton is felhívja a gazdaközönség figyelmét a Debreceni Gazdasági Egyesület.

— **Hócipőt, sárcipőt** tökéletesen javít Orbán, Piac ucca 7. az udvarban.

— **Szörme bundák**, mindenféle szücs áruk legolcsóbban Kőváry szücsmesternél, Bika bérház.

— **Kedvező idő esetén január hó 2-án folytatódik a gyümölcsfaápolási tanfolyam.** A Gyümölcstermelők O. E. hajdúmezei fiókegyesülete által a földművelésügyi miniszter támogatásával rendezett gyümölcsfaápolási tanfolyam, amennyiben a nap folyamán a hőmérséklet előre láthatólag fagyponton felül emelkedik, január hó 2. és 3-án folytatódik. E két napon a téli permetyezések és a szükséges védekező anyagok helyes elkészítési módjai lesznek bemutatva. Az egyesület vezetősége kéri a tanfolyamra jelentkezetteket, hogy a napokon reggel 9 órakor az I. sz. gazdasági népiskolában (mikepércsi út) pontosan jelenjenek meg.

— **Tízféle** jobbnál-jobb köszönben válogathat legolcsóbb ár mellett Grünfeldnél, Csapó 16. Telefon: 29-82.

— **Gyönyörű modern** kaukázusi dió teleháló már 350 pengőtől Szántónál, Piac 81.

— **Dr. Tatay Zoltán** tb. tanácsnokot helyettesítette be a főispán árvaszéki elnöké. Báró Vay László főispán a dr. Tóth Emil nyugdíjbavonulásával megüresedett városi árvaszéki elnöki állásba dr. Tatay Zoltán tb. tanácsnokot helyettesítette be. Az állást a januári közgyűlésen töltik be véglegesen. Hír szerint az egyedüli pályázó dr. Tatay Zoltán lesz és így a közgyűlés egyhangúan fogja megválasztani.

— **Böröndöt**, retikült, akta'áskát legolcsóbban a készítőnél, Feuermannal vehet, Piac u. 26. Passage.

— **Kifosztottak** egy fűszerüzletet a Kinizsi uccán. Szombatra virradó éjszaka ismeretlen tettesek lefeszítették özvegy Wertheimer Andorné, Kinizsi ucca 91. szám alatt levő fűszerüzletének ablakáról a fatáblát. Bemásztak az üzletbe és onnan kiloptak 20 kiló cukrot, 10 kiló lekvárt, 150 doboz gyufát, 21 pár harisnyát, szalmit, kefét és még sok más portékát. A rendőrség megindította a nyomozást a tettesek kézrekerítésére. Valószínűnek tartják, hogy ugyanazok követték el a betörést, akik már jártak a Kuruc és a Huszár Gál uccán az elmúlt napokban.

— **Nagy Gyula műhímző**, Bika épület. Vállal monogramhímzéseket, függönyök hímzését, összeállítását legolcsóbban.

— **Fényesen sikerült** műkedvelő est a Csapókerthben. A Csapókerthi Olvasókör igen szép sikerű műkedvelő előadást tartott, amelynek sikeréért teljes elismerés illeti a szereplőket, akik mind igen jók voltak: Sinay Gyula, Székely Mancika, Szabó Jucika, Tóth Juliska, Kulcsár Mancika, Székely Rózsika, Papp Sándor, Székely Ferenc, Friedmann Sándor, Balogh István, Tóth Mancika, Kiss Rózsika, Harsányi Kálmán, V. Nagy József, Mészáros Mihály, Antal Ferenc, Kolozsváry István, Szakáll László, Dezső László, Elismerés illeti a kör elnökét, Erdélyi Ferencet is. A kör egyébként Szilveszterkor pompás családi jellegű Szilveszter-estet rendez, amelyre a tagokat, családtagjaikat és az ismerősöket szívesen meghívja az elnökség.

— **A Kereskedők és Utazók Egyesülete** tagjaihoz. Értesítjük t. tagjainkat, hogy Darabos Edéné úrnő temetése folyó hó 31-én délután 2 órakor lesz a temető halottsházából. Kérjük tagjainkat, hogy társelnökiünk gyászában minél számosabban vegyenek részt. Külön autbuszközlekedés lesz a Bika-tól. Gyülekezés háromnegyed 2-ig a Bika-szálló előcsarnokában. Kereskedők és Utazók Egyesülete.

— **Inségadományok összegyűjtése.** A népjóléti hivatal a társadalmi gyűjtés során felajánlott természetbeni adományokért 1934 január 2-án: Teleki, Wesselényi ucca, Wesselényi tér, Irinyi, Szabó Kálmán ucca és Petőfi tér, január 3-án: Piac, József kir. h., Hatvan, Kossuth ucca és Kálvin tér, január 4-én: Batthyány, Vendég, Honvéd, Mester, Miklós és Domb uccára fog érte küldeni.

— **Ha Budapestre utazol, Parkszállóba szállj**, mert téged ott fillérekért cigányzenés kávéház, jó konyha és úri otthon vár.

SZÓRAKOZOTT UR A VILLAMOSON

A szórakozott úr felszáll a villamosra. Közben eszébe jut, hogy nincs nála cigaretta. A kalauz megáll előtte; a szórakozott úr ránéz és azt mondja:

— Kérek tíz extrát.
A kalauz meglepetten így felel:
— Kérem, én nem árulok extrát.
— Nem baj, jó lesz memfizis is.

53,100—1933. aü.

A VÁROS ADÓZÓ KÖZÖNSÉGÉNEK FIGYELMÉBE!

Értesíti a városi adóhivatal a város adózó közönségét, hogy a Polgármester ur rendelkezése folytán a városi adóhivatalnak eddigi kerületi beosztási rendszere január 1. napjával megszűnik, helyette a változott viszonyoknak megfelelő célszerűségi szempontokra s az egyszerűbb kezelésre való tekintettel új hivatali beosztás lép életbe. Az új hivatali beosztás szerint a városi adóhivatalnak pénztári, kivetési, könyvelési és behajtási osztálya van. A városi adóhivattal érintkező közönséget az új beosztásról a következőkben tájékoztatjuk:

1. a dót fizetni szándékozók ügyeit a számviteli osztály intézi, mely a következőként van hivatalban elhelyezve:

a) a volt I. kerületi adózók befizetéseit a 18. sz. szobában,
b) a volt II. kerületi adózók befizetéseit a 17. sz. szobában,
c) a volt III. kerületi adózók befizetéseit a 16. és 17. sz. szobában,
d) a volt IV. kerületi adózók befizetéseit a 16. sz. szobában,
e) a volt V. kerületi adózók befizetéseit a 15. sz. szobában,
f) a volt VI. kerületi adózók befizetéseit a 13. sz. szobában,
g) a volt VII. kerületi adózók befizetéseit az 5. sz. szobában,
h) a városi póttilleték, valamint a vagyonváltásos és megváltott földék ellenértékének befizetését a 12. sz. szobában,

i) alkalmazottak ker. adójának a befizetését a 4. sz. szobában elhelyezett könyvviteli osztályba beosztott tisztviselők végzik.

2. Vallomási ívek benyújtása, valamint az összes köztartozások, kivetéssel kapcsolatos ügyeket a városháza I. emelet 25—28. számú szobában elhelyezett kivetési osztály intézi. Ez az ügyosztály nem a városi adóhivatal épületében, hanem a városháza épületében van a régi gazdasági ügyosztály helyiségeiben elhelyezve.

3. Minden behajtással kapcsolatos ügyet, tehát az összes fizetési kedvezményekre vonatkozó beadványokat is a városi adóhivatal 19—25. számú szobában elhelyezett végrehajtási ügyosztály intézi.

4. Változatlan a városi adóhivatal iktatójának, pénztárának, fogyasztási adókezelésének és birtoknyilvántartásának elhelyezése.

Debrecen, 1933. december 30.
Városi Adóhivatal.

Minden olvasónknak
és hirdetőnknek
Boldog újévet
kivánunk

A DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG
szerkesztősége és kiadóhivatala

**PAÁL JÓB
RIPORT-
REGÉNYE**

A VILÁG TRÓNJA

1. N. H. MUSEUM
NYILAP OSZTÁLYA

Jézus Krisztus földi helytartója és a birodalom, amelyben uralkodik...

(COPYRIGHT by JÓB PAAL. Minden jog fenntartva.
Utányomás még kivonatossan is tilos.)

Amikor az indóház füstös üveg-csarnokában a hordár széles tenyerével fölön ragadta kofferjeimet és én helyet foglaltam a hálókosci fülkéjében, hogy elmenjek a világ legrégibb és legszebb városába, már elhatároztam volt, hogy Rómában nem fog érdekelni a mult...

A mult, amelyről évszázadok krónikásai annyi könyvet irtak össze, hogy meg lehet velök tölteni hatalmas könyvtármeknek a padlótól a mennyezetig húzódnó széles polcait. Róma és a Vatikán multja érdekelt azokat, akik históriát akarnak írni leült évszázadokról, adjon ihletet a piktornak, aki palettáját ott állítja fel a Piazza San Pietro arkádjai alatt, a szobrásznak, aki kopirozni akarja hatalmas mesterek márványba faragott, vagy bronzba öntött örökéletű alkotásait a Vatikán múzeumaiban, töltsék ki a néma éjszakák csöndes óráit a művész számára, aki négy-szögletes üvegdarabkákból mozaikot álmód egy letűnt világunk könyveiben és múzeumokban élő romantikus korszakáról...

Messzire kerülte el szemeimet az álmom... Ott állottam hálókoscim széles ablakánál és megbámultam a nap alábukó fáradt korongját, amely észrevétlenül uszott át a sötét éjszakába. A lokomotív tüzes pernyéi kísértetiesen szálltak csöndes nyírfák lombjavesztett ágaira és rohanva rohantak el néma telegráfoszlopok egyik állomástól a másikig. Csak pillanatokig láttam fehérre meszelt apró bakterházak haptakállásba merevedett őrszemit a vadul vágató gőzparipa mellett, magasra tartották kezükben a zászlót, mindegyiknek a szemében égett a hit, hogy: kezük mozdulatától függ az éjszakában vágató vonat utasainak élete és sorsa... Éreztem, hogy: vadul száguld mögöttem a mult és már az az idő sem érdekel, amelynek eleje itt hőmpölyög és terebélyesedik szélesen a hátunk mögött, apáink élete derekának korszaka ez és nagyon messze van még a történelem kódébe elvesző távlati képtől...

Arra a százóvenkét nap híjján hatvan esztendőre gondolok, amely eltelt 1870 szeptember huszadikától 1929 február tizenegyedikéig. Cadorna generális csapatai Róma népének ujjongása közben vonulnak be a mai Via XX. Settembren, átlépi a Tiberist és IX. Pius, Jézus Krisztus földi helytartóinak sorában a kétszázötvenhetedik a Vatikán falai közé vonul vissza. És Róma népe nem látta egyetlen egyszer sem az Örök Város kövei között sem IX. Pius, sem utódait: XIII. Leó, X. Pius és XV. Benedek pápákat. Addig, amíg a lateráni palotában Gasparri bíboros és Mussolini, a diadalmas forradalom vezére alá nem irták azt az okmányt, amely egy új országgal ajándékozta meg a világot...

Ennek az övenkilenc és fél esztendőnek a története, még akkor is, ha utolsó évei áthúzódnak életünk jelenébe, kívül esik a munkakörén an-

nak, akit a dübörgő élet eseményei és a dübörgő élet figurái érdekelnek. A multak históriái megsűrűlnek a krónikás könyvek pókhálós lapjain, a dübörgő életben lélek van és szív, hús és vér, mint az emberekben, akik megszületnek és gondokkal küzdenek ködös és napsütéses metro polisok szürke bérkaszányaiban, vagy virágos ablaku alacsony házaikban a széles steppéknek. Autón robognak dolgozók után, kinok között mosolyogva szülnék gyermekeket, hogy fájdalomukat és nevéket átmentsék a jövő számára, gyilkolják egymást és tülekednek a koncert, esténként megolvassák otthon sovány erszényük világatlan tartalmát, terveket szönek és belenyugszanak rózsaszínű álmok fekete sorvadásába, trónon ülnek, avagy szaladnak a trón fénye után, amelyet elveszítettek ők, vagy az apáik...

1929 február 11.

Két ember aláírt egy okmányt és új név került az évkönyvekbe, amelyek lapjai alfabetikus sorrendben sorolják fel az országokat. Egyiknek véres háborúk határozták meg a határát, a másiknál ott van a határ, ahol véget ér egy hegy, vagy sebesen kanyarog egy folyó. A határokon belül élnek a népek, mindegyik más nyelvet beszél és valamennyinek mások a szokásai. 1929 február 11-ike óta ebben a tarka névjegyzékben új név szerepel: STATO DELLA CITTA DEL VATICANO. A vatikáni város állama.

A terjedelme 44 hektár, nem egészen 76 katasztrális hold!

A lakosainak száma nem éri el az ezret.

Uralkodója a pápa.

... Amikor miniatűr kis országok neveit olvassuk újságok hasábjain, mosolyra görbül a szájunk szöglete. Magunk elé képzeljük Lehar Ferenc valamelyik operettjének exotikus figuráiban és kiabáló színekben gazdag fináléját. Mosolygunk, ha szó esik Andorráról, amelynek trónjára most operett-primadonnák pályáznak, San Marinóról, ahova kíváncsiságból megy el a turista, Liechtensteinnél, amelynek csak az ad létjogosultságot, hogy Ausztria és Svájc között égnék emelkedő hegyei menedéket nyújtanak buvóhelyet kereső vagonoknak és Monacóról, amelynek egész állami költségvetését, uralkodójának civillistáját a rulett, a baccarat és a trente et quarante tudja csak biztosítani...

... És mindeme országok területben és lakosaik számában lényegesen nagyobbak, mint az ország, amelyet életre hívott a lateráni szerződés. A vatikáni-államot egyfogatú bérkocsival nem egészen fél óra alatt körüli lehet járni. A taxi órája még csak öt lírát sem mutat. Istenem, milyen kicsinyke ország! És mégis: a világ legnagyobb birodalma! Határai végesek itt, a fassízta Itália carabinerjei állanak már a falakon kívül, ennek a birodalomnak azonban sehol sincs vé-

ge! Ha behunyom a szemeimet: rohani kezdenek a Vatikán évszázados falai, keresztül száguldanak a glóbuszon, amely évmilliók óta kering a világűr rengetegében... És: még csak ezer lakosa sincsen a Vatikán államnak...

A Broadway akármelyik hoteljében sokkal több ember lakik, London bérkaszányaiban meg se kottyan ezer ember, többen férnek el Párizs szűk sikátor-uccáiba és ha egy óceánjáró elindul útjára, a turista osztály több utast ültet le az asztalokhoz diner idején.

Nem egészen ezer anyakönyvezett állampolgár...

És mégis ez a birodalom a világ legnagyobb országa...

Ezer lakója, de háromszázötven millió alattvalója van...

Aki a katolikus egyház templomaiban imádkozik az Istenhez, születessen akár a Filippini szigeteken, a Kongó partján, a Himalája tövében, vagy a Csendes óceán mellett, északról délre, avagy nyugattól keletre, legyen testének színe a déli nap perzselő melegétől barna, mint az olaj, fekete, mint az éjszaka, vörös, mint a réz, vagy fehér, mint a vatikáni

Fogkefének minden
párja,

Hogyha **Tip-Top**
márkájá!

Gyártja:
AZ EGYESÜLT KEFEGYÁRAK R. T.
FALK-STERN, DEBRECEN

muzeum alabástromból faragott szobora: kivétel nélkül alattvalója annak a birodalomnak, amelynek határait nem szabhatják meg emberek írta szerződések...

Erről a birodalomról, fejről, Jézus Krisztus földi helytartójáról, embereiről és életéről, szokásairól és törvényeiről, palotáiról és kincseiről, hangtalan ajtóik mögött elvesző titokzatosságáról, megszentelt küszöbét által lépő embertömegekről, széles e világra kiterjedő szervezetről, aranyos trónjairól és a trónok fölött elhúzódnó csöndes szobák meghitt életéről számolok be most következő írásomban.

A szegénység és nyomoruság terjedésének képe az orvosi recepteken

15.000-nél több szegénybetegnek rendeltek gyógyszert és orvosi szereket a hatósági tisztí orvosok

A legtöbbünket elborító nyomor ezernyi formában és tárgyban mutatkozik meg. Az éhezéstől a didergésig ezer hangon sír, jajgat a nélkülözés. Egyes dolgokban abban mutatkozik meg a szegénység, hogy ezek kimennek a divatból, mint a kenyér és húsevés, egyszerűen ezekben lecsökken a fogyasztás, a másik dologban pedig nagy az emelkedés. Egy ilyen példamutató a növekedő nyomoruságra a gyógyszerfogyasztás, a szegények gyógyszerfogyasztása. Debrecen város ugyanis az igazolt szegényeknek ingyen gyógyszereket és orvosszereket, meg orvosi segédeszközöket ad, amelyeknek összegét újabban a városnak kell majd nem teljes egészében megfizetni. Hogy ezen a téren milyen emelkedés észlelhető, arra pontos adatok állanak rendelkezésre. 1925-ben 2372 volt a szegénybetegforgalom. Ez a szám 1929-ben 5022-re emelkedett, majd 1930-ban 4823-ra csökkent, de 1932-ben már 12,413-ra ugrott és 1933-ban ez a szám már jóval meghaladja a 15,000-t. Ennek a megdöbbentő emelkedésnek, amely a megdöbbentő szám meghétszerezését mutatja, két oka, illetve egybefoglalva egy

oka van: a mérhetetlen elszegényedés, az anyagi lezüllés, az ezzel járó csökkenése az ellenállóképességnek.

A közre szoruló szegények száma a város összlakosságának 13%-a, tehát minden nyolcadik ember szegénybeteg kezelésre szorul ma Debrecenben. Mindennél kiáltóbb szám. Annál megdöbbentőbb ez az adat, mert tudni kell, hogy napi két pengőn felül kereső ember már nem kaphat szegénységi bizonyítványt és így ingyen gyógykezelésben nem részesülhet. Tehát, akinek havi hatvan pengője van, az már nem szegény ember. De még a nagy szegénység, a nagy nyomoruság ismerete mellett is meglepő a 15,000-es nagy szegénybeteg létszám. Mi hát ez emelkedésnek az oka? A munkanélküliség. Amíg

**Tűzifát, szenet,
kokszot**

legolcsóbban szállít a
**DEBRECENI FAIPAR
ÉS FAFORGALMI Rt.**
Telep: Salétrom u. 5. Telefon 2156.

Csodás melleket

varázsolunk speciális estélyi mell-tartóinkkal. — Eredeti párisi modellek után készülnek

GOLDSTEIN KAROLIN cégnél, Miklós u. 5. (Apolló mozi után.) és Budapest, Kossuth Lajos u. 10.

ugyanis nem voltak olyan nagy mértékű leépítések, amíg munka volt, a mai városi szegénybetegek legnagyobb része betegpénztári tag volt. Fizette a járulékat és így a Munkáspénztártól megkapta a gyógykezelést és a gyógyszereket. A munka azonban már évek óta szünetel, a legjobb szakmunkások is alkalmi napszámomunkát végeznek vagy végeznének, ha lenne. Munkáspénztári járulék fizetésére képtelenek, tehát kimaradnak a munkáspénztár tagságából és elvesztik az ingyen rendelkezésre való jogosultságukat. Így jutnak azután a városi ellátás alá a volt munkáspénztári tagok és így emelkedik a városi szegénybetegrendelések száma felül a 15,000-en.

Másik szomorú lapra tartozik a dolognak az a része, hogy mibe kerül a szegénybetegek ellátása Debrecennek. Az állam erre a célra a városnak havonként 2200 pengőt ad, ezzel szemben a városnak havonként 6000 pengőbe kerül a szegény betegek gyógyszerellátása, amibe természetesen nemcsak a mindenre jó aszpirin porokat kell érteni, hanem szemüvegeket, kötöszereket, műlábakat és egyéb segédeszközöket is. A város tehát kap 26,000 pengőt és elkölt 72,000 pengőt, ami mellett a költségvetés tanúsága szerint rengeteg hasonló egészségügyi kiadás terheli a város kasszáját, amely pedig a nagy és általános nyomorúságban maga is nagyon érzi a szegénység terjedését.

23,522—1933. A. szám.

HIRDETMÉNY

A m. kir. belügyminiszter 63,410/I. 1930. sz. rendelete szerint minden magyar állampolgár (férfi és nő) életének 19-ik évébe való belépését annak az évnek január 31-ig, melyben a 18. évet betölti, bejelenteni köteles.

A bejelentést a m. kir. rendőrség debreceni kapitánysága bejelentő hivatalánál az erre a célra szolgáló bejelentő lapon kell megtenni.

Mindazok ellen, akik a 19. életévükbe való belépésüket a kitűzött határidőn belül be nem jelentik, a kihágási eljárás meg fog indulni.

Debrecen, 1933 december hó 23-án.

Debrecen sz. kir. város elsőfokú közigazgatási hatósága.

Dr. Vass Károly s. k. tb. főjegyző.

39,259—1933. IV. sz.

FIGYELMEZTETÉS.

Figyelmeztetem mindazokat, akik a népkonyhák ingyen ebédjét igénybe óhajtják venni, hogy részükre ingyenes ebéd csak akkor fog kiadatni, ha megfelelően igazolják, hogy fej- és ruhatetevességtől mentesek. Akinek vagy családtagjainak hajzata vagy ruhane-műje tetvekkel fertőzve van, a hatósági fertőtlenítő intézetben (Monostorpályi út 3. sz.) jelentkezzék, hol megfelelő fertőtlenítés és tetvetlenítés után a fertőtlenítőktől igazolványt kap, melyet az ebéd kiosztási helyén felmutatni köteles.

Debrecen, 1933 december hó 21.

Polgármester.

Ékszereket olcsón készít, javít

MOSKOVITS ékszerész, Batthyányi ucca 17. sz. Városi bérház.

ASSZONYOKNAK

Irja: H. FARKAS ILONA.

Ruhák a pesti szinpadokon

Budapest, karácsony.

A színésznőt legelső sorban a jó Isten dekorálja a tehetségen kívül, karcsu szabályos alakkal, hosszú, szépen ivelt lábakkal, graciózus kezekkel, szuggesztív szemmel szabályosan szép vagy érdekesen asszimetrikus arccal. Másod-sorban a szabó dekorálja jó ruhákkal, amikor a szerep egyéniségét kihangsúlyozza a toillettel. A színésznő természetesen jól csak akkor van felöltözve, ha a ruhák nem csak a szerepét fedik, de feltétlenül összhangba jutnak a színésznő testi és lelki karakterével is.

A divatnak viszont egészen különös sajátossága, hogy nem lehet minimális változtatás nélkül átültetni Párisból Bécsbe, Pestre, vagy mondjuk Debrecenbe. A helyi ízlés, a helyi szokás alig látható, alig észrevehető, de mégis változtatásokat eszközöl a divat eredeti vonalain, diszein és sajátosságán.

Erre kitűnő példát láttam éppen most, amikor összehasonlíthattam a magyar szinpad ruháit Josephine Baker szellemes és ragyogó revütoillettjeivel és az egyik mulató parkettjén az itteni táncosnők ruháit a velük egy műsorban szereplő kis amerikai Darlene Walders ruháival.

A Vigszinházban Hunyadi Sándor Aranyifjú előadásán Agai Irén visel néhány nagyon szép öltözetet. Ennek a fiatal színésznőnek a hibás, kényeskedő fehangjait és színiiskolás kiforratlanságát Budapest azt hiszem éppen az egészen mai módon divatos, karcsú és elegáns exteriőrjének bocsátja meg.

Földet seprő, nagyon bő szoknyájú halványrózsaszín esti ruhát visel az első felvonásban, a bluz-rész nyakig csukott, hátul derékig meztelen, földig érő, hosszú, széles szalagsokor baloldala erősítve és egy széles szatimból, tüllből összeállított sál egészíti ki a nagyon szép esti ruhát.

Halványzöld apró pettyes uccai ruhát, a ruha hosszágig érő keppel és egy fehér lamé délelőtti angol ruhát visel még a darabban. A fehér ruha egészen szűk, egészen sima, a vállon három, kínai tornyocskával diszitve.

Góthné drámai jelenetében sima fekete fénytelen krepp ruhát visel, kaskatoll díszítéssel nyakon és a két vállán.

A Vigszinház nézőtere, amely az Opera után, Pesten mindég a legelegánsabb nézőtér, mintha gyászba öltözött volna.

A nők tiszta feketében. Ezeket a fekete esti ruhákat, amelyek szinte egyenruha számba mennek már; a legfantasztikusabb és legkülönbözőbb dekoltázsok élénkítik. Az egészen derékig meztelen hátkivágástól a legfurcsább

kis oldal-behasításokig mindent látni. Ezek a kivágások valahogy a véletlen látszatát kívánják kelteni. Mintha a szabó egy varrást akaratlanul nyitva hagyott volna.

A bal proscenium páholyban az öreg bankelnök fiatalos asszony lánya viselt hófehér gyöngyruhát szikrázó gyémánt ékszerekkel. A fehérhajú hölgy nagyon elegáns volt. Társaságában a platinaszőke dáma sötétzöld toillettet viselt. A színház nézőterén ez az egyetlen hölgy „viselt” platinaszőke frizurát.

Vizont rengeteg sötétvörös, bronzba játszó lapos nagy hullámokkal fésült frizurát lehetett látni.

Erdős Renée ült egy első emeleti páholyban két szmokingos úr társaságában. A kitűnő írónő fekete toillettet viselt szürke róka díszítéssel és egyáltalán nem törődve a fogyókúra előírásokkal, jóízűen és állandóan evett, mintegy demonstrálva a jövő női divatot az édesen molett, sőt molett nál több... a kövér nő.

A kis amerikai Darlene Walders halványlila és zöld ruhákban táncol egy kis tündér lebegő könnyedségével az egyik mulató parkettjén.

Egy cinikus úr megjegyezte, hogy az ő „külön művelzetet” még az sem tudja lerombolni, hogy ennek a kis amerikainak veszélyesen előregró állkapcsa és csodálatosan szép sűrű fogora van, nagy ragyogó szemekkel. Európában vagyunk, mondta és itt nem bűn négernek lenni. A kis amerikai lány fehér néger lehet, de legalább is mulatt.

Két óra felé a bárba érkezett a Bál a Savoy-ban egész vezérkara. Abraham Pál sápadt arccal ült egy páholyban, Rökk Marika fekete uszályos taft ruhát, piros szandált viselt, Harmath Hilda egyszerű hosszúujjú fekete toillettben szívta hosszú aranyszipkából a cigarettát.

Josephine Baker! Hát igen, Európában nem bűn négernek lenni. Ilyen keccses, ilyen csodálatosan hajlékony, ilyen kulturáltan nagy színésznőnek pedig a fajtája kreolsága talán csak bizarrságot sex-aepelt adott, de semmi esetre sem degradálást és alacsonyrendűséget jelent, amit bizalmatlanul fűzünk a nevéhez.

Josephine Baker néger, de csak annyira néger, amennyire az afrikai dzsungel egy szinpopás álomszép virágára is azt mondhatjuk, hogy néger.

Josephine Baker tehetséges a karcsú bokájától az ezüstre lakkozott körme hegyéig. Egy kis lány édes naivságával ábrándoztatja el a hallgatót, kancsi szemekkel lomha majomjárásal karikirozza önmagát és ezüst ruhában megrendítő szépséggel sanzono-

kat énekel, olyan drámai erőről téve tanuságot, ami megdöbbenette Pestet.

Pest szívesen fogadta Josephint, a premieren amikor láttam minden mozdulatát, kis félsikolyait, lebegő táncát, minden toillettjét dübörgő taps ünnepelte.

Majdnem elfeledkezem, hogy a ruháiról kellene beszámolnom. Ezekről a ragyogó kék, ezüst, arany, piros revü toillettekről, egy fekete frakkról és egy bronz, néger dzsungel-ruháról.

A ruhák elbűvölőek, decensek, párisiak voltak. Látni kell őket. (És főleg színésznőknek látni, hogy tanuljanak tőle öltözködni, de táncolni is, mozogni és játszani.)

A fiatal lány sportruhát Muráti Lili mutatja a Belvárosi Színház szinpadán a „Helyet az ifjúságnak” című darab előadásán.

Bokáig érő feszes szoknya széles vállú pólóbluzra emlékeztető kis szeszlis bluzrészes ruhákat visel. Széles öv, majdnem a jobb szemét eltakaró előre-nyúló kerek kis sapka. Szögletes ruha, hozzáillő szögletes válltól induló fiús mozgás. Kemény kézzorítás, leszeggett fej. Muráti legalább is így csinálja és lányok, akikkel találkoztam társaságban, édes tökéletességgel utánozzák a lomha, rosszul mozgó Muráti.

És amikor megmondtam egyik kis ál-murátinak, hogy a mozgása, viselkedése, ruhája jól sikerült kópia. Nem haragudott, elgondolkozott és azt mondta:

— Lehet, hogy így van. Nézzél körül, az asszonyok fekete ruhái Marlene Dietrichet utánozzák. A nagy sztár hozta divatba a fekete ruhát, mert az soványította az alakját még akkor, amikor nem gyalulta a mai tökéletesre Hollywood. Mi lányok pedig közelebről veszünk mintát, mi murátság vagyunk, amíg nem jön valami új örület, divat vagy új valaki, aki rányomja a bélyegét, izlését, képét a pesti lányra.

— És az egyéniség? — próbálkoztunk egy ellenvetéssel.

— Ugyan kérlek, ki egyéni ma? Minek fárassza az ember magát, amikor a szabónőjénél fáradság nélkül választhat és magára ölthet egyes, kettes, hármas, négyes számú, egyéniséget, sex aepelt, bájt, tudást, okosságot és amit akarsz. Nem igaz?

Néhány színházi estén, a hotelhallban, éttermekben, este bárban, ahogy néztem a felvonuló nőket és a ruháikat, láttam, hogy a kis lánynak igaza van.

Egyéniség nincs sehol. Pénzért pontosan szállítják, a ruhával együtt föl lehet öltetni és ügyesen viselni. Pesten így csinálják és ha jól utána gondolok, az én szűkebb hazámban, Debrecenben is. Mert a nők soha nem azt szeretik felvenni, ami jól áll, hanem azt, amit a másik visel.

Tűzelőszert az inségeseknek!

A társadalmi inségakció intézőbizottságának karácsony előtti felhívására nemeslelkű választ adtak Láng Miklós és Vass László tűzelőszerszerkeskedők. Az előbbi 30 mázsa botfát, az utóbbi 50 mázsa szenet ajánlott fel az inségesek közötti szétosztásra.

A városi Világítási Vállalat kiváló szociális érzésű igazgatója, Rimanóczy Béla a vállalat ajánldékaként öt vagon szenet ajánlott fel az inségesek számára.

A felajánlott szén és famennyiség dr. Csűrös Ferenc tanácsnok az intézőbizottság megbízásából még karácsony előtt helyszíni vizsgálat szerint az arra leginkább rászorult, főleg nagycsaládú inségesek között szétosztotta. Az intézőbizottság ismét kérő szóval fordul a város tűzelőszerszerkeskedő-höz, hogy a nemes példát követve, legyenek szívesek az inségesek részére tűzelőszert megajánlani.

DEBRECENI MŰPÁRTOLO ÉGYESÜLET

KÉPKIÁLLITÁSA

Nyitva 9—1 és 4—7 óráig

DÉRY MŰZEUMBAN

Tiszántúli Közgazdaság

A mezőgazdaság talpraállítása.

Irla: **zsarolyáni SZEKERES ENDRE dr.**

Mottó:
Tenni nem érnek rá
a szavak árja miatt,
Vörösmarty.

A mezőgazdálkodás, mint az emberiség ősfoglalkozása századokon át kevés változáson ment keresztül. A világháború pusztításai és a nyomában keletkezett óriási hiányok Amerikában és Kanadában előidéztek a mezőgazdasági területnek hihetetlen mértékben való megnövekedését és a modern gépeknek a mezőgazdaságba való bevonulását. A gépek nagyarányú elterjedése, valamint az új termelési módszerek

alkalmazása gyökeres változást okoztak a világ mezőgazdaságában. Éppen az utóbbi években nyomult előtérben: a talajjavító gépek alkalmazása, az arató-, cséplő-gépek felhasználása, az öntöző hálózat kiterjesztése és az elektromosság eredményes felhasználása. A technikai eszközök nagymérvű alkalmazása az állattenyésztésbe is bevonult. Így a fejést villamos gépek végzik, tojások kiválogatását és márkázását elektromos lámpával dolgozó automatikus gépek teljesítik.

A gépek nagymérvű alkalmazása, a gabonafélék tökéletesebb nemesítése, valamint a bevetett területek óriási megnövekedése együtt-

vége hozták tehát létre a világ mezőgazdaságának válságát. Nem a mezőgazdasági termények árzuhanása idézte elő ezt a válságot, mert az árzuhanás maga is okozat és nem ok. Az alapvető okot tulajdonképpen a mezőgazdaságban végbement forradalmi átalakulások képezik. Az egyes ipari államok gabonatermelésének forszírozása és elzárkózása az agrárállamok mezőgazdasági kivitel elől legfeljebb kisebb, helyi jelentőségű okot képeznek.

SPECIALIS MAGYAR VALSÁG

Csonkamagyarország mezőgazdasági válsága azonban nem tisztán a világválság eredménye. Válsága ez először is az ország új helyzetének, az ország szét darabolásának. Mezőgazdaságunk súlyos helyzetét fokozta még: a tengerentúli államok éles versenye, korszerű földbirtokjogi törvények hiánya, elhanyagolt tanyarendszer, egyoldalú és rendszertelen növénytermelés, fejletlen és csekélyszámú állattenyésztés, szervezeten kívüli értékesítés, hiányos és elavult mezőgazdasági hitelszervezet, nagyfokú eladósodás, túladóztatás, szakszerűtlen és fejletlen mezőgazdasági közigazgatás s végül

maradi és elhanyagolt mezőgazdasági szakoktatás.

Most nekünk lerongyolt, megtépt ország maradáknak kell a mezőgazdaság mindezen bajain segíteni, változtatni. A mai nemzedék fizet tehát letűnt korok szörnyű mulasztásaiért. Mi minden lehetne ezen a magyar földön, ha nem most, hanem már 50 évvel ezelőtt fogott volna hozzá állam és gazdaságtársadalom azokhoz a reformokhoz, amelyek most égetik ennek a balsors sújtott nemzedéknek a talpát.

Mindezen bajok és nehézségek dacára keresnünk kell mezőgazdálkodásunk jobb boldogulásának útjait, talpraállításának eszközeit. Mezőgazdálkodásunk talpraállításának főképp a következő főbb feltételei vannak: megfelelő szakoktatás, megfelelő gazdaadottság rendezés (hitelezés) és megfelelő értékesítés.

KI KELL ÉPITENI A MEZŐGAZDASÁGI SZAKOKTATÁST!

Mezőgazdaságunk talpraállításának és átszervezésének első feltétele: a megfelelő szakoktatás. Jelenleg Csonka-Magyarországon minden társadalmi osztálynak meg van a maga speciális szakoktatása, csak a legjobban rászoruló törpe-, kis- és középbirtokos tömegeknek nin-

Boldog újévet

kíván az összes vendégeinek

KOLOZSVÁRI
Hölgyfodrász

Boldog újévet

kíván kedven vendégeinek

DALMANN
VASUTI ÉTTEREM.

Boldog újévet

kíván kedves vendégeinek
előinek és összes ismerőseinek

Schuller festő

Szobafestést, mázolást és cégtáblát

izlésesen és olcsón készít

ifj. ZELINGER EDE
festőmester
Kálvin-tér 4.

Weisz és Leitner

rövidárú nagykereskedése
DEBRECEN, HATVAN U. 6.
Bérpalota.

Boldog újévet kíván
minden vevőjének és jó
ismerőseinek.

Üzletfeleinek az új esztendőben
minden jót kíván

Erdős József
hirdetőiroda tulajdonos
Budapest, VI., Teréz-körut 35.

Telefon 12-44.

Telefon 12-44.

Boldog újévet kíván

az igen tisztelt vevőinek és üzletbarátainak

Petrik Károly

rőtös- és férfi divatáru kereskedő
SZENT ANNA UCCA 5.

Boldog Újévet kíván

kedves vevőinek és jóbarátainak

Csillag Testvérek

Piac- és Simonffy ucca sarok.

Boldog Újévet

kíván

kedves vevőinek és jó barátainak

Havas Károly

a Havas Harisnyaház tulajdonosa.

Boldog újévet

kíván

kedves vevőinek

a Klein Divatház.

Boldog újévet

kíván

Kardos László

cég

Boldog újévet

kíván üzletfeleinek és jóbarátainak

Fülöp Miklós

vízvezetékészkerelő, CSAPÓ U. 3.

Boldog újévet

kíván kedves vevőinek
és ismerőseinek

DEUTSCH LAJOS

fűszerkereskedő.

Boldog újévet

kíván a nagyközönségnek

Nánássy István

poloska- és féregirtó
Kossuth ucca 47. sz. Debrecen.

Boldog újévet

kíván nagyrebecsült vevőinek

Némethi József

bornagykereskedő és italmérése
TIMAR UCCA 31. SZAM.

csen olyan iskolájuk, olyan kultur-intézményük, amelyben a jelenlegi termelési rendszerről az átszervezett termelési rendszerre való áttéréshez szükséges szakképzettséget elsajátíthatnák. Eppen ezért elengedhetetlen követelmény a mezőgazdasági szakoktatási intézmények újjászervezése és tökéletes képzése.

UJ ALAPOKON KELL RENDEZNI A GAZDAADÓSSÁGOKAT!

A talpraállítás második feltétele: a megfelelő gazdaadósság rendezés. A földbirtokos osztály a háború és forradalom pusztításai folytán rá volt szorulva a beruházásokat biztosító és a termelést előmozdító hitelre. A gazdatársadalom azonban észrevétlenül egy gazdasági és pénzügyi világválság következtében hitelinfáció áldozata lett, amely öt irracionális beruházásra bírta rá. Viszont a hamar beköszöntött világválság a gazda minden tervét felborította s megölte ügyészolván ama hitelrovosság, amely pedig a gazdasági élet fenntartására lett volna hívatva. Így a gazda gyarapodás, boldogulás helyett eladósodott, a válság abnormis és előre nem látható rombolása folytán vagyonában és bizalmában teljesen tönkre ment.

Jelenleg a magyar mezőgazdaság összes tartozása: 2200 millió pengőre tehető, így a 10 millió kat. hold szántóföld minden kat. holdjára: 220 pengő adósság esik. E nagyfokú eladósodás az államhatalmat már évekkkel ezelőtt a gazdatársadalom védelmére és megsegítésére készítette. Legújabb intézkedése az 14.000. számú gazdaadósság megoldásáról szóló rendelet. Véleményünk szerint azonban a gazdaadósság rendezésénél megfelelő formája csakis olyan lehet, amely tőkecsökkentést, kamatmértéklést, konverziót és birtokvisszajuttatást vizsgal.

A megfelelő adósságrendezés még azért is szükséges, hogy a mezőgazdaság hitelválságát megoldjuk. Kétségtelen ugyanis, hogy mezőgazdaságunk talpraállítása és átszervezése tökéletes nélkül nem lehetséges. Ez pedig csak akkor válik lehetővé, ha a fölbirtok terheit megfelelőleg rendezzük és a mezőgazdasági hitelválságot is megoldjuk.

ÉRTÉKESÍTÉSI LEHETŐSÉGEK KELLENEK A GAZDÁK RÉSZÉRE

Mezőgazdaságunk talpraállításának harmadik előfeltétele: a megfelelő értékesítés. Mezőgazdasági terményeink előnyös értékesítésére úgy a belföldi, mint a külföldi piacon elég sok alkalom kínálkozik. A belföldön — számítások szerint — még legalább egy milliárd pengő értékű mezőgazdasági terményt lehetne értékesíteni, ha fogyasztó népességünk kereseti, jövedelmi viszonyai kedvezőbbre válnának. Mezőgazdasági terményeink külföldi értékesítésének eredményes megvalósítása céljából pedig elengedhetetlen feltétel a körülöttünk fekvő ipari államok piacainak céltudatos munkával való meghódítása, a terményeink minőségének megjavítása, márkázása.

Hazánk külkereskedelmi politikáját ennél fogva a mezőgazdasági érdekeinek kell irányítani. Egészen természetesen, hogy egy ipari állam azon állam mezőgazdasági terményeit részesíti szükségleteinek fedezésénél előnyben, amely állam ipari gyártmányainak fontos piaca. Magától értetődő, hogy a mezőgazdasági állam az ipari gyártmányok behozatala ellenében mezőgazdasági terményeinek vásárlására kell, hogy igényt tartson. Az üzleti ügyességtől és a kereske-

Ma, vasárnap 3 előadást tart a színház. Délután fél 4 órai kezdettel, olcsó helyárrakkal, a világ ezidei legnagyobb sikere a „DUBARRY” kerül előadásra.

Este fél 8-kor ugyancsak a délutáni olcsó helyárrakkal csak felnőtteknek, a francia operettirodalom legkacagtatóbb pikáns operettje, a „Nászéjszaka” kerül színre.

Éjszaka fél 11-kor kacagó Sylveszteri kabaré. Elég, ha csak annyit közlünk, hogy „ÉJEL A PATIKÁBAN” is színre kerül. Tudjuk, hogy ez már maga is egy falrengető kacagást fog kiváltani. Erre az előadásra csak pár jegy kapható még.

Hétfőn, január 1-én ugyancsak 3 előadást tart a színház. — Délután fél 4-kor olcsó helyárrakkal a gyermekeknek játszunk. Minden szülő magával hozhat egy kis gyermekét díjlanul. Minden gyermek hintázhat a színpadon felépített hintán. Színre kerül még „KECSKE PEPI” és Jatzkó Ciával a címszerepben „HÜVELYK MATYI.” — Este 6 órakor olcsó helyárrakkal megismételjük a világ legnagyobb sikerét, a „DUBARRY” operettet. — Este 9-kor a legszebb operett, új betanulással és rendezéssel, a muzsikák muzsikája, az „ORLOV” kerül színre.

Kedd, szerda, csütörtök és pénteken, Budapesten több, mint 100 előadást elért, legizgalmasabb törvénytörténet, az

„Előre megfontolt szándékkal”

kerül bemutatásra. Soha még ilyen izgalmas és ilyen érdekes törvénytörténet tárgyalás színpadra nem került még, mint ez az újdonság. Ajánljuk, hogy előre megfontolt szándékkal siessen jegyét biztosítani az

„Előre megfontolt szándékkal” című törvénytörténethez.

Ugy a vasárnapi, mint a hétfői 2 első előadás olcsó délutáni helyárrakkal tekinthető meg. A nagy érdeklődésre való tekintettel ajánlatos az ünnepi előadásokra jegyét még a délelőtti folyamán biztosítani.

Szerdán délután zóna helyárrakkal: „APRILISI VÖLEGÉNY”.

Csütörtök d. u. Kardoss Géza felléptével: „ÖREG TEKINTETES.”

Boldog újévet kíván és a közönség szeretetét és támogatását kéri a Csokonai színház igazgatósága és teljes személyzete.

delmi szervezethez, hogy az egymásra utaltságot melyik fél tudja jobban a maga előnyére kihasználni.

Mezőgazdasági életünk jövő boldogulásának irányai lényegében mezőgazdálkodásunk egész tevékenységi körének az átszervezésére vonatkoznak. E reformtörvényeknek ki kell terjednie: az éghajlat javítására, a tanyai és homoki gazdálkodás megreformálására, öntözések bevezetésére, szikesek termővé tételére, egyoldalú búzatermelésünk területi csökkentésére s egyúttal a holdankénti terméremény emelésére, takarmány- és ipari növények in'enzivebb felkarolására, az állattenyésztés fejlesztésére, baromfitenyésztés, valamint zöldség — s gyümölcs ermesztés fejlesztésére, szakoktatási intézetek átszervezésére és kifejlesztésére, közterhek csökkentésére s végül az összes mezőgazdasági termények értékesítésének eredményesebb megszervezésére és kifejlesztésére.

Mindezen új irányoknak, feltétlen megvalósítása esetén számíthatunk csak mezőgazdálkodásunk nagyobb és biztosabb jövedelmezőségére. Ezen új törekvések érvényesülése egyúttal eredményezni fogja gazdanépünk vagyoni és megélhetési viszonyainak tartós javulását. E szempontból nem elég csak mezőgazdálkodásunk új irányait elméletileg kitűzni, hanem gondoskodni kell arról is, hogy azok a gyakorlatban meg is valósuljanak. Mezőgazdasági politikánk tengelye legyen tehát a magyar gazdatársadalom termelőképességének és gazdasági kulturájának fokozása, mert egész társadalmunk fölépítménye, egész szellemi kulturánk a mezőgazdasági népességen nyugszik. Nemzetünk szellemi felvirágzásának és anyagi jólétének biztos alapjává mezőgazdaságunk csakis egy erős nemzeti érzésől áthatott gazdasági politika céltudatos munkássága állíthatatik.

HIRDETMEY

Debrecen sz. kir. város adóhivatala értesíti a Gyugyori, Téglavető melletti, Pacz, Veker, Pallag, Sárkút tanyai s Debrecen sz. kir. város tulajdonából megváltott földek birtokosait, hogy az 1929. év előtti hasznóbér hátralékokra vonatkozó s Debrecen sz. kir. város számvevősége által összeállított hátraléki kimutatást közzemlére teszi a városháza I. em. 28. szobájában, ahol is azt érdekeltek megtekinthetik s a hátralékok helyes vagy helytelensége tekintetében jegyzőkönyvi nyilatkozatot kötelesek tenni.

Debrecen, 1933 december hó 18.

Városi adóhivatal.

Kereskedelem

A jövő évi országos vásárok beosztása

A közigazgatási hatóság most közli a polgármester rendelkezését a jövő évi vásárok beosztásáról, amely a következő:

I. Remete Antal-napi vásár.

Január 8, 9, 10, hétfő, kedd, szerda: bőr, gyapju, méz, dió, stb., továbbá toll, iparcikkek, gabona és terményvásár.

Január 14, 15, 16, vasárnap, hétfő, kedd: ipari és kereskedelmi kirakóvásár.

Január 13, 14, szombat, vasárnap: sertésvásár.

Január 14, 15, vasárnap, hétfő: lóvásár.

Január 15, 16, hétfő, kedd: baromvásár.

II. Szent György-napi vásár.

Március 19, 20, 21, hétfő, kedd, szerda: bőr, gyapju, méz, dió, stb., továbbá toll, iparcikkek, gabona és terményvásár.

Március 22, 23, csütörtök, péntek: juhvásár.

Március 25, 26, 27, vasárnap, hétfő, kedd: ipari és kereskedelmi kirakóvásár.

Március 24, 25, szombat, vasárnap: sertésvásár.

Március 25, 26, vasárnap, hétfő: lóvásár.

Március 26, 27, hétfő, kedd: baromvásár.

III. Nagyboldogasszony-napi vásár.

Augusztus 6, 7, 8, hétfő, kedd és szerda: bőr, gyapju, méz, dió, stb., továbbá toll, iparcikkek, gabona és terményvásár.

Augusztus 9, 10, csütörtök, péntek: juhvásár.

Augusztus 12, 13, 14, vasárnap, hétfő, kedd: ipari és kereskedelmi kirakóvásár.

Augusztus 11, 12, szombat, vasárnap: sertésvásár.

Augusztus 12, 13, vasárnap, hétfő: lóvásár.

Augusztus 13, 14, hétfő, kedd: baromvásár.

IV. Dienes-napi vásár.

Október 8, 9, 10, hétfő, kedd és szerda: bőr, gyapju, méz, dió, stb., továbbá toll, iparcikkek, gabona és terményvásár.

Október 11, 12, csütörtök, péntek: juhvásár.

Október 14, 15, 16, vasárnap, hétfő, kedd: ipari és kereskedelmi kirakóvásár.

Október 13, 14, szombat, vasárnap: sertésvásár.

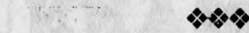
Október 14, 15, vasárnap, hétfő: lóvásár.

Október 15, 16, hétfő, kedd: baromvásár.

V. Hortobágyi állatvásár.

Junius 26-án, kedden és szeptember hó 4-én, kedden, az ipari kirakóvásárral kapcsolatban, a hortobágyi csárda előtti vásártéren tartatik meg.

VI. Heti vásárok kedden és szombaton tartatnak.

HÉTFŐ HELYETT KEDDEN, JANUÁR 2-ÁN LESZ A LEGKÖZELEBBI SERTÉSVÁSÁR.

Tudvalevően 1934 január 1-e hétfőre esik. Erre tekintettel a városi I. fokú közigazgatási hatóság úgy intézkedett, hogy a sertésvásárt hétfőről, vagyis újév első napjáról keddre, január második napjára helyezte át. A legközelebbi sertésvásár tehát nem hétfőn, 1934 január 1-én, hanem kedden, 1934 január 2-án lesz.

LAPUNKAT PARTOLJA, HA A „FUGGETLEN UJSAG”-BAN HIRDETŐ CÉGEKNÉL SZERZI BE SZÜKSÉGLETEIT.

Jegyezze fel
a címünket!

Nyomatvány
Könyv
Klisé

szükséglete beszerzésénél
forduljon bizalommal hozzánk!
Szépen dolgozzunk
és jutányos áron!

Nagy Károly és Társai

könyvnyomda • könyvkötészet • vonalozó intézet • üzleti könyv gyár.
kísérő műintézet

DEBRECEN, Ferenc József ut 49.
TELEFON 20-16.

KÖNYVESHÁZ

Az összeomlás.

KOZMA MIKLÓS KÖNYVE

Az Egy csapatot naplója után mindnyájan vártuk, hogy mikor írja meg Kozma Miklós naplójának folytatását, mert első könyvében olyan világos szemmel és akkora bátorsággal rögzítette meg a világháború eseményeit, hogy ennek alapján joggal következtethetünk a forradalmi időkről való véleményének tisztára és érdekes voltára.

Nem csalódtunk benne. A karácsonyi könyvpiacra megjelent „Az összeomlás” című nagy munkája, amelyben csodálatos filmként perccé lelejtünk a Károlyi-forradalom, a kommunizmus, a szegedi szervezkedés és a nemzeti hadseregnek a Dunántulra való átvonulása. Minden sorát az átéltség és korszerűség jellemzi. Egyik ámulatból a másikba esik az olvasó. Olyan eseményeket tár elénk, amiről ma már azok se igen tudnak, akik benne éltek és az újabb nemzedék csak most láthatja, milyen erők küzdöttek azokban a bizonytalan napokban, amikor a legbátrabb és gondolkodni merő magyar alól is nem egyszer ricsuszott a biztos alap. Kozma Miklós naplója benne él és vonaglik az eseményekben. A vitéz katonát győtri az a tudat, hogy hős huszárezredét széjjelzörta a forradalom, gyáva söpredék, csupa katonaszökevény basáskodik olyanok felett, akik négy év viaskodtak eredményesen a fél világgal. Ekkor fogamzik meg lelkében, hogy megkísérli a lehetetlent: szembeszáll suly, tekintély és politikai iskola nélkül a forradalmi bomlasztással, hogy ösztönös magyar lelkével megmentse faját a pusztulástól.

Először tapogatózva keresi a hasonló gondolkodásukat. Kikben találja meg, ha nem a volt harcéri barátai? Itt bukannak fel az új arcok: Bethlen István, Gömbös Gyula, Friedrich István, akikkel titokban, üldözött vadként bujkálnak, szervezkednek, lelkesítik egymást, mert hátuk mögött a dicső múlt, előttük pedig a legszebb magyar jövő. A kommunizmusban tótágast álló világ árnyékában milyen legendás kép: néhány volt katoná, aki nem esik térdre, hanem fogcsikorgatva küzd tovább a magyarság becsületéért. Így jutnak el Szegedre, ahol akkor a francia hadsereg színes csapatai táboroztak. Politikai kalandorok, akarnokok és a zavarosban halászatok bábéjében egyszerre emelkedik fölé Horthy Miklós, aki „nem hallgathatta a fű növést Kenderesen, amikor Magyarország férfiakat követel”. Ha akadna még ember, aki nem tudná, kicsoda Horthy Miklós, olvassa el ezt a könyvet. Kozma Miklós akkor még nem tudta, ki az az egész férfi, aki közöttük az első, akinek mindig helyen a szíve és sohasem bicaklik meg tiszta ítélőképessége, de ösztönösen érezte, hogy megtalálták a nemzet vezérét.

Hösköltevény a könyv utolsó fejezete. Fátalos szemmel, nagy-nagy büszkeséggel olvassuk a nemzeti hadsereg dunántúli viszontagságait, amelyben összesűrűsödik a magyarság ezeréves tártalansága, de kitűnik belőle elpusztíthatatlan életereje is, melyet csak csökkenteni lehet, de elorsvasztani nem az idők végtelenségéig.

A mai nemzedék már is csupa újdonságot lát ebben a csodálatos könyvben, hát még milyen forrása lesz a későbbi kor történelmének! Az összeomlást az Athenaeum adta ki izléses alakban.

Szántó György: *Élő múlt.* Ara kartonkötésben P 1.90. A szerző hallatlanul gazdag tehetségére és bámulatos aktivi-

VILLANYERŐRE BERENDEZETT
MENYASSZONYI FÁTYOL ÉS
SZEMFEDŐGYÁR

ELADÁS NAGYBAN.

FODOR TESTVEREK

Cégtulajdonos: FODOR LIPÓT DEBRECEN, SZENT ANNA UCCA 2.

TEMETKEZÉSI CIKKEK.

MIRTUSÁRUK GYÁRI RAKTÁRA.

TELEFON 28-46. SZÁM.

Postatakarékpénztári számla 42008.

tágra vall, hogy az ősi szeczenben 30. formán egymásután, két regényével jelent meg, amelyet mindegyike csak igazolja a tehetségének filozófus várakozását. Az „Élő múlt” elgondolásban és konstrukcióban mestermunka. Nemcsak két hallatlanul érdekes élettel, amely a maga titokzatos melankóliájával teljesen orosz tud lenni, — ismerkedünk meg, hanem feltárul előttünk, mint egy katedrálisok-

ban minden szívével és fényével az az ötven esztendő, amelyet a békeidők boldog korszakának szoktunk nevezni. A konstrukciónak a tökéletessége az, amely leginkább bámulatba ejt Szántó György eme új regényénél. Egy fél század élete elevenedik meg előttünk és benne két magányos embernek a sorsa, oly biztos kézzel ösezfogva, hogy az egész egy nagyszerű harmóniába olvad össze.

Látogatás az ispotályi egyházzésben

A debreceni nagy református egyház alkotó részeinek: az egyházzészeknek sorozatos ismertetése kapcsán most az Ispotályi Egyházzészt kerestük fel, hogy az ott folyó munkát s annak eredményeit megismerjük. A lelkeszi hivatalba kopogtattunk be, de a lelkeszek — amint megtudtuk — épen az egyházzés adományainak kiosztása alkalmából rendezett ünnepélyen voltak a gyülekezeti Otthonban. Már folyt az ünnepély, amikor sietve felértünk az emeleten levő, barátságos otthonba. Molnár Ferenc egyházzésvezető lelkes intezett beszédet a gyermekekhez, akik a nagy természet egészen betöltötték s cipő, ruha, fehérnemű, harisnya és más segélyben részesültek. Száznál több szegény tanuló kapott segélyt. Az egyházzés presbiterei és tanácsosai közül igen sokan vannak jelen a szép ünnepélyen. Tudakozódom a nevek után. Ott vannak: Borkóles Károly, Szabó Károlyné, Nánásy Lajosné, Szathmáry Elek, Ferenczy Sándorné, Barcza Barna, Bartha István, Kazonyi József, Juhász József, Biró András, Fekete Mátyás, Fekete Mátyásné, Bartha Istvánné, Somosy Józsefné, Molnár Ferencné, M. Nagy Sándorné, Ötvös János, Fegyveres Sándorné, Ecsedy József, Bereczky János, Kulcsár Dezső segédlelkész, Bangha Imre, Bartha József és még igen sokan, akiknek nevét informátorunk nem ismerte. Megtudjuk, hogy a segélyezés céljaira e hónap elején egymásután két estén gyönyörű szeretetvendégséget rendeztek itt, tegnapelőtt este pedig ös-gyűlést tartottak a templomban, amelynek jövedelme (65 P) a dr. Kiss Ferenc-féle Szeretetszövetségé lett. Az ispotályi épület falán a roppant időket átélő évszámok: 1529—1929. Uristen! A mohácsi vést követő harmadik évben alapítják meg az Ispotályt s ma is él! Szenzáció, hogy az ispotályi templom az első és legrégebbi a templomok között, amelyet a ref. hívek a maguk erejéből építettek. Szenzáció dr. Herpay Gábor remek könyve (Az Ispotály története), amelyet az Otthon felügyelője büszkén mutat meg nekünk. Egy asztalnál a segédlelkész és a pénztárnok alig győzik beirognati az újabb jótékony adományokat és felajánlásokat a jövőre, egy hordár pedig ugyancsak izzad egy nagy zsák buza sulya alatt, amelyet épen most küld a szegényeknek a Varga uc-

cáról Fröhlich Rezsőné. — Lelket gyönyörködtető látvány! Az embernek visszatér már-már elszállt reményét van még igaz emberi jó-ság, vannak még megértő, humanus szívek!

Örömtől ragyogó arccal mennek el egymásután a gyermekek. Boldogabb vakációjuk lesz most már, mely épen a mai nappal kezdődött. Oda megyünk Molnár Ferenchez, a vezető lelkeshez, ki melegen fog velünk kezét s készséggel ad mindenről felvilágosítást. Elmondja, hogy 9-ik éve áll az egyházzés élén s ennek hívei mindenkor csodálatosan szép kitartást és megértést tanúsítottak minden jó és szép iránt, amellyel Isten országát építeni lehet. Rendbehozták az Ispotály környékét, maguk létesítettek a bejárat felől egy parkot, a templom belsejét újra festették, új terítőkkel látták el a katedrát s az Urasztala korlátait, az Urasztalára pedig 9 év alatt 17 új terítőt ajándékoztak. Orgonát állítottak a templomba, melyet villanyvilágítással és fűtőtestekkel is elláttak, hogy a hideg téli időben a templom levegőjét a kívánatos mértékig temperálni lehessen. — Még a szöszéken szolgál ólekipasztorokat is megajándékoztak egy értékes, arany metszésű Bibliával. Ezeket felül állandóan segélyezik az egyházzés szegényeit. 9 év alatt 6—7 ezer pengőre tehető a kiosztott segélyek összege. Isten lelke munkál zajtalanul, de annál eredményesebben az egyházzés buzgó híveiben, kik kezdetül fogva nagy hűséggel látogatják az Isten házat. Épen ez a hűség és testvéri szeretet ad neki is erőt, hogy nehéz, de gyönyörű-séges munkáját mindig ujult erővel végezhesse. Nagy segítségére vannak továbbá lelkes munkatársai: dr. Herpay Gábor gondnok, a lelkesztársak s különösen Felker János okl. lelkeszi, egyetemi questionári ellenőr, aki 8 év óta lankadatlan buzgósággal szolgál az ispotályi vallásos estélyeken, pedig a város ellenkező részében lakik. Valamikor mint az öreg Könyves Tóth Kálmán segédlelkése itt szolgált pár évig s úgy megragadta lelkét az Ispotály roppant multjának megszentelt varázsa, hogy már soha nem tud szabadulni büvköréből: ide fűzte őt a szeretet, a mult és a szebb jövő.

— Ennek a szebb jövőnek kiépítésében pedig ott állanak a vezető

lelkész mellett a hű tanácsnokok. Az e hó 17-iki tanácsulésen már megértették és készséggel vállalták is az új törvény rájuk vonatkozó szép parancolatját: házanként fogják felkerenni hittestvéreiket, különösen a betegeket és szegényeket. — Tőlük várjuk a szép missziót, hogy a hívek felvilágosításával az egyházzésünk területén működő három bibliakört még látogatottabakká, a jó Isten zengő kertjévé fogják tenni. S az idősebbek mellett ott vannak a jövő reményei: az ifjak, leányok és gyermekek, kiket a Konfirmáltak Egyesületében gyűjtöttünk össze. A fiukat Kulcsár Dezső segédlelkész, a leányokat Kovács Juliska okl. tanítónő vezeti. Az összejövelelek első része Istené: Bibliát olvasnak s mennyei virágait szívökbe ültetgetik; a második rész az övék: kedvesen szórakoznak a számukra beszerzett s nekik való játékokkal: ping-pong, sakk, dominó, löverseny, stb., háromhetenként pedig uszonnával vendéglélik meg őket. Ujév után azonban minden vasárnap friss fánkot vagy fonatot kapnak uszonnára, amelyet az Otthon konyhájában felügyelet mellett a leányok fognak megsütni s a fiuk egymásnak felszolgálni. Itt működik s legnagyobb részben a mi Egyházzésünk ifjai és leányai közül rekrutálódik a Templomegyesület két cserkészcsapata is, melyeknek évek óta a mi egyházzésünk ad otthont s szintén „jó munkát” végeznek.

Egyházzésünk tanácsának gondoskodó szeretete és testvéri szolidaritása valóban a sirig elkíséri hű tagjait. Felejthetetlen emlékü tagjainak: a nemrég elhunyt Gyarmathy Pál presbiternak a temetése adta néhány tanácsosunknak a szép gondolatot, hogy létesítsen az egyházzés „Koszoru-alapot” s elhunyt tanácsosai vagy buzgó tagjai temetésén képviseltesse magát néhány taggal s helyzetesen szerény kosszort a koporsóra, mint az itt maradó utolsó üdvözlését. A tanács a javaslatot megvalósította és a jövőben eszerint fog eljárni. — Pénztárnokunk ez alapot külön betéti könyvön kezeli.

Egyházzésünk jövő fejlődését illetőleg bizakodó reménység tölti el a vezetőséget. Bizonyosra vehető, hogy az egyházzés legtávolabbi pontján: a Téglláskertben is örvendetes változást hoz a közel jövő. Ide ugyanis gyülekezeti otthon kell, önálló körzetvezető lelkeszszel. Egyházzésünk az otthon telkét már meg is vette és a viszonyok némi javulásával megépíti a tervezett gyülekezeti házat. A téglláskerti hívek meg is érdemlik a szeretetteljes gondoskodást. Az állami iskolában tartott istentiszteletek ünnepélyesebbé tételére önjelűkből harmoniumot vettek, egy kegyes és buzgó egyházzés diszes terítőt ajándékoztak reá, most pedig pár hónap alatt remek kivitelű urasztali terítőt készítették közadakozásból, melynek felavatása Karácsony második napján volt urvaszorosztással egybekötött istentisztelet keretében. Egyetlenegy gyűjtőívet bocsátott ki a lelkeszi hivatal s a mai nehéz viszonyok között is ime rövid napok alatt elkészült a terítő, mint az igaz hit szép gyümölcse. Istené legyen érte a dicsőség.

Eddig tartott a vezető-lelkész nyilatkozata. Tovább már nem is igen folytathatta volna, mert mindenfelől türelmetlenül várakozók vették körül s mennie kellett. Elbucszunk tehát mi is s megköszönve a szives felvilágosításokat, egy valóban kedves élménnyel gazdagodva hagytuk el az ősi Ispotály területét.

Apróhirdetések

Vastag betűvel szedett szavak duplán számítanak. — Üzleti hirdetésre más tarifa. — Felvilágosítással készséggel szolgálunk. — Apróhirdetéseket este 8 óráig felvesz a kiadóhivatal.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Ferenc József út 49. szám. Telefon: 32-12.

Házasság

27 éves
önálló hentes és mészáros házasság céljából megismerkedne jobb leánnyal vagy özvegy asszonnyal, némi hozománnyal. Leveleket a kiadóba „Nem bánja meg” jellegre. 3316

Levelezés

Lagoi, Győr
az úri közönség kiskorcsmája. Hid ucca 14. 2999

45-50 éves
állami városi alkalmazott ismeretségi keretben keresem „Független” jellegre a kiadóba. 3304

Betöltendő állás

Egy
jól főző tisztá, megbízható bejárónó egész napra felvétetik. Vass zsákület, Piac 6. 3298

Bejárónó
jó bizonyítvánnyal azonnalra felvétetik. Dróthnál, Piac u. 49. 537

Mindenes
bejárónó jó bizonyítvánnyal azonnalra felvétetik. Reiter, Csapó ucca 59. 3297

Ügyes
mindenes szobaleányt és szobaleányt keresünk hosszú bizonyítványokkal. Jelentkezni Simonffy ucca 1-b. I. em. 4. 3288

Füzetlethe
erős fiú felvétetik. Cegléd u. 6. szám. 568

Egy
fűtőt elsejre és éttermi szakácsnót keres Frohner szálló, Piac ucca 67. 3286

Kereségyártómester
saját szerszámmal évi komencióra felvétetik. Jelentkezés Stern Samu Ujfehértó. 3259

Mindenes
bejárónó jó bizonyítvánnyal azonnalra felvétetik. Reiter, Csapó ucca 59. 3297

Bejáró
takarítónó parketthez értő felvétetik Piac ucca 73. Rác. 3287

Mindenes
leányt keresek, csak hosszú bizonyítvánnyal. Varga u. 11. 561

Mindenes
szőlőmunkás kerestetik komencióra vagy bentkosztra. Timár ucca 25. 553

Mindenes
szakácsnó, ki parkett kefélshez is ért, vidékre kis családhoz felvétetik. Lebovits, Eötvös u. 1. 3295

Irodai
teendőben és inkasszálsban jártassággal bíró kezdő tisztviselőt azonnali belépésre keresünk. Ajánlatokat igények megjelölése mellett „Füzetlet” jellegre a kiadóhivatalba kérünk. 449

Mindenes
szakácsnó hosszú bizonyítvánnyal január 1-re felvétetik. Cím a kiadóban. 573

Megbízható
takarítónót keresek délelőttre. Jelentkezzen hétfőtől dr. Sarkadinénál Alföldi palota II. 3308

Bejárónót,
esetleg bentlakó takarítónót keresek parkettes szobához január 1-re. Fürdő u. 8. Margit-fürdő mellett, Des-Combes főúgyész-nél, 10-11 között. 584

Gazdaságban
kommenciós gépész-kovács és szőlővincellér gyermektelen ház-mester felvétetik. Széchenyi u. 21. 3305

Jó bizonyítvánnyal
délelőttre bejárónót keresek. Irinyi ucca 7., új csendőrpalotánál. 173

Vendéglő
jőmeneteli Püspökladányban berendezéssel és joggal családi okból azonnal átvehető. Értekezés Püspökladányban Rákóczi ucca 24. alatti vendéglőben. 3283

Keresek
bejárónót január 1-re. Jelentkezések a délutáni órákban. Péterfia 42., első emelet jobbra. 591

Mindenes
bejárónót elsejre felfogadok Mezei, József kir. herceg ucca 65. 3318

Mindenes
bejárónó felvétetik kis családhoz. Tekei 29., kertü lakás. 584

Mindenes
szobaleányt hosszú bizonyítvánnyal keresek. — Sebestyén, Szent Anna 35.

Ügyes
tanulóleányok felvétetnek. Rothermere ucca 27. 597

Kereskedelmi iroda
helyi ügynököt keres. Cím a kiadóban. 3337

Mindenes
főzőnő jó bizonyítványokkal felvétetik. Arany János u. 3., keresztépületben. 589

Mindenes
szakácsnót éves bizonyítványokkal keres két személy. — Kossuth u. 32., I. ajtó. 169

Január
1-re idősebb úr mellé megbízható idősebb mindenes főzőnőt keresek. Pozsonyi út 5-a. Honvédkórház mellett. 574

Állást keresők

Magyar
tanítónó hosszú bizonyítványokkal állást keres kisebb-nagyobb gyermekekhez vidékre is. Visszamaradottakat is vállal. „Tanítónó” jellegre kiadóba. 3290

Házvezetőnő
aki kitünően süt, főz, varr, elhelyezkedne uriháznál helyben vagy vidéken, vagy tanyán, mint gazdaszony. Fürdő ucca 8. 590

Pék lerakat,
élelmiszerüzlet vezetését elvállalná nagy gyakorlattal és ismeretséggel rendelkező megbízható úrnő. Szíves megkereséseket „Garanciaképes” jellegre a kiadóba kérek. 542

Üzletek

Korcsmahelyiség
országút mentén forgalmas helyen kiadó. Értekezni Hatvan ucca 22. 3303

Kenyérüzlethehelyiség,
két év óta fentállott, más célra is kiadó. Mester ucca 44. 541

FORGALMAS
helyen: KOSSUTH U. 8. KIADÓ ÜZLET-HELYISÉG.

Ürifodrászat,
mely női fodrászatra is alkalmas, elköltözés miatt azonnal eladó. Cím a kiadóban. 157

Kiadó
Vigkedvű Mihály u. 2. sz. épületben üzlethehelyiség. Értekezni lehet Szent Anna 53. 593

Belvárosba
jó meneteli hölgyfodrászüzlet olcsón eladó. Cím a kiadóban. 3271

Üzlethehelyiség
(jelenleg italmérés) Csapó ucca 10. sz. alatt kiadó november 1-re. Értekezni az udvari lakásban. A/10

Jó üzlete
lesz, ha kibérli a Csapó ucca 10. szám alatti bolthelyiséget. Kiadó azonnal. 454

Kiadó lakás

Teljesen
különbejárattal uccai butorozott szoba 1-2 személy részére kiadó. Hatvan ucca 61. I. em. 3. 3309

Három
és négyszobás lakás központi fűtéssel a Bika-bérbházban májusra kiadó. 545

Két szoba,
előszoba, konyha, mellékhelyiséggel január 15-re vagy február 1-re kiadó. Csokonai 15. 3302

Elegáns
uccai butorozott szoba olcsón kiadó. Ugyanott udvari szoba konyhával. Károly Ferenc József út 26-B. 550

Háromszobás
esetleg kettőszobás, fürdőszobás, urilakás azonnal olcsón kiadó. Simonffy ucca 43. 3320

Különbejárattal
uccai butorozott szoba kiadó. Gönczy u. 5. Kollégium mögött. 548

Uccai
egy szoba, konyha, mellékhelyiséggel kiadó. Pacsirta ucca 9. 3321

Különbejárattal
uccai szoba, előszoba, esetleg teljes ellátással kiadó. Rendelőnek is alkalmas. Szent Anna 34., 9-től fél 3-ig, fél 5-től 6-ig. 160

Különbejárattal
csinosan butorozott szoba egy vagy két személynek kiadó. — Miklós ucca 21. Keresztépület. 3322

Modern
egy szoba, előszobás déli fekvésű tiszta lakás mellékhelyiségeivel kiadó. Böszörményi u. 3-c. Jakubovics. 3317

Különbejárattal
uccai csinosan butorozott szoba fürdőszoba használatával kiadó. Arany János ucca 14. sz. emelet. 414

Elegánsan
butorozott szoba fürdőszobahasználatával kiadó. Püspöki palota, II. e. 50. I. kapu.

Ujonnan
festett szép uccai szoba, konyha, kamra, mosóházzal jutányosan azonnal kiadó. Apaffy ucca 20. 114

Különbejárattal
uccai elegánsan butorozott szoba kiadó. Hatvan 21. Értekezni hátul az udvarban, házmeztérnél. 3340

Szoba,
konyha, butorozva vagy anélkül kiadó. Kálvin tér 5. Keresztépület. 3282

3 szoba,
hallos és 2 szobás modern második emeleti lakás kiadó február Piac 75. alatt. 3336

Teljesen
különbejárattal csinosan butorozott szoba január 1-ére kiadó. Cím a Független Ujságnál Piac 49. 513

Különbejárattal
butorozott szoba kiadó. Püspöki palota, I. kapu, II. em. 5. 3327

Garzon lakásnak
rendelőnek alkalmas két szoba, előszoba, lépcsőházi feljárattal, butorral vagy anélkül is kiadó. Érdeklődni Üvegkereskedelménél, Rózsa u. 2. 505

Két
szoba, konyha azonnalra kiadó. Csokonai ucca 3. 3329

Központban
csinosan butorozott szoba egy-két személy részére olcsón kiadó. Piac 58., I. emelet 17. 507

Kétszobás
udvari lakás mellékhelyiségekkel kiadó. Gázfűtővel ellátva. Szent Anna 34. sz., 10-től fél 3-ig, fél 5-től 6-ig. 159

Csinosan
butorozott szoba 1-2 személy részére kiadó. Kossuth u. 48., keresztépület. 587

Széchenyi u. 1.
Szilágyi-féle üzlethehelyiség olcsón kiadó. Érdeklődés: Piac 41. 592

Kétszobás
magános lakás kerttel azonnalra kiadó. Szoboszlav ut 21-b. 3312

Modern
kétszobás, hallos villalokás kiadó Vilmos császár körútról benyíló Bessenyei u. 10. alatt. 167

Különbejárattal
butorozott szoba egy vagy két személynek központban kiadó. Nyomtató 2. 3324

Teljesen
különbejárattal csinosan butorozott szoba kiadó. Bethlen ucca 44. 547

Kiadó

telepi házakban több egyszobás lakás. Értekezni: Gazdák Bankja, Kossuth uccán. 582

Kiadó

azonnal 3 szobás és 2 szobás modern udvari lakás fürdőszobával. Vár ucca 8. 583

Különbejárattal
uccai butorozott szoba azonnal kiadó. Nyúl u. 31. sz. 578

Különbejárattal
butorozott szoba ellátással vagy anélkül férfi részére kiadó. Erzsébet 35. 158

Egy
szoba, konyha kiadó. Bujdosó ucca 6. 163

Szép
uccai különbejárattal butorozott szoba azonnal kiadó. Monti ezredes ucca 17. 577

Lakást keresők

Keresek
2 szobás, lehetőleg fürdőszobás lakást város belterületén. Ajánlatokat ármegjelöléssel kiadóba „Lakás” jellegre. 580

Ingatlan

Elköltözés
miatt eladó, József kir. herceg ucca 50. számú tehermentes ház, esetleg budapesti vagy Budapest környéki 3800-4000 pengő jövedelmű házzal elcserélhető. 526

KISEBB
FÖLDEK, HAZAK
keves pénzrel olcsón átvehető.

KÖLCSÖNÖS
SEGÉLYZŐ

Pékséggel,
lakás, üzlettel szorokház eladó központban. Érdeklődni kiadóban levélben. 588

Simonyi út
11. szám alatt és a Homokkertben, Budai Ézsaiás ucca elején olcsó, kedvező fizetési feltételekkel parcellázunk villatelléket és házhelyeket. Dr. Kovács és dr. Papp ügyvédek, Batthyány u. 14. 145

Átadó
300 négyszögöl szép fekvésű OFB háztelek. Értekezni Hajnal u. városi bérbház A) lépcső 11. 162

Eladó
Ondód, Percecs dűlőben 3 és 5 hold fekete föld. Tekei u. 25. 176

Eladó
jutányosan Borz ucca 14. számú ház. Értekezni a tulajdonossal. 166

Város
alatt köves úton 5 hold fekete föld bérbeadó. Vörösmarty 9. 156

Eladó
családi ház Kerekes telepen részletre is. Érdeklődni: Tégláskert, Basahalom u. 5. Ugyanott törek, pejva eladó. 576

DIENES JÓZSEF

OFB. INGATLANFORGALMI IRODAJA
ÜVÉSZKERT UCCA 16. TELEFON: 14-98.

Foglalkozik ingatlanok adás-vevési, parcellázás, lakás-, üzlet-, földbérlet, pénzkölcsön és biztosítási ügyletekkel a legelőnyösebb feltételek mellett.

Több száz eladó és bérbeadó ingatlan részletes leírása és fényképe irodámban, továbbá a Püspöki palota muzeumban felüli sarok kirakatában megtekinthető.

Az összes ingatlanok részletes leírását bárkinek díjmentesen kiadom, vidékieknek postán megküldöm.

Keresek

eladó házakat, földeket, szőlőket, telkeket, földbérleteket.

Közbenjárókat díjazok!

DIENES JÓZSEF

ingatlanforgalmi irodája.

Olcsó

úriház, kis családnak ideális, Nap 23., Szent Anna 64. jövedelmező olcsó, Maróthy György 24. nagytelki, adókedvezményes ütletház eladók. 575

Radio

Eladó

egy háromlappos telepes rádió. Ugyanott keltetőségbe való hőmérő eladó. Magoss György tér 24. 164

Eladás

Eladó

egy szeperáló gép, melegágyablakok, szecskavágó, vasborona egy ötöseke. Montí ucca (Magos) 11. 3314

Egy

nagyon szép ebédőbútor eladó. Timár 44., d. u. 2-3-ig. 560

Szalontükör

és három madrac olcsón eladó. Csillag u. 37. 3313

Eladó

mérleg, 500 kgr-os súlyokkal. Nyíl ucca 93. 581

Divány,

karszékek, borszék, hintaszék, szőnyeg párnák eladók. Miklós ucca 33. délután. 3311

Eladó

szecskavágó és egy vaskályha. József kir. h. u. 42. 552

Korcsolya

Jakson Haine 11 és fél eladó. Miklós ucca 33. délután. 3310

Kézimunka

ágyterítő, terítő, kávészabroncsok, tükrök, bektött Magyar Lányok, Verne-kötetek, 12 szeméyes ezüst evőeszköz tokban eladó. Cím a kiadóban. 161

Kiállításra

készült csodaszépnek mondó rézmajolika asztalszék elfogadható árban eladó. Bercsényi út 83. 3307

Jókarban

levő kocsi és lábszék eladó Szabó szűcsnél, Sas ucca négy. 555

Cirokseprőt

legolcsóbban kaphat Kardos seprükészítőnél Süss u. 2. sz. bent az udvarban. 340

Fédes

taliga, taroncák, új és ócska szekerek olcsón kaphatók. Kérekgyártóműhely bérbeadó. Károly Ferenc József út 4. 600

Egy

30 fiókos fűszerberendezés olcsón eladó. Budai Ézsaiás u. 41. 599

Zongora,

rövid, keresztűros, páncceltőkés eladó. Fűvészkert u. 8. 595

Kitűnő

fajlmák és borok kaphatók: Széchenyi 29. 178

Répavágó

eladó. Homok ucca 72. szám. 165

Kosaras

zseb és asztali naptárak olcsón kaphatók. Ugyanott naptár-tömbök és üzleti könyvek minden nagyságban. Aczél antiquarium, Széchenyi ucca 2. 489

Eladók

klubgarnitúra, bőrfotelek, — Wertheim-szekrények, írógép, úriszoba, villanymotor, asztalok, Biedermayer tükör, rádió, varrógép, képek. Vagyonmentő, Vár u. 2.

Eladó

egy darab zsirsértés, Rakovszki ucca 32. sz. 538

Száraz

akácfa, tölgyfa, bükkfa, házi-szének a legolcsóbb napi árban kaphatók: Tűzfiraktár, Piac 58. 3279

Hálószobabutor

ingaóra, ebédőkredec, márványosdó tükörrel, sezlön. jégsekrety, edények eladók. Vendég ucca 2. 3316

Újévi

ajándéknak egy színházi gukker jutányosan eladó. Megtekinthető a Független Újság kiadói-vatalában. 3299

Zongora,

Stingl, fekete, csoda hangú és pianino, Össer, eladó. Piac u. 42., földszint 13. 3339

Sajáttermésű

hajdúbagosi édeses fajborok, válogatott fajalmák kaphatók legolcsóbban: Széchenyi ucca 29. 3072

Király kávéj

mégis a legjobb! Aromás, zamatos kávé Király üzletében a vevő előtt pörkölik. Dégenfeld-tér 11. sz. 224

Ujlétai

sajáttermésű kellemes új boraim 40, 6 44 fillértől. Barna u. 10. 3284

Eladó

5 kg-os hitelesített mérleg, új nyitott stélázi, pult, Kalorkályha borkereskedésben, Király ucca sarok. 603

Eladó

áron alul is modern új keményfa háló, konyhaberendezések. Bethlen 3. 594

Bor

legjobb legolcsóbban nagy választékban Dénesnél, Cegléd u. 22. 591

Varrógép

sülyesztős női, keveset használt, igen jókarban eladó. Miklós 21. Keresztépület. 3323

Hegyaljai

sajáttermésű fajboraimat leszállított árban, már 55 fillértől árusítom. Nap u. 10. 559

Egy

nagyon szép ebédő bútor eladó. Timár 44., d. u. 2-3-ig. 560

Remek

pofa, pedigrés, nagyfajtájú puli 3 hónapos, hím olcsón eladó. Rothermere 7. 174

Zongora, rövid, keresztűros, páncceltőkés eladó. Fűvészkert u. 8. 3332

Eladó szalmaprés, félkörhajtású 24 soros vetőgép, keveset használt tolosúlyos állatmérleg jutányos áron. Megtekinthető Földesen, Erdélyi Lajosnál. 549

Cukorrépa (fagymentes), árpaszalma, zabszalma és tengeriszár kapható a városi szikgáti gazdaságban. Telefon 32-97.

Újévre levélpapírok, albumok, töltőtollak, csavar-írók, meséskönyvek, ifjúsági iratok legolcsóbban Aczél antiquariumban, Széchenyi u. 2. 489

Ebédő gardróbsekrety, konyhakredenc, hencser, divány, ágy, siffon, asztal, szék, előszobafal, hálók 80 pengőtől, állófogas, íróasztal, más bútorok olcsón eladó. Hatvan 21. 3330

Ceglédi fajborok ünnepi ára január elsejéig 40 fillértől. Nem édesítünk! Nem festünk! Ceglédi bortermelők lerakata, Varga ucca 10. 541

Mérlegek, takaréktűzhely, üstházak prima nagy választékban beszerezhető jutányosan. Kígyó ucca 57. 3325

Ujlétai sajáttermésű 6 és újboraimat Szilveszterre 40 fillértől árusítom. Maróthy György 10. 3292

Szilveszterre sajáttermésű újléta fajboraimat leszállított árban árusítom. Arany János 19. 3293

10 deka teavaj 24 fillér, emmentáli 24 fillér, sárvári teavaj 36 fillér, Staufer-teavaj 30 fillér Sajt-, Vajházban, Piac ucca 17. Kovács vasúzet mellett. 379

Ujlétai sajáttermésű új- és 6-boraimat újévre 38 fillértől árusítom. Arpádtér 33. (Homok ucca sarok) 3281

Ajándéknak korcsolyát, alpaka evőeszközt, karácsonyfaállványt, húsgépet, alumínium edényt, zsírbedönt, kályhavédőt Nagy vasúzetben, Csapó forduló. 264

Tolcsva — hegyaljai bor báró Waldbott Kelemen uradalmi terméséből. Legnemesebb (márkázott) Furmin, Szamorodni, Édes szamorodni literenkénti kimérése 80 fillértől. Arpádtér 28. 3285

Tajtékpipa ébenfa szárral, ellenfántcsont és borostyán szópókával, történelmi becsléssel, olcsón eladó. Cím a kiadóban. S

Jó bor literje negyven fillér. Galamb u. 4. Vásárpénztárral szemben. 551

Ne sajnálja a fáradságot! Nagyon szép komplett ebédők, könyvszekrények, íróasztalok, vitrinek, rézággyak, gyermekágyak, Schöberl-ágyak, hálószobák, konyha bútorok, fürdőkádak, minden elképzelhető díszágyak, ajándéktárgyak, antik órák igen olcsón kerülnek eladásra az Ingóságközvetítőben. 456

Nagy asztalszék eladó. Miklós u. 29. sz. 3253

Pénzsekrety, kisebb méretű, eladó. Vár ucca 6. szám, üzletben. 170

Buchta-gyártmányú zongora eladó, esetleg bérbeadó. Máty Rózi, Bérczi ucca 2. 551

Vétel

Használt főfősberendezést megvételre — azonnalra keresek. Ajánlatot Molnár Lukácsné, Szent Anna ucca 54. 3319

Kényszerkölcshont, hadikölcsönt, Nemzeti Bank részvényt legmagasabb árban veszek. Miklós ucca 13. sz. 3246

Használt ebédő bútor veszek. Cím a kiadóban. 3331

Rádiót, jobb gyári készüléket keresek megvételre. Címet a kiadóhivatalba Független Újsághoz kérem leadni. 521

Óriási árat fizetek ara nyért, zálogcédlulért. Ékszerkészítés, javítása legolcsóbban Feldheim ékszerész és vésnőknél, Piac 75.

CIPÉSZ sima és lyukasító gépet veszek. Czeglédy, Nyíl u. 116. 3328

Óbort megvételre keresek nagyobb tételben. Ajánlatokat „Bor” jellegére a kiadóba. 592

Kényszerkölcshontvényt, leomagosabb árat Balázs bankiroda, Piac 89., fizeti. 3333

Keresünk megvételre diákszobába egy-ajtos ruhaszekrényeket, szőnyegeket, zenélő verkeket. Ingóságközvetítő. 601

Gyalúpadot megvételre keresek. Nyíl u. 31. sz. 579

Oktatás

Naményi gyorsíró és gépiró iskolában szakszerű, olcsó, gyors kiképzés, állami vizsga, állami bizonyítvány. Helyesírástanítás, — szípirástanítás különórákban is. Miklós u. 8. 241

Német társalgást tanfolyam könnyű módszerrel. Rákóczi ucca 21. szám, 5. ajtó. 604

Pérez

Pérez házra, földre folyósítatok, — Kényszer-, hadikölcsönt, mindenféle részvényt veszek. József kir. herceg ucca 44. Mandel. 3334

Különféle

Egylovas stráffal fuvarozást vállalkozok havi vagy évi szerződésre. Fűszereshez, pékéhez lisztelszállítást. — Cím a kiadóban. 3315

Angol és francia perfekt fiatal varró-nő házakkhoz ajánlkozok olcsó napidijért. Vidékre is elmegyek, otthon is vállalkozok. Cím: Özv. Hegedűs Imréné, Kút ucca 138. szám. 236

Úvegezés, képkeretezés olcsón készül — Tóth Gyulánál, Bocskay-tér 2. Telefon 32-87. 180

Bodnár hölgyfodrász művészi viz, vas, villanyondalálás. Arany János ucca 2. 3278

Özv. Mórlik Gyuláné varrodáját Berek uccáról Csapó ucca 53. sz. alá helyezte át. 339

Villany-rádió szerelést, javítást szakszerűen végez Maglóczi, Piac 38. sz. 3019

Birtokomra tőkés társ (adminisztrátor, bérlet) jelentkezhet kaucióval. — Hirlapiroda, Széchenyi 6. Debrecen. 3338

Husfűstölés olcsón, kifogástalanul. Teleki ucca 88. alatt Bébernél. 550

Szétfagyott vízvezetékek rendbehozását évi jóállással olcsón vállalom. — Emerich, Piac 40. 3326

Husfűstölést elfogad Bikfalvy hentes, Péterfia ucca 54. 528

Jómenetlű szezonizülethez kellő fedezet mellett 4 hónapra 2-3000 pengő kölcsönt keresek. Ajánlatokat „Havi 20 százalék biztosítva” jellegére a Debreceni Újság kiadóhivatalába kérem. 347

Modern hölgyfodrászat, kozmetikai intézet megnyitást az Apollóval szemben. Fővárosi munkaerővel mélyen leszállított árak. Szíves pártfogást kér Bodnár Mihályné. 564

Gazdálkodó urak! Lőszerszám javítások, újak készítését legolcsóbban készítem Kiss, Kölcsey ucca. 171

Ondulálás 40, manikűr 30, hajvágás 30. Miklós 53. Toma. 163

Mosni, varrni tudó önálló nő takarításért konyhával két kis helyiséget ksp. Cím a kiadóban. 586

Házgondnokságot vállalkozok. Címem Háztulajdonosok Egyesületében megtudható, Széchenyi u. 1. 596

Jogász lakótársat keresek. Darabos u. 38., keresztépület. Cimbalmos eladó. 590

Kiadó Debrecenben központban nagy táncterem mellékhelyiségekkel. Tánciskola, bank stb. céljaira. Értekezni Nagy István, Kút u. 1110. 3223

KÉT NAPILAPBAN 40 FILLÉRÉRT közöljük 10 szavas APRÓHIRDETÉSÉT hétköznap, vasárnap 60 fillérért. KÉT NAPILAP

sokezer olvasója olvassa nálunk feladott apróhirdetését napon-ta, ennélfogva

a nálunk feladott apróhirdetés biztos eredményt hoz Debreceni Független Újság Debreceni Újság.

A kiadásért felelős: Thury Levente.

Laptulajdonos a Debreceni Független Újság vállalat.

Nyomatott Nagy Károly és Társai körforgógépén, Debrecen, Piac ucca 49. szám alatt.